

ବିଶ୍ୱସାହିତ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା

ଗ୍ରୀସ୍‌ଦେଶର କାହାଣୀ

ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା

ବିଶ୍ୱସାହିତ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା

ଗ୍ରୀସ୍‌ଦେଶର କାହାଣୀ

ଅନୁବାଦକ :
ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀଧର ଦାସ

ଗ୍ରନ୍ଥମନ୍ଦିର

ପ୍ରକାଶକ : ମନୋଜ କୁମାର ମହାପାତ୍ର
ଗ୍ରା ଉ ମ ଯି ର, ବିନୋଦବିହାରୀ, କଟକ-୨

ମୁଦ୍ରକ : ଜନ-ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରେସ୍ ଆଣ୍ଡ ପବ୍ଲିକେଶନ୍ସ
ଭଗତପୁର, କଟକ-୯

ପରିମାଣିତ ନୂତନ ମୁଦ୍ରଣ : ୧୯୯୨

ମୂଲ୍ୟ : ଟ ୨୦.୦୦

ସୂଚୀ

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
୧ । ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ	୧
୨ । ରାଜା ମିତାସ	୧୨
୩ । ପାଣ୍ଡୋରର ବାକ୍ସ	୨୨
୪ । ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ା ପେଟାସମ୍ବନ୍ଧ	୩୦
୫ । ସାୟାର୍ବର ନଅର	୪୩
୬ । ନରସିଂହ ଓ ପ୍ରତିଧ୍ବଜ	୫୧
୭ । ଜାସନ ଓ ସୁନାର ଲେମ୍ବୁ	୫୭
୮ । ଏଣ୍ଡିଅସ୍ ଓ ବାମନଜାତି	୬୯

ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ

ଦାନେ ଥିଲେ ଜଣେ ରଜାଙ୍କ ଝିଅ । ସେ ରଜାଘରେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ପୁଅ ହେଲା । ପୁଅଟିର ନାମ ଦିଆଗଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଦାନେ ପୁଅଟିକୁ ନେଇ ସୁଖରେ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟଲୋକେ ତାଙ୍କ ସୁଖ ଦେଖି ସହପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ମାଆ-ପୁଅ ଦୁହେଁକୁ ଗୋଟିଏ କାଠ ବାକ୍ସରେ ପୂରାଇ ସମୁଦ୍ରରେ ଭସାଇଦେଲେ ।

ଦାନେ ପୁଅଟିକୁ କୋଳରେ ଧରି ବାକ୍ସ ଭିତରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି; ଏଣେ ବାକ୍ସ ସମୁଦ୍ର ଉପରେ ଭାସି ଭାସି ଯାଉଥାଏ । ବାକ୍ସଟି ଯାଇ ଏକ ଦ୍ଵୀପରେ ଲାଗିଲା । ଏହି ଦ୍ଵୀପର ନାମ ସେରିଫସ୍ । ଜଣେ କେଉଟ ସେଠାକୁ ଜାଲ ଦେନ ମାଛ ଧରିବାକୁ ଆସିଥିଲା । ସେ ବାକ୍ସଟିକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ଦେଖିଲା, ତା ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଵୀଲୋକ ନିଜ ପିଲାକୁ ଧରି ଶୋଇଛି । କେଉଟ ବାକ୍ସରୁ ମାଆ-ପୁଅଙ୍କୁ ବାହାରକରି ନିଜ ଘରକୁ ନେଲା ଓ ଅତି ସମ୍ବେଦନା ରଖିଲା । ଦିନପରେ ଦିନ, ବର୍ଷପରେ ବର୍ଷ ଗଡ଼ି ଚାଲିଲା । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ବଳିଷ୍ଠ ଯୁବକ ହେଲେ । ଖଣ୍ଡା ଚାଲିନା କରିବାରେ ସେ ଗୁରୁ ନାଁ ଅର୍ଜିଲେ ।

ଏହି କେଉଟର ଭାଇ ଦୁଷ୍ଟ ପଳିଡେକ୍ଟସ ସେ ଦ୍ଵୀପର ରଜା । ସେ ଦେଖିଲା, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ବଳିଷ୍ଠ ଯୁବକ । ତାଙ୍କର କିପରି ଅନିଷ୍ଟ ହେବ ସେଥିପାଇଁ ସେ ଉପାୟ ଚିନ୍ତାକଲା । ସେ ଦିନେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଙ୍କୁ ଡକାଇଆଣି କହିଲା, “ଦେଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ତୁମକୁ ଆମେ ବହୁତ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛୁ । ମୋ ଭାଇ ତୁମକୁ ଓ ତୁମ ମାଆକୁ ପାଳିଆସିଛନ୍ତି । ଏବେ ତୁମେ ଆମପାଇଁ କିଛି କରିବା ଦରକାର ।”

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ମହାରଜା, ଆପଣ ଏ ଦ୍ଵୀପର ରଜା । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କଠାରେ ବିଶେଷ ରଖି । ଆପଣ ଯାହା ଆଦେଶ ଦେବେ ତାହା ନିଶ୍ଚୟ କରିବି । ଏପରିକି ସେଥିରେ ପ୍ରାଣ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ତାହା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।”

ପଳିଡେକ୍ଟସ କହିଲା, “ତମେ ଶୁଣିଥିବ, ନିକଟରେ ମୋର ବିଭାଘର ହେବ । ରାଜକନ୍ୟା ହିପୋଡେମିଆଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ମୋ’ଠାରୁ

ଗୋଟିଏ ଉପହାର ଚାହାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପହାରରେ ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ ନାହିଁ । ତୁମେ ଜାଣିଥିବ, ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ତନୋଟି ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଅଛନ୍ତି । ସେଥିରୁ ଗୋଟିକର ନାମ ମେଦୁସା । ସେହି ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟି ତାଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେବାକୁ ହେବ । ତୁମେ ଯାଇ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟି କାଟିଆଣି ମୋତେ ଦେବ ।”

ପର୍ବିଅସ୍ କହିଲେ, “ଏପରି ଗୋଟିଏ କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟର ଶ୍ରାନ୍ତନେବା ମୋର ରାଜ୍ୟ । ମୁଁ କାଲି ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଆଣିବାକୁ ଯିବ ।” ଏହାକହି ପର୍ବିଅସ୍ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରୁ ଚାଲିଗଲେ । ରାଜା ହସି ହସି ମନକୁ ମନ କହିଲେ, “ଟୋକାଟା ଜାଣିନାହିଁ, ତା ମରଣ ନିକଟ ହେଲାଣି । ମେଦୁସା ପାଖକୁ ଯିବା ତ ଅସମ୍ଭବ, ଏ ତାକୁ ମାରି ତାର ମୁଣ୍ଡ ଆଣିବ କିପରି ?”

ସେ ରାଜ୍ୟରେ ତନୋଟି ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭଲ ଶ୍ରେଣୀ ବିଚିତ୍ର ଜୀବ କେଉଁଠି ଦେଖାନଥିଲେ । ଏ ଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ହେଉଛନ୍ତି ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ । ଏମାନେ ଆଦୌ ମଣିଷପରି ଦେଖାଯାଉନଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଚମଡ଼ା ନଥିଲା; ଥିଲା ଲୁହାର ପତ୍ର । ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୁଡ଼ିଏଲେଖାଏଁ ସାପ ବାଳପରି ଓହଳିଥାନ୍ତି । ସାପଗୁଡ଼ାକ ଗୁଡ଼େଇଗୁଡ଼େଇ ହୋଇ ସୁ-ସୁ ଶବ୍ଦ କରୁଥାନ୍ତି । ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ଜିର ଲହ ଲହ ହେଉଥାଏ । ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଦାନ୍ତଗୁଡ଼ାକ ବାହର ଦାନ୍ତ ପରି । ହାତ ଉପରେ ଚମଡ଼ା ନଥାଇ ଥାଏ ପିତଳର ପତ୍ର । ଆଙ୍ଗୁଳିଗୁଡ଼ାକ ଗୋଜା ଗୋଜା, ଚିଲର ନଖପରି । ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ସେମାନଙ୍କର ସୁନାର ଡେଣା ଥାଏ, ତା ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ପଡ଼ିଲେ ଚକ୍ ଚକ୍ ଦିଶେ । ଏହାରି ସାହାଯ୍ୟରେ ସେମାନେ ସହଜରେ ଉଡ଼ିପାରନ୍ତି । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବିପଦ ହେଉଛି, ଯଦି କେହି ମେଦୁସାକୁ ଚାହିଁଦେବ ସେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ପଥର ପାଲଟିଯିବ । ତେଣୁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟମାନେ ଉଡ଼ିଯିବାବେଳେ ମଣିଷମାନେ ଲୁଚିରହନ୍ତି, କାଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିପକାଇବେ ।

ଏପରି ଶ୍ରେଣୀ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟକୁ ମାରିବାକୁ ଯିବା ଯେ କେଡ଼େ କଠିନ କାମ ତାହା ସହଜେ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ । ଏପରି ଗୋଟାଏ ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ କାମ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ବୋଲି ପର୍ବିଅସ୍ ମାଆଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କହିଲେ ନାହିଁ । ସେ ଆପଣା ଭାଇ ଓ ଖଣ୍ଡା ଧରି ବାହାରିପଡ଼ିଲେ । ସେ ଗୋଟିଏ ଗଛମୂଳେ ବସି କଅଣ କରିବେ ଚିନ୍ତାକଲେ । ମେଦୁସାକୁ ମାରିବାର କୌଣସି ଉପାୟ ଦେଖା

ଗଲ ନାହିଁ । ସେ ମୁଣ୍ଡପୋତି ଶୁଭୁଛନ୍ତି ଏହି ସମୟରେ ଶୁଣିପାରିଲେ କେନ୍ଦ୍ର କହିଲେ—ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ତୁମେ ଏତେ ମନଦୁଃଖରେ ବସିଛ କାହିଁକି ? ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ

ଟେକ ଦେଖିଲେ, ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଜଣେ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକ ଠିଆହୋଇଛନ୍ତି । ଯୁବକଟି ସେ ଶୁଭ୍ ସାହସୀ ଓ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ସେକଥା ତାଙ୍କ ଚେହେରାରୁ ଜଣା-ପଡ଼ିଯାଉଥିଲା । ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ବରଷ ଟୋପି ଓ ହାତରେ ଗୋଟିଏ

ବିଚିତ୍ର ବାଡ଼ି । ତାଙ୍କ ଅନ୍ଧାରୁ ଗୋଟିଏ ଖଣ୍ଡା ଝୁଲୁଥିଲା । ମୁହଁଟି ତାଙ୍କର ହସ ହସ— ସତେ ଯେପରି ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସେ ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଛନ୍ତି ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଅସାଧ୍ୟ କାମ କରିବାକୁ ଆସିଛି । କିପରି କଅଣ କରିବ ସେଇକଥା ଭାବୁଛି ।”

ସୁବକ କହିଲେ—“କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ ମୁଁ ନାନା ଅସାଧ୍ୟ କାମରେ ଗାହାଯ୍ୟ କରିଛି । ସେମାନେ ଶେଷରେ ସଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ତୁମେ ମୋର ନାଆଁ ଶୁଣିଥିବ । ମୁଁ ହେଉଛି ମକୁଂଏର । ଆଜ୍ଞା, ତୁମେ କଅଣ କରିବାକୁ ଚାହଁ ନୋତେ କହ । ହୁଏତ ମୁଁ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବି ।”

ପର୍ଯ୍ୟାୟ କହିଲେ—ରାଜା ପଲଡେକ୍ଟସ ତାଙ୍କୁ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟି କାଟି ନେବାକୁ କହିଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଚାହିଁଲା ମାତ୍ରେ ସେ ପଥର ପାଲଟିଯିବେ, ତାକୁ ମାରି ମୁଣ୍ଡ ନେବେ କିପରି ?

ମକୁଂଏର ହସି ହସି କହିଲେ—ମୁଁ ତାର ଉପାୟ କହିବି । ପ୍ରଥମେ ଆମକୁ ଲୋକଙ୍କ ଝିଲେକଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ହେବ । ଏ ଡିନଜଣଙ୍କର ଗୋଟିଏ ମାସ ଆଖି । ଏଇ ଆଖିଟିକୁ ସେମାନେ ପାଲକରି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ କହିଲେ, “ଆମର ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦରକାର—ଏ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ଆମର କି କାମ ?” ମକୁଂଏର କହିଲେ, “ତୁମେ ଭାବୁଛ ଏକାବେଳେକେ ମେଦୁସା ପାଖକୁ ଚାଲିଯିବ । ସେକଥା କଣ ସମ୍ଭବ ? ସେଥିପାଇଁ ଆଗରୁ ଅନେକ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆଗେ ତୁମର ଡାଲଟାକୁ ମାଜି ଖୁବ୍ ଚକ୍ ଚକ୍ କରିଦିଅ; ଯେପରିକି ସେଥିରେ ଚାହିଁଲେ ଦର୍ପଣରେ ଦେଖିଲପରି ତୁମର ମୁହଁ ଦେଖାଯିବ ।”

ପ୍ରଥମେ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଭାବିଲେ ଯେ ଡାଲକୁ ମାଜି ଚକ୍ ଚକ୍ କରିବା ଏକ ବୃଥା ଶ୍ରମ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଡାଲଟି ଖୁବ୍ ମଜଭୁତ ହେବା ଦରକାର—ଶବ୍ଦର ହତାହର ଯେପରି ତାକୁ ଭେଦପାରିବ ନାହିଁ—ଖାଲି ଚକ୍ ଚକ୍ ଦିଶିଲେ କି ଲାଭ ? ଯାହାହେଉ ସେ ମନଦେଇ ଡାଲଟିକୁ ମାଜିବାରେ ଲାଗିଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଏହା ଦର୍ପଣପରି ଚକ୍ ଚକ୍ ଦିଶିଲା । ମକୁଂଏର ସେଥିରେ ନିଜର ଛବି ଦେଖିପାରି ଖୁବ୍ ଖୁସିହେଲେ । ତାପରେ ସେ ନିଜର ପୋଷାକ ଓ ଖଣ୍ଡା ପର୍ଯ୍ୟାୟଙ୍କୁ ଦେଇ ତାଙ୍କ ପୋଷାକ ଓ ଖଣ୍ଡା ନେଇଆସିଲେ ।

ଦୁହେଁ ଏହିପରି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବାହାରିପଡ଼ିଲେ । ମକୁର ଏତେ ବେଗରେ ଚାଲୁଥାନ୍ତି ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁତ ପଛରେ ପଡ଼ିଯାଉଥାନ୍ତି । ପଛରେ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାଲିଆ ହୋଇଗଲେ । ମକୁର ତାହା ଜାଣିପାରି ଛୁଡ଼ାହୋଇଗଲେ । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଖକୁ ଲାଗିଆସିବାରୁ ସେ ଆପଣା ବାଡ଼ି ତାଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଇ କହିଲେ, “ଏଇଟି ତୁମର ଦରକାର, ଧର ।”

ଦୁହେଁ ପୁଣି ଚାଲିଲେ । ବାଡ଼ି ଧରିବାବେଳୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେହରେ ନୂଆ ବଳ ଆସିଥିଲା । ସେ ଆଉ ଲଢ଼ଗଉଳି ହାଲିଆ ହୋଇପଡ଼ୁନଥିଲେ । କିଛି ଦୂର ଯିବାପରେ ସେମାନେ ସେହି ଭିନ୍ନଜଣ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖିଲେ, ଭିନ୍ନଭିନ୍ନାକର ଗୋଟିଏ ମାଝ ଆଖି । ଯାହାର ଯେତେବେଳେ ଦରକାର ସେ ଆଖିଟି ବ୍ୟବହାର କରି ଦେଖେ—ଆଉ ଦୁଇଜଣ ସେତେବେଳେ କିଛି ଦେଖିପାରନ୍ତିନାହିଁ । ଜଣେ ଆଖିଟି କାନ୍ତି ଆଉ ଜଣକୁ ବଢ଼ାଇଦେବାକୁ ଯାଉଥିବାବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା ହାତରୁ ଆଖିଟି ଦେଇଆସିଲେ । ଏବେ ସମସ୍ତେ ଅନ୍ଧହୋଇଗଲେ । ମକୁର କହିଲେ, “ଭନ ପଣ୍ଡା କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି କହିଦେଲେ ତମ ଆଖି ଫେରାଇଦେବୁ ।” ଶେଷରେ ସେମାନେ ବାଧ୍ୟହୋଇ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାର ବାଟ ବଢ଼େଇଦେଲେ ।

ସେ ଦୁହେଁ ଯାଇ ଭନ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ପାଖରେ ତିନୋଟି ବିଚିତ୍ର ଜନସ ଥିଲା—ଗୋଟିଏ ଥଳ, ଯୋଡ଼ିଏ ବିଚିତ୍ର କଠୋଉ ଓ ଗୋଟିଏ ଟୋପି । ପଣ୍ଡାମାନେ ଭାରି ସୁନ୍ଦର । ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ଭଲ । ମକୁର ସେମାନଙ୍କୁ ଆଗରୁ ଚିହ୍ନିଥିଲାପରି ଜଣାପଡ଼ୁଥିଲା । ମକୁରଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ସେମାନେ ଏହି ତିନୋଟି ଜନସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବାପାଇଁ ରାଜ ହେଲେ ।

ପ୍ରଥମେ ସେମାନେ ଥଳଟି ଦେଲେ । ଏଇଟି ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ରାରେ ତିଆରି ଓ ତା’ ଉପରେ ସୁନ୍ଦର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ତା’ପରେ କଠୋଉ ଦୁଇଟି ଆଣିଲେ । ପ୍ରତି କଠୋଉରେ ଗୋଟିଏଲେଖାଏଁ ଡେଇଁ ଲାଗିଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଟେ କଠୋଉ ପାଖରେ ଥୋଇ ଆଉପଟକ ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ରେ ପିନ୍ଧୁ ପିନ୍ଧୁ ଥୁଆହୋଇଥିବା କଠୋଉଟି ଉଡ଼ିଯିବାକୁ ବସିଲା । ମକୁର ଡେଇଁପଡ଼ି ତାହା ଧରିପକାଇଲେ । ସାବଧାନ କରିଦେଲେ ଯେ ଦୁଇଟିଯାକ ଏକାବେଳେକେ ପିନ୍ଧିବାକୁ ହେବ । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇଟିଯାକ କଠୋଉ ପିନ୍ଧିଯାଉବା

ପରେ ସେ ଆଉ ଭୁଲିଯିବାରେ ବସିରହିବା କଷ୍ଟକର ହେଲା । ସେ ଉଡ଼ିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ଶେଷରେ ଯେମାନେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଟୋପିଟି ପିନ୍ଧାଇ ଦେଲେ । ଏହା ପିନ୍ଧିବାପରେ ଏକ ଅଭୁତ ବଟଣା ବଢ଼ିଲା । ସେ ଆଉ କାହାରିକୁ ଦେଖାଗଲେନାହିଁ ।

ମକୁର୍‌ର ପଚାରିଲେ, “ପର୍ବିଅସ, ତୁମେ କୁଆଡ଼େ ଅଛ ?”

ପର୍ବିଅସକଠାରୁ ଉତ୍ତର ମିଳିଲା—“ଏଇ ଯେ ତୁମ ପାଖରେ ! ତୁମେ କଅଣ ମୋତେ ଦେଖିପାରୁନାହିଁ ?”

ମକୁର୍‌ର କହିଲେ—“ଦେଖିପାରିବ କିପରି ? ଏ ଟୋପିକୁ ଯେ ପିନ୍ଧେ ସେ ଆଉ ଦେଖାଯାଏନାହିଁ । ତୁମେ ମେଦୁସାକୁ ମାରିବାକୁ ଗଲବେଳେ ସେ ତୁମକୁ ଦେଖିପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଏ ଟୋପି ତୁମକୁ ପିନ୍ଧାଇ ଦିଆଗଲା । ଏବେ ଏ କଠୋର ପିନ୍ଧି ତୁମେ କିପରି ଯାଇପାରିବ ଦେଖିବା । ମୁଁ ଆଗେ ଆଗେ ଯାଉଛି—ତୁମେ ମୋ ପଛରେ ଆସ ।” ମକୁର୍‌ର ଟୋପିର ଦୁଇପାଖେ ଦୁଇଟି ଡେଙ୍ଗା ଖୋଲିଗଲା । ଦୁହେଁଯାକ ଆକାଶକୁ ଉଠିଯାଇ ଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ପର୍ବିଅସ ଓ ମକୁର୍‌ର ଦୁହେଁ ଶୂନ୍ୟ ଆକାଶରେ ଅନେକ ବାଟ ଉଡ଼ିଯିବା ପରେ କାନ୍ଦାର ଡେଙ୍ଗାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ପର୍ବିଅସ ଟିକିଏ ଭୟକରିଗଲେ । ମକୁର୍‌ର କହିଲେ, “ଭୟର କାରଣ ନାହିଁ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ମୋର ଭଉଣୀ । ତାଙ୍କ ନାଆଁ ଏଥିନ । ସେ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟବିନା ତୁମେ ମେଦୁସାକୁ ମାରିପାରିବନାହିଁ । ଆମେ ଯାହା ଦେଖିପାରୁନାହେଁ, ସେ ତାହା ଦେଖିପାରନ୍ତି । ତୁମେ ଆଉ କାହାକୁ ଦେଖାଯାଉନାହିଁ ସତ, କିନ୍ତୁ ସେ ତୁମକୁ ଦେଖିପାରି ଆସିଛନ୍ତି । ମେଦୁସା ଆଉ ତା ଦୁଇ ଭଉଣୀ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ଆମକୁ ଜଣାନାହିଁ । କୁଆଡ଼େ ଖୋଜିବୁଲିବା ? ଏଥିନ ଆମକୁ ମେଦୁସା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇଦେବେ ।”

ସେତେବେଳକୁ ସେମାନେ ସମୁଦ୍ର ଉପରେ ଉଡୁଥିଲେ । ପର୍ବିଅସ ତଳକୁ ଚାହିଁ କେବଳ ମାଳପାଣି ଆଉ ତା ଉପରେ ଧଳା ଢେଉ ବେଶୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ କାନିପାଖରେ ଧୀରସ୍ୱରରେ ଶୁଣାଗଲା, “ଏଇ ଦେଖ, ଡିନିଭଉଣୀଯାକ ଶୋଇଛନ୍ତି ।” ପର୍ବିଅସ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ନପାରି ପଚାରିଲେ, “କାହିଁ,

କେଉଁଠି ? ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିପାରୁନି ।” ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁଣି ଶୁଣିଲେ, “ଆମ ତଳେ ଏଇ ସେଉଁ ଡାଁପଟା ଅଛି, ତାର କୁଲକୁ ବୁଝି ।”

ମକୁର୍‌ହର କହିଲେ, “ଦେଖିଲ, ମୋ କଥା ସତ କି ନାହିଁ ? ମୋ ଭଉଣୀ ପ୍ରଥମେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିପାରିବେ ବୋଲି ମୁଁ କହିଥିଲି ।” ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୁବ୍ ତଳକୁ ବୁଝି ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଡାଁପ ଦେଖିପାରିଲେ । ତାର କୁଲଟା ପାହାଡ଼ିଆ । ସମୁଦ୍ରର ଲହରୀଗୁଡ଼ାକ କୁଲରେ ପିଟିହେଉଥାନ୍ତି । ଡାଁପର ଗୋଟାଏ ପାଖର କୁଲ ପାହାଡ଼ିଆ ଦୁହେଁ—ବାଲିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ତିନିଜଣଯାକ ସେଇ ବାଲିଆ ଜାଗାରେ ଓହ୍ଲାଇପଡ଼ିଲେ ।

ଏବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିନିଭଉଣୀଙ୍କୁ ଦେଖିପାରିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ସୁନା ଡେଣା ଉପରେ ଚନ୍ଦ୍ରକରଣ ପଡ଼ି ଚିକ୍‌ଚିକ୍ ହେଉଥାଏ । ସେମାନଙ୍କ ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ଗୋଟିଆ ଆଙ୍ଗୁଳିଗୁଡ଼ାକ ଦେଖିଲେ ଡରଲଗିବା କଥା । ଏଣେ ମୁଣ୍ଡର ସାପଗୁଡ଼ାକ ଜିଭ ଲହ ଲହ କରି ବୁଡ଼େଇତୁଡ଼େଇ ହେଉଥାନ୍ତି । ଶ୍ଵାସର କଥା, ସେତେବେଳକୁ ତିନିଭଉଣୀ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଶୋଇଥାନ୍ତି । ଡେଇଁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝିଲେଣି ଏମାନେ ପଥର ପାଲଟି ଯାଇଥାନ୍ତେ ।

ମକୁର୍‌ହର ରୁପକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ କାନରେ କହିଲେ, “ଏଇ ହେଉଛି ଅସଲ ସୁବ୍ୟାବେଳ । ଶୀଘ୍ର ଖଣ୍ଡାର ଏକ ଚୋରରେ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ଗଣ୍ଡିରୁ ଅଲଗା କରିହୁଅ । ଦେଖ, ସେମାନେ ଆଖି ମେଲିବା ଆଗରୁ ତୁମ କାମ ଶେଷକରିବ । ଆଖି ଖୋଲିଲେ ତୁମର ଆଉ ରକ୍ଷା ନାହିଁ ।”

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖଣ୍ଡାଧର ବାହାରିଲେ; କିନ୍ତୁ ତିନିଙ୍କ ଭିତରୁ ମେଦୁସା କିଏ ଜାଣି ନପାର ଟିକିଏ ଛୁଡ଼ାହୋଇଗଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଏଥିନ ତାଙ୍କ କାନପାଖରେ କହିଲେ, “ଦେଖ, ଜଣେ କଡ଼ ଲେଉଟାଉଛୁ, ଆଉ ଦୁଇଜଣ ଶୋଇରହିଛନ୍ତି । ଯିଏ କଡ଼ ଲେଉଟାଉଛୁ, ସେହି ହେଉଛି ମେଦୁସା । ସାବଧାନ, ତା ନଦ ଶକ୍ତିଆସୁଛି । ସେ କାଳେ ଆଖି ମେଲିକରିଦେବ, ସେଥିପାଇଁ ତୁମେ ତାଲଉପରେ ତାର ଗୁଲକୁ ବୁଝି ତାକୁ ହାଣିବ ।”

ଏତେବେଳକୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଝିପାରିଲେ ମକୁର୍‌ହର ତାଙ୍କୁ ତାଲ ମାକି ଚିକ୍‌ଚିକ୍ କରିବାକୁ କାହିଁକି କହିଥିଲେ । ସେ ଏଣିକି କେବଳ ତାଲକୁ ବୁଝିଲେ । ସେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଅସୁରୁଣୀମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିବାରୁ ସାପଗୁଡ଼ାକ

ସୁ ସୁ ଶବ୍ଦକରି କାମୁଡ଼ିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ସେହି ଶବ୍ଦରେ ମେଦୁସାର ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଗଲା । ସେ ଆଖି ଖୋଲିବା ଆଗରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖଣ୍ଡାରେ ଏପରି ଏକ ଚୋଟ ମାରିଲେ ଯେ ତାର ମୁଣ୍ଡଟା ଗଣ୍ଡିରୁ ଅଲଗା ହୋଇ କିଛି ଦୂରରେ ଯାଇ ପଡ଼ିଲା ।

ମନୁଷ୍ୟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକୁ ପ୍ରଶଂସାକରି କହିଲେ, “ଆଉ ମୁହଁରେ ଡେରି କରନାହିଁ । ଶୀଘ୍ର ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ଥଳଭିତରେ ପ୍ରସାଇଦିଅ ।”

ପର୍ବିଅସ୍ ତାଲରେ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଁ ଥଳରେ ମୁଣ୍ଡଟିକୁ ପୂରାଇଦେଲେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ଥଳଟି ଏତେ ଛୋଟ ହେଲେହେଁ ସେଥିରେ ସେ ପ୍ରକାଶ ମୁଣ୍ଡଟା ପଶିଗଲା ।

ପର୍ବିଅସ୍ ଥଳଟି ଧରି ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ଉପରକୁ ବହୁଦୂର ଉଡ଼ିଗଲେ । ରାକ୍ଷସୀ ଦୁହେଁ ଉଠିପଡ଼ି ଉଡ଼ିଣୀର ମଲ୍ଲ ଗଣ୍ଡିଟା ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖି ଗର୍ଜନ କରିଉଠିଲେ । ଦୁହେଁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର ସାପମାନେ ସୁସୁ ଗର୍ଜନ କଲେ । ଦୁଇ ରାକ୍ଷସୀ ରାଗରେ ଗର୍ଜନ କରି ସୁନାର ଡେଣା ମେଲାଇ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେମାନେ ରାଗରେ ଦାନ୍ତ କଡ଼ମଡ଼ କରୁଥାନ୍ତି । ପର୍ବିଅସ୍ ଯେଉଁ ଟୋପି ପିନ୍ଧିଥିଲେ ତା'ଘୋର ଅସୁରୁଣୀଦୁହେଁ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିପାରିଲେନାହିଁ । ଏଣେ ପର୍ବିଅସ୍ ସାବଧାନ ଥାନ୍ତି ଯେପରି ସେ ସେମାନଙ୍କର ମୁହଁ ନଦେଖନ୍ତି । ଦୈବାର୍ ସେମାନଙ୍କ ଆଖି ତାଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲେ ସେ ପଥର ହୋଇ ତଳକୁ ଖସି ପଡ଼ିଥାନ୍ତେ । ଏଣେ ପାଦରେ ଡେଣାଲଗା କଠୋର ପିନ୍ଧିଥିବାରୁ ସେ ଖୁବ୍ ବେଗରେ ଉଡ଼ୁଥାନ୍ତି । ଅଳ୍ପସମୟ ଭିତରେ ସେ ବହୁତ ଦୂରକୁ ଚାଲିଗଲେ । କ୍ରମେ ରାକ୍ଷସୀମାନଙ୍କର ଗର୍ଜନ ଆଉ ଶୁଣାଗଲନାହିଁ । ସେ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଧରି ସେହିଫସ୍ ଦ୍ଵୀପରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବାଟରେ ତାଙ୍କୁ ଆହୁର ଅନେକ ବିପଦ ଘଟିଥିଲା । ସେଥିଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ଘଟଣା ହେଉଛି, ବାଟରେ ପର୍ବିଅସ୍ ଆଣ୍ଡ୍ରୋ-ମେଡ଼ା ବୋଲି ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶ ଦୁଷ୍ଟ ଦୈତ୍ୟକୁ ରେଟିଲେ । ସେ ତାକୁ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟା ଦେଖାଇଦେବାରୁ ସେ ଗଦାଏ ପଥର ହୋଇଗଲା ।

ସେହିଫସ୍ ଦ୍ଵୀପରେ ପହଞ୍ଚିବାମାତ୍ରେ ପର୍ବିଅସ୍ ମାଆଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ । କେଉଁଠିକିରକୁ ଯାଇ ବୁଝିଲେ ଯେ ମାଆ ସେଠାରେ ନାହାନ୍ତି । ପର୍ବିଅସ୍ ଯିବାପରେ ଦୁଷ୍ଟ ରଜା ତାଙ୍କ ଉପରେ ନାନା ଅତ୍ୟାଚାର କରିବାରୁ ସେ ପଳାଇଯାଇ ଗୋଟିଏ ମଠରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିଲେ । ମଠର ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନେ ତାଙ୍କୁ ଆଦରରେ ରଖିଥିଲେ । ସେ ଦ୍ଵୀପର ଲୋକମାନେ ସମସ୍ତେ ରଜାଭଳ ଅତ୍ୟାଚାରୀ, କିନ୍ତୁ ସେହି କେଉଁଠି ଓ ମଠର ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନେ ଭଲଲୋକ ଥିଲେ । ତେଣୁ ପର୍ବିଅସ୍ଙ୍କ ମାଆ ମଠରେ ସୁଖରେ ଥିଲେ ।

ପର୍ବିଅସ୍ ଦୁଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥିତ ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ମନେ ମନେ ବିଚାର କଲେ । ସେ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟି ଥଳରେ ଧରି ରଜବାଟୀରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖିଲାମାତ୍ରେ ପଲ୍ଲଭେକ୍ତସ ମନେ ମନେ ଶୁଣିଗଲେ । ସେ ଭାବୁଥିଲେ, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମେଦୁସାକୁ ଚାହିଁ ପଥର ହୋଇଯାଇଥିବ କିମ୍ବା ତାର ହାତରେ ମରୁଥିବ । ଏବେ ସେ ଫେରିଆସିଥିବାର ଦେଖି ଶୁଣିଉଠି କହିଲେ, “ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଆଣି ନଥିଲେ ତୋତେ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ଦିଆଯିବ ।”

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତର କଲେ, “ମହାରାଜ, ମୁଁ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଆଣି ଆସିଛି । ତା’ ମୁଣ୍ଡର ସାପଗୁଡ଼ାକ ଏବେ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିଛନ୍ତି ।”

ଏଥିପୂର୍ବରୁ ରାଜା ପଲ୍ଲଭେକ୍ତସ ଏହି ରାକ୍ଷସୀମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ବହୁ ବିଚିତ୍ର କଥା ଶୁଣିଥିଲେ । ସେହି ରାକ୍ଷସୀର କଟାମୁଣ୍ଡ ଆସିଛି ଶୁଣି ତାକୁ ଦେଖିବାପାଇଁ ତାଙ୍କ ମନ ଅଥୟ ହୋଇଉଠିଲା । ସେ ମୁଣ୍ଡଟିକୁ ଦେଖାଇ ଦେବାପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକୁ ଆଦେଶଦେଲେ ।

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କହିଲେ, “ଆଜଣା ଶୁଣିଛନ୍ତି ଯିଏ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡକୁ ଚାହିଁବ ସେ ତାକୁ ଚାହିଁରହୁଥିବ, ପଲ୍ଲବ ପକାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ସେ କଥା ଯତ୍ନ । ଏପରି ଗୋଟିଏ ବିଚିତ୍ର ଜନିତ ରାଜ୍ୟର ସବୁ ଲୋକ ଦେଖିବା ଦରକାର । ମୋର ନିବେଦନ ଗୋଟିଏ ଦିନ ସ୍ଥିର କରାଯାଉ । ସେଦିନ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତେ ଏଠାକୁ ଆସି ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡକୁ ଦେଖିବେ ।”

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ରାଜାଙ୍କ ମନକୁ ପାଇଲା । ତା’ ଆରଦିନ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତେ ରାଜବାଟୀକୁ ଆସି ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖିବେ ବୋଲି ଘୋଷଣାକରାଗଲା । ରାଜ୍ୟର ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ଆସି ରାଜବାଟୀରେ ଜମାହେଲେ । ଯେଉଁ ଅଳ୍ପ କେତେଜଣ ନିଜ ନିଜ କାମରେ ଲାଗିଥିଲେ, ସେଇମାନେ କେବଳ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ଯେଉଁ କେଉଁଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇଥିଲା, ସେ ମାଛ ଧରିବା ପାଇଁ ରୁଲିଯାଇଥିଲା । ମଠର ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼ିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲେ । ସେମାନେ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖିବାକୁ ଆସନ୍ତେ ବା କାହିଁକି ?

ରାଜା ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚ ବେଢ଼ାରେ ସିଂହାସନ ଉପରେ ବସିଲେ । ରାଜ୍ୟର ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖିବେ ବୋଲି ଠେଲପେଲ ହେଉଥାନ୍ତି । ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥକିଟି ଧରି ଠିଆହୋଇଥାନ୍ତି । ଲୋକେ ଅଥୟ ହୋଇ ପାଟିକଲେ, “ଆମକୁ ଶୀଘ୍ର ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖାଅ ।”

ପର୍ସିଅସ୍ ଧୀରହସ୍ତିର ଭାବରେ କହିଲେ, “ମହାରାଜ, ଆପଣ ଓ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଜାମାନେ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏଭଳି ଗୋଟାଏ କଦର୍ଯ୍ୟ ଜନସ ଦେଖି କାହାର ଲଭ ନାହିଁ, ବରଂ କ୍ଷତି ଅଛି । ତେଣୁ ମୁଁ ସେ ମୁଣ୍ଡଟା ଦେଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛାକରୁନାହିଁ ।”

ପର୍ସିଅସ୍‌ଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭଲଥିଲା । ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଲୋକ ପଥର ପାଲଟିଗଲେ ଲଭ କଅଣ ? ମାତ୍ର ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକେ ସେ କଥା ବୁଝିଲେ ନାହିଁ । ପାଟିତୁଣ୍ଡ କଲେ । ରାଜା ରାଗିଉଠି କହିଲେ, “ମୋ ସାଥରେ ପୁଣି ଖେଳ ? ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ନ ଆଣି ମିଛରେ ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଲୋକଙ୍କୁ ଠକିବାକୁ ବସିଛ । ତାକୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ନ ଦେଇ ଗୁଳିବ ନାହିଁ ।” ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ ରାଜା ହୁକୁମ ଦେଲେ— ପର୍ସିଅସ୍ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖାଉ, ନହେଲେ ତାର ମୁଣ୍ଡକାଟ ହେବ ।

ପର୍ସିଅସ୍ ଦେଖିଲେ ଏଭଳି ଦୁଷ୍ଟଲୋକଙ୍କର ଉପକାର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ସେ ନିଜ ମୁହଁ ବୁଲାଇଦେଇ ଅଳିରୁ ମେଦୁସାର ମୁଣ୍ଡଟି କାଢ଼ି ଟେକିଧରିଲେ । ସମସ୍ତେ ସେ ମୁଣ୍ଡ ଦେଖି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପଥର ପାଲଟିଗଲେ । ରାଜା, ମନ୍ତ୍ରୀ, ରାଜ୍ୟର ଲୋକମାନେ, ଯେ ଯେପରି ଥିଲେ ସେହିପରି ରହିଗଲେ । ଶଶକ ଭିତରେ ହଜାର ହଜାର ପଥରମୁଣ୍ଡି ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ଦେଖାଗଲନାହିଁ । ପର୍ସିଅସ୍ ସେହି ମୁଣ୍ଡକୁ ପୁଣି ଅଳରେ ବଦଳିଦେଲେ । ତା’ପରେ ମଠକୁ ଯାଇ ମାଆଙ୍କୁ ସବୁ କ୍ଷଣ କହିଲେ । ଏଣିକି ମାଆ ପୁଅ ସୁଖରେ ରହିଲେ ।

ରାଜା ମିତାସ୍

ବହୁକାଳ ପୂର୍ବେ ଗ୍ରୀସ୍ ଦେଶର ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ମିତାସ ବୋଲି ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବହୁତ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା । ରାଜଭଣ୍ଡାରରେ ସେ ବହୁତ ସୁନା ଜମାକରି ରଖିଥିଲେ । ସୁନାରେ ତାଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ବେଶି ଲୋଭ । ଜଗତରେ ସେ ଦୁଇଟି ଜନସବୁ ବେଶି ଭଲପାଉଥିଲେ—ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ସୁନା, ଆଉଟି ହେଉଛି ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଝିଅ ମେରିଗୋଲ୍ଡ । ସୁନାର ମୁକୁଟଟି ମୁଣ୍ଡରେ ଦେଇବେଳେ ତାଙ୍କ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ଭରିଯାଏ । ଭବନ୍ତୁ ତାଙ୍କପରି ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ଆଉ କିଏ ? ଏତେ ସୁନା କାହା ପାଖରେ ଅଛି ?

ମେରିଗୋଲ୍ଡ ବାର-ତେର ବର୍ଷର ଝିଅ—ଗୋଟିଏ ଚାରିଲରେ ଗଢ଼ା । ମୁଣ୍ଡର ବାଳଗୁଡ଼ିକ ରେଶମପରି କଅଁଳ, ଚକ୍‌କଣ । ତାକୁ ଯିଏ ଦେଖେ ଦୃଢ଼ ରହିଯାଏ । ଏପରି ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅକୁ କେଉଁ ବାପ ଭଲନପାଇବ ! ମିତାସଙ୍କର ଗୋଟିଏ କାମ ହେଲା, ଆହୁରି ସୁନା ସଂଗ୍ରହ, ଅନ୍ୟ କାମଟି ହେଲା ମେରିଗୋଲ୍ଡକୁ ଆଦର କରିବା । ତାର ମଧୁର କଥା ଶୁଣିଲେ ରାଜା ମିତାସ ଦୁନିଆର ସବୁକଥା ଭୁଲିଯାନ୍ତି ।

ସକାଳେ ପୂର୍ବଦିଗରେ ନାଲି ଟହ ଟହ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ହେଲାଣି ତାଙ୍କର ସୁନେଲି କରଣ ପୃଥ୍ବୀ ଉପରେ ପଡ଼େ । ମିତାସ ଭବନ୍ତୁ, ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣରେ ସବୁ ଜନିତ ସୁନେଲି ରଙ୍ଗ ଧରୁଛନ୍ତି, ସତକୁସତ ସେସବୁ ସୁନା ହୋଇଯାଆନ୍ତେ କି ? ଯେତେବେଳେ ମେରିଗୋଲ୍ଡ ବସିରୁଛୁ କୌଣସି ହଲଦିଆ ଫୁଲ ତୋଳି-ଆଣି ବାପାଙ୍କୁ ଦିଏ, ସେତେବେଳେ ମିତାସ କହନ୍ତି, “ଏଗୁଡ଼ାକ ତୋଳିବାରେ କି ଲାଭ ? ସୁନାର ଫୁଲ ହୋଇଥିଲେ କେଡ଼େ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା ।” ଅତି ସୁନ୍ଦର ସୁଗନ୍ଧ ଗୋଲପଫୁଲ ମଧ୍ୟ ରାଜାଙ୍କୁ ଭଲଲଗେ ନାହିଁ । ସେ କହନ୍ତି, “ଏସବୁ ସୁନାର ହୋଇଥିଲେ ସିନା ଉପକାରରେ ଲାଗନ୍ତା ।”

ସୁନାରେ ରାଜାଙ୍କର ଲୋଭ ଏପରି ବଢ଼ିଗଲା ଯେ, ସେ ଦିନରୁ ଖାଲି ‘ସୁନା’ କଥା ଚିନ୍ତା କଲେ । ରାଜା ପ୍ରତିଦିନ ଅନେକ ବେଳଯାଏ ତାଙ୍କର

ସୁନାଭଣ୍ଡାରରେ କଟାନ୍ତି । ସୁନାଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଏପାଖ ସେପାଖ କରି ଦେଖନ୍ତି, ମୋହରଗୁଡ଼ିକ ଥରକୁଥର ଗଣନ୍ତି । ମୋହରର ଶବ୍ଦ ତାଙ୍କ କାନକୁ ଭରି ଭଲଲଗେ । ରଜବାଟୀରେ ବେଳେ ବେଳେ ନାଚ ଗୀତ ହୁଏ; କିନ୍ତୁ ରଜା ସେସବୁ ଶୁଣିବାକୁ ଭଲପାଆନ୍ତିନାହିଁ । ସୁନା ମୋହରର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲେ ତାଙ୍କ ମନ ଖୁସିହୋଇଯାଏ । ସୁନା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ଜନସବୁ ଛୁଇଁବାକୁ ତାଙ୍କ ମନ ହୁଏନାହିଁ ।

ଦିନେ ରଜା ଭଣ୍ଡାରଘରେ ବସି ମୋହର ସବୁ ଗଣି ରଖୁଛନ୍ତି । ବେଳେ ବେଳେ ମୋହରର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ସେ ଆନନ୍ଦରେ ଆଖିର ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ସେ ଦେଖିଲେ—କାନ୍ଥକୁ ଲାଗି କିଏ ଜଣେ ଛୁଡ଼ାହୋଇଛି । ତାଙ୍କର ହସ ହସ ମୁହଁରୁ ଗୋଟାଏ ଆଲୋକ ବାହାରୁଛି । ଏବେ ରଜା ବୁଝିପାରଲେ, ଏଇଟି କୌଣସି ପାପୀରଣ ମନୁଷ୍ୟ ନୁହେଁ—ସ୍ୱର୍ଗର କୌଣସି

ଦେବତା । ଏହି ଦେବତା ରାଜାଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହିଲେ, “ମିତାସ, ଦେଖୁଛି ତୁ ଖୁବ୍ ଧନୀଲୋକ । ଏତେ ସୁନା ରଖିଛୁ, ବେଶ୍ ସୁଖରେ ତ ଥିବୁ ?”

ରାଜା ଅତି ନମ୍ରଭାବରେ ପ୍ରଣାମ କରି କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ, ଏତକ ମାତ୍ର ମୋର ସମ୍ପତ୍ତି । ଏତେବର୍ଷ ହେଲା ଲାଗି ଲାଗି ଏତକ ସୁନା ସଂଗ୍ରହ କରିଛି । ସେତେ ବେଶି କଅଣ ? ହଜାର ବର୍ଷ ବଞ୍ଚିଲେ ଆବା ମନମୁତାବକ ସୁନା ଜମା କରିପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ମଣିଷ କ’ଣ ଏତେ କାଳ ବଞ୍ଚିବ ?”

ଦେବତା କହିଲେ, “ତେବେ ଏତକ ସୁନାରେ ତୋ ମୃତ୍ୟୁରେ ସନ୍ତୋଷ ଆସି ନାହିଁ ? ତୋର ଆହୁର ସୁନା ଦରକାର ?”

ମିତାସ ଦେଖିଲେ, ସ୍ୱର୍ଗର କେଉଁ ଦେବତା ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଧାରକ୍ଷରେ ଉଦ୍ଧା ହୋଇଛନ୍ତି । ସେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ତାଙ୍କ ମନର କାମନା ନିଶ୍ଚୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରିବ । ଏପରି ସୁଯୋଗ ଛୁଡ଼ିବାର ନୁହେଁ । ସେ ଦେବତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ପଡ଼ି କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ, ଆପଣ ମୋ ମନକଥା ଜାଣିପାରିଛନ୍ତି । ଏଇ ସାମାନ୍ୟ ସୁନାରେ ମୋର ମନରେ ଚିତ୍ତ ଆସୁନାହିଁ । ଆପଣ ଇଚ୍ଛାକଲେ ମୋର ମନର ଦୁଃଖ ଚାଲିଯିବ । ମୁଁ ମନଇଚ୍ଛା ସୁନା ପାଣିପାରିବି ।”

ଦେବତା କହିଲେ, “ବେଶ୍, ମୁଁ ତୋର ଦୁଃଖ ଦୂରକରିବି । କହ, ତୋର କଅଣ ଦରକାର ?”

ରାଜା ମିତାସ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚିଉଠିଲେ । ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ, “ପ୍ରଭୁ, ମୋତେ ଏଇ ବର ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ମୁଁ ଯାହା ଛୁଇଁବି ତାହା ସୁନା ପାଲଟିଯିବ ।”

ଦେବତା ଟିକିଏ ହସି କହିଲେ, “ଓଃ ଏଇ କଥା ! ହଁ, ମୁଁ ତୋତେ ସେ ବର ଦେଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ତାହା ନେବା ପୂର୍ବରୁ ଆହୁର ଶ୍ରବଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖ— ଏଇ ବର ପାଇଲେ ତୁ ସୁଖୀ ହେଇପାରିବୁ ତ ?”

ରାଜା ମିତାସ କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ, ମୁଁ ଶ୍ରବଚନ୍ଦ୍ର ଏ ବର ମାଗିଛି । ଏହି ବର ମିଳିଲେ ମୋର ସୁଖର ମାତ୍ରା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ଆଉ କିଛି ଚିନ୍ତା ରହିବ ନାହିଁ ।”

ଦେବତା ‘ତଥାସ୍ତୁ’ କହି ବୁଝାଇଦେଲେ—“କାଲି ସକାଳୁ ମୋ ବରର ଫଳ ମିଳିବ ।” ଯଜ୍ଞେ ସଜ୍ଞେ ଘରଭିତରର ଆଲୁଅରେ ମିତାସଙ୍କର ଆଖି ବୁଜି ହୋଇଗଲା । ସେ ଆଖି ଖୋଲିଲା ବେଳକୁ ଦେଖନ୍ତି ଘରେ ସେ ଦେବତା ନାହାନ୍ତି ।

ସେ ଦିନଟିଯାକ ରଜାଙ୍କ ମନ ବଡ଼ ଅସ୍ଥିର । ଖାଇବା ପିଇବା କାହିଁରେ ମନଲଗୁନାହିଁ । ମେରଗୋଲ୍ଡ଼ ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସି ଆଦରରେ କେତେ କଥା ପଚାରିଲା—ମାତ୍ର ମିଦାସ ତାର କଥା ଶୁଣି ମଧ୍ୟ ଶୁଣିପାରୁନାହାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମନରେ ଏକମାତ୍ର ଚିନ୍ତା—ସତେ କଅଣ ଦେବତାଙ୍କ କଥା ଫଳିବ ? ସତେ ସେ ଯାହା କୁଇଁଦେବେ ତାହା ସୁନାହୋଇଯିବ ?

ରାତ୍ରେ ଖାଇ ପିଇ ରଜା ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ, ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ଆଖିକ ନଦ ଆସିଲା ନାହିଁ । ରାତିଟା ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ଲମ୍ବା ଜଣାଗଲା । ପାହାନ୍ତିଆ ହୋଇ ଆସିଲା । ପର୍ଯ୍ୟାମାନେ ରାତ୍ରି ଉଠିଲେ । ସୁଲୁସୁଲିଆ ପବନ ବହୁଲା । ରଜା ବିଛଣାରୁ ଉଠିପଡ଼ିଲେ । ସେ ନଜ ଖଟକୁ ଚାହିଁଲେ । ସକାଳ ହୋଇଗଲାଣି । ତେବେ ଖଟଟା ସୁନା ହୋଇଗଲା ନାହିଁ କାହିଁକି ? ତାଙ୍କ ମନ ମରିଗଲା । ଦେବତା କ'ଣ ତାଙ୍କୁ ଠକିଦେଲେ ?

ଏହି ସମୟରେ ଝରକାବାଟେ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣର ଗୋଟିଏ ରେଖା ତାଙ୍କ ଖଟଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଖଟଉପରୁ ଉଠି ଝରକା ଖୋଲିଦେଲେ । ଝଲକାଏ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ଘରଭିତରେ ପଶିଗଲା । ଖଟଟା ତାଙ୍କୁ ହଲଦିଆ ଦିଶିଲା । ସେ ଦୌଡ଼ିଆସି ବିଛଣା ଚାରିପଟକୁ ଟେକିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ । ଦେଖନ୍ତୁ ତ ଚାରିପଟା ସୁନା ହୋଇଯାଇଛି । ତାଙ୍କ ଆନନ୍ଦ ଆଉ କିହଲେ ନସରେ । ଦେବତା ତେବେ ମିଛକହିନାହାନ୍ତି, ସେ ଯାହା କୁଇଁଦେବେ ସୁନାହୋଇଯିବ । ସେ ଘରଭିତରେ ଯାହା କିଛି ଦେଖିଲେ ସବୁ କୁଇଁଗଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେସବୁ ସୁନା ହୋଇଗଲା । ସେ ଟିକିଏ ରହିଯାଇ ଚାରିପାଖକୁ ଚାହିଁଲେ । ସୁନାର ଘର, ସୁନା କାନ୍ଥ, ସୁନା କବାଟ, ସୁନା ଝରକା, ସୁନା ଖଟ, ସୁନା ଟେବୁଲ୍, ସୁନାର ସବୁ ଆସବାବ । ତାଙ୍କପରି ଧନୀ ଜଗତରେ ଆଉ କେହି ନ ଥିବେ । ତାଙ୍କ ପୋଷାକ ମଧ୍ୟ ସୁନାର ।

ସେ ଚଷମାଟା ଟେକିନେଇ ଆଖିରେ ଲଗାଇ ଦେଖନ୍ତୁ ତ, ଚଷମାର କାଚ ମଧ୍ୟ ସୁନାପାଲଟିଯାଇଛି, ଆଖିକୁ କିଛି ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ସେ ଚଷମାଟି କାଢ଼ି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖିଦେଲେ । ଭାବିଲେ, ଚଷମା ନହେଲେ ମୋର ଚଳିଯିବ । ମେରଗୋଲ୍ଡ଼ ପାଠ ପଢ଼ିଲାଣି । ସେ ବହୁ ପଢ଼ି ମୋତେ ଶୁଣାଇବ ।

ମିଦାସଙ୍କ ମନ ଅଥୟ । ଖାଲି ଘରଟା ସୁନା ହୋଇଛି । ସେ ସମସ୍ତ ରଜବାଟୀକୁ ସୁନା ନକରି ଛାଡ଼ିଦେ ନାହିଁ । ସେ ଘରକୁ ଘର ବୁଲି ସବୁ

ଛୁଇଁଗଲେ । ସେ ଯାହାକିଛି ଛୁଇଁଦିଅନ୍ତି, ତାହା ସୁନା ପାଲଟିଯାଏ । ସେତେବେଳେ ଗବରେ ତାଙ୍କ ଛୁତ ଫୁଲୁଉଠେ ।

ରାଜା ବଗିଚାରେ ପଶିଗଲେ । କେତୋଟି ଗଛକୁ ଛୁଇଁଦେଲାଣି ତାହା ସୁନା ପାଲଟିଗଲା । ସୁନାର ଗଛରେ ସୁନାର ପତ୍ର, ସୁନାର କଢ଼ ଓ ଫୁଲ ଦେଖି ରାଜାଙ୍କ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ଫୁଲିଗଲା । ବଗିଚାରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗୋଲପ ଗଛ ଥିଲା । ଆଗେ ରାଜା ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଖୁବ୍ ଭଲପାଉଥିଲେ । ଟେବୁଲ ଉପରେ ଫୁଲଦାମାରେ ଦୁଇ ଚାରିଟା ଗୋଲପ ଫୁଲ ନଥିଲେ ସେ ଚାକରଙ୍କ ଉପରେ ବରକ୍ରାନ୍ତ ହେଉଥିଲେ । ଏବେ ଗୋଲପଫୁଲକୁ ତାଙ୍କର ଆଦର ନଥିଲା । ରାଜା ଗୋଲପ ବଗିଚାକୁ ଯାଇ ବୁଲି ବୁଲି ସବୁ ଗଛ, ଡାଳ, ପତ୍ର ଓ ଫୁଲକୁ ଛୁଇଁ ସୁନାକରିଦେଲେ ।

ଚାରିଆଡ଼େ ବୁଲି ବୁଲି ରାଜାଙ୍କୁ ଘୋରହେଲା । ସେ ଖାଇବା ପାଇଁ ଟେବୁଲ ପାଖେ ବସିଗଲେ । ଚାକର ଗୋଟିଏ ଗିଲାସରେ ପାଣି ଓ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଛୋଟରେ ନାନା ରକମର ଖାଦ୍ୟ ଜନିଷ ରଖିଦେଇଗଲା । ଏହି ସମୟରେ ମେରିଗୋଲ୍ଡ଼ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ସୁନାର ଗୋଲପଫୁଲ ଧରି ଆସି କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ କହିଲା, “ବାପା, ମୁଁ ବଗିଚାକୁ ଗୋଲପ ଫୁଲ ଆଣିବାପାଇଁ ଯାଇଥିଲି— ଦେଖିଲି ଗଛଗୁଡ଼ିକ ସବୁ ହଳଦିଆ ହୋଇଯାଇଛି । ଏତେ ଟାଣ ହୋଇଛି ଯେ ମୁଁ ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ଏଇ ଗୋଟିକ ଫୁଲ ଛିଣ୍ଡାଇ ଆଣିଛି । ପୁଣି ଏ ଫୁଲର ବାମ୍ନା କୁଆଡ଼େ ଗଲା ? ସେ ମାଲୀ ବଗିଚାକୁ ଖସିପ କରଦେଇଛି ।”

ରାଜା ଅସଲ କଥାଟି ଜାଣିପାରି କହିଲେ, “ମାଆ, ତୁ ପିଲଲେକ, ବୁଝିପାରୁନାହୁଁ । ଆଗେ ଯେଉଁ ଫୁଲ ଥିଲା ତାର ଦାମ୍ କେଇଟା ପଛପା ଦେଇଥାନ୍ତା । ଏବେ ସେ ଫୁଲ ସୁନା ହୋଇଯାଇଛି । ତାର ଦାମ୍ ଶହ ଶହ ଟଙ୍କା ହେବ ।”

ମାତ୍ର ଏଥିରେ ମେରିଗୋଲ୍ଡ଼ର ଦୁଃଖ କମିଲା ନାହିଁ, ବରଂ ବଢ଼ିଲା । ତାର କାନ୍ଦ ଦେଖି ମିତାସଙ୍କ ମନ ଟିକିଏ ଖସିପ ହେଲା । ସେ ଝିଅକୁ କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ତୋ ପାଇଁ ଭଲ ଭଲ ଫୁଲ ଆଣିଦେବା । ଏବେ ତୁ ମୋ ସାଥରେ କିଛି ଖାଆ ।”

ମେରିଗୋଲ୍ଡ଼ ଗୋଟିଏ ଚୌକିରେ ଟେବୁଲ ପାଖେ ବସିପଡ଼ିଲା । ରାଜା କପି ପିଇବାପାଇଁ କପ୍ଟି ଟେକିବା ମାତ୍ରେ ତାହା ସୁନାର କପ୍ ହୋଇଗଲା ।

ସେ ଗୋଟିଏ ପ୍ଲେଟରେ କଫି ଡାଳିବାକୁ ବସିଲେ, ମାତ୍ର କିଛି କଫି ନ ବାହାରି ତରଳ ସୁନା ବାହାରିଲା । ସେ ତାକୁ ପିଇ ନ ପାରି ସେଇ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଦୁଃଖମନରେ ରଖିଦେଲେ ।

ସେତେବେଳକୁ ମିଦାସଙ୍କୁ ବଡ଼ ଶୋଷ । ସେ କଫି ପିଇ ନପାରି ଦୁଃଖରେ କହିଲେ, “ଓଃ, ପିଇବ କିପରି ?” ବାପାଙ୍କର ଏହି କଥା ଶୁଣି ମେରାବୋଲଡ଼ ଚମକିପଡ଼ିଲା । ସେ ପଚାରିଲା, “ବାପା, କଫି ପିଇଲ ନାହିଁ କାହିଁକି ?” ତେଣୁ

ମନ ଭୁଲାଇବା ପାଇଁ ମିତାସ କହିଲେ, “ନାଁ, ସେ କିଛି ନୁହେଁ । ତୁ ତୋର ଦୁଧ ପିଇଦେ ।”

ଟେବୁଲ ଉପରୁ ସେ ଯାହା କିଛି ପାଟି ପାଖକୁ ନେଇ ଖାଇବାକୁ ବସିଲେ ସେ ସବୁ ସୁନାହୋଇଗଲା । ସୁନାର ଛୁଟି, ସୁନାର ଲହୁଣୀ, ସୁନାର ମାଂସ—ଏସବୁ କଅଣ ମଣିଷ ଖାଇପାରେ ! ମିତାସ ଏବେ ଆକୁଳହୋଇ ମେଣ୍ଟଗୋଲଡ଼ ଆଡ଼କୁ ଅନେଇଲେ । ମେଣ୍ଟଗୋଲଡ଼ ଦେଖିଲା ବାପାଙ୍କ ମନ ଭଲ ନାହିଁ—ଆଖି ଲୁହରେ ଛଳ ଛଳ । “ବାପା, ତମ ମନ କାହିଁକି ଭଲ ନାହିଁ ?”—ଏହା କହି ମେଣ୍ଟଗୋଲଡ଼ ଉଠିପଡ଼ି ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲିଗଲା । ଝିଅ ପାଖକୁ ଆସିଲାକ୍ଷଣି ସେ ତାକୁ କୁଣ୍ଡାଇ ଚେଲ କରିବାକୁ ଗଲେ । ମାସ କି ଶ୍ଵଷଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ! ମେଣ୍ଟଗୋଲଡ଼ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁନା ପାଲଟିଗଲା । ଏହା ଦେଖି ମିତାସଙ୍କର ଆଖି ଖୋସି ହୋଇଗଲା । ଆଗରେ ତାଙ୍କର ଝିଅ ନାହିଁ, ତାର ହସ ହସ ମୁହଁ ନାହିଁ, ତୁ ଶୁଭ୍ର ମଧୁର ଦରୋଟି କଥା ବାହାରୁନାହିଁ—ଅଛି ଗୋଟିଏ ସୁନାର ପିତୁଳା ।

ମିତାସଙ୍କର ମୁହଁ କଳା ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ଆକୁଳ ହୋଇ ସେଇ ସୁନା ପିତୁଳାକୁ କୁଣ୍ଡାଇ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପିତୁଳାର ମୁଣ୍ଡର ଟାଆଁସା ସୁନା ବାଳଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଖସିପଲଗିଲା । ଓଃ ! ସେ କଣ କଲେ ?

ମିତାସଙ୍କର ଅବସ୍ଥା କହିଲେ ନ ସରେ । ଦୁନିଆରେ ତାଙ୍କଠାରୁ ବଳି ଶୁନତର ଲୋକ ଆଉ କେହି ଥିବ ବୋଲି ସେ ଭାବିପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ମନେ ମନେ ବରୁଣଲେ, “ମୋର ଏସବୁ ସୁନା କିଏ ନେଇଯାଉ । ଧନ ସମ୍ପଦ ଯାଉ । ଖାଲି ମୋ ପ୍ରାଣର ସଙ୍ଗାଳି ମେଣ୍ଟଗୋଲଡ଼କୁ କେହି ଫେରାଇଦେଉ ।” ସେ ବଳିକରେ ରୁଣିଆଡ଼କୁ ରୁଣିଲେ, ସତେ ଅବା ଅତଳ ସମୁଦ୍ରରେ ସେ ବୁଡ଼ିଯାଇ ଆଶ୍ରୟ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ।

ଏହି ସମୟରେ ସେ ଦେବତା ପୁଣି ଦେଖାଦେଇ ପରୁଣଲେ, “ମିତାସ ! ତୁ ଯେଉଁ ବର ପାଇଛୁ ସେଥିରେ ଖୁସି ତ ?”

ମିତାସ ଦେବତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ପଡ଼ିଯାଇ କହିଲେ, “ପ୍ରଭୁ ! ମୁଁ ଯେଉଁ ବର ମାଗିଥିଲି, ସେ ବର ନୁହେଁ ବୋର ଅଭିଶାପ । ଜଗତରେ ଏବେ ମୋ ଭଲ ଦୁଃଖୀ କେହି ନ ଥିବେ । ଏତେ ସୁନା ଭିତରେ ରହି ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଟିକିଏ

ନନ୍ଦଲେ ସୁଖ ପାଇନାହିଁ । ଯେଉଁ ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପାଇଁ ମଣିଷ ବଞ୍ଚିରହିବାକୁ ଚାହେଁ ତା ମୋର ନାହିଁ । ମୋର ହିଅକୁ ଦେଖନ୍ତୁ । ଏ ସୁନାର ପିତୁଳାକୁ କି ସ୍ନେହ କରିହେବ ? ମୋର ସୁନାରେ ଦରକାର ନାହିଁ । ମୋତେ ଦୟା କରନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କର ବର ଫେରାଇନିଅନ୍ତୁ । ମୋତେ ମୋର ମେଣ୍ଟଗୋଲଡ଼କୁ ଫେରାଇଦିଅନ୍ତୁ ।”

ଦେବତା କହିଲେ, “ତେବେ ଏଥିଭିତରେ ତୁ କିଛି ଶିଖିପାରନ୍ତି । ଏବେ କହିଲୁ—ସୁନାର ମୂଲ୍ୟ ବେଶି ନାଁ ଶିଲସେ ପାଣିର ମୂଲ୍ୟ ବେଶି ?”

ମିତାସ କହିଲେ—“ବିଧାତା ମଣିଷ ପାଇଁ ଯେଉଁ ପାଣି ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ତାର ମୂଲ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ ବେଶି । ସତେ ମୁଁ ପୁଣି ସେ ଅମୂଲ୍ୟ ପାଣି ପିଇପାରବି ?”

ଦେବତା ପୁଣି ପଚାରିଲେ—“ଆଜ୍ଞା, ଖଣ୍ଡିଏ ରୁଟି ଚାହିଁ କି ସୁନା ଖଣ୍ଡେ ଚାହିଁ ?”

ମିତାସ କହିଲେ—“ଖଣ୍ଡେ ରୁଟି ସାଙ୍ଗରେ ପୃଥିବୀଯାକର ସୁନା ସମାନ ହୋଇ ନ ପାରେ । ରୁଟି ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିବ, ସୁନା କଣ ତା’ କରିପାରିବ ?”

ଦେବତା ପୁଣି ପଚାରିଲେ—“କହ ଦେଖି, ତୁ ସଫାରର ସବୁ ସୁନା ନେବାକୁ ଚାହେଁ ନା ମେଣ୍ଟଗୋଲଡ଼କୁ ଫେରିପାଇବାକୁ ଚାହେଁ ?”

ମିତାସ କହିଲେ—“ମୋର ସୁନା ଲୋଡ଼ାନାହିଁ, ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି କିଛି ମୁଁ ଚାହେଁ ନାହିଁ । ମୋର ମେଣ୍ଟଗୋଲଡ଼କୁ ଫେରାଇଦିଅନ୍ତୁ । ମୋତେ ଏତିକି ଅନୁଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ।”

ଦେବତା ହସି କହିଲେ—“ଯାହାହେଉ, ତୋର ସୁଚିନ୍ତା ଆସିଛି । ତୋର ହୃଦୟଟା ପଥର ହୋଇଯାଇ ନାହିଁ । ଏବେ ତୁ ଶିଖିଲୁ—ଭଗବାନ ପାଣି, ପବନ, ଖାଦ୍ୟ ଭଳି ଯେଉଁସବୁ ସାଧାରଣ ଜନିଷ ମଣିଷ ଜାତିପାଇଁ ଗଢ଼ିରଖିଛନ୍ତି ତାର ମୂଲ୍ୟ ସୁନା ରୂପାର ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଡେଇଁ ବେଶି । ଏବେ କହ ଦେଖି, ତୁ ଏହି ବର ରଖିବାକୁ ଚାହେଁ ?”

ମିତାସ କହିଲେ—“ନାଁ ନାଁ, ମୋର ସେ ବର ଆଦୌ ଲୋଡ଼ାନାହିଁ । ଜଗତରେ ଯଦି କିଛି ଘୃଣାର ବସ୍ତୁ ଥାଏ ତେବେ ତାହା ହେଉଛି ସୁନା । ଆପଣଙ୍କର ବର ଫେରାଇନେଇ ମୋତେ ରକ୍ଷାକରନ୍ତୁ ।”

ରାଜାଙ୍କ ଦୁଃଖରେ ଦେବତାଙ୍କ ହୃଦୟ ଡରଳିଗଲା । ସେ ସ୍ନେହରେ କହିଲେ, “ରାଜା, ତୋର ଝିଅକୁ ଫେରିପାଇବୁ । ମୁଁ ମୋର ବର ଫେରାଇ ନେଉଛି । ବଗିଚା ପାଖରେ ଯେଉଁ ନଈ ବହିଯାଉଛି, ଯାଆ ସେଥିରେ ବୁଡ଼ି ଗାଧୋଇବୁ । ଗୋଟିଏ ପାତ୍ରରେ ସେଥିରୁ ଜଳ ଆଣି ଆସିବୁ । ତୁ ଯାହା ସବୁ ଛୁଇଁ ସୁନା କରିଛୁ, ତାହା ଉପରେ ସେହି ଜଳ ଢାଳିଲେ ସେସବୁ ପୂର୍ବ ରୂପ ଫେରିପାଇବେ । ଏହା କରିପାରିଲେ ସୁନାପାଇଁ ତୋର ଲୋଭ ଭୁଟିଯିବ ।”

ରାଜା ମିତାସ ଦେବତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ପଡ଼ି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲେ, “ଆଉ କେବେହେଲେ ଧନ ଲୋଭ କରିବି ନାହିଁ । ଈଶ୍ଵର ଯାହାକିଛି ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ତାକୁ ଭଲପାଇବି ।”

ରାଜା ଉଠି ଦେଖିଲେ ଦେବତା ଉଭେଇଯାଇଛନ୍ତି । ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଡେଇଁ ନ କରି ରାଜା ନଈକୁ ଦଉଡ଼ିଲେ । ଦେହରୁ ପୋଷାକ କାଢ଼ିବା କଥା ଭୁଲିଯାଇ ସେ ନଈ ଭିତରକୁ ପଶି ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ଉଠିଲେ । ଅଣ୍ଟାପାଣି ବାଜିଲାବେଳେ ଦେହ ସହିତ ମନ ବି ଅଣ୍ଟାହୋଇଗଲା । ସେ ମନେକଲେ ତାଙ୍କ ଛୁତି ଉପରୁ ଗୋଟାଏ ବୋଝ ଖସିପଡ଼ିଲା । ସତେ କଅଣ ତାଙ୍କର ଅଭାଗିନୀ ବର ଭୁଲିଯାଇଛି !

ପାଣି ମାଠିଆ ଧରି ସେ ପାଗଳ ପରି ଆଗ ମେଘଗୋଲଡ଼ ପାଖକୁ ଧାଇଁ ଆସିଲେ ଓ ତା’ ଉପରେ ପାଣି ଢାଳିଦେଲେ । ଚୁହଁ ଚୁହଁ ମୁଣ୍ଡର ସୁନା ଧୂତାପରି ବାଳଗୁଡ଼ାକ ପୁଣି ଆଗ ରଙ୍ଗ ବର୍ଣ୍ଣିଲା । ମୁହଁରେ ପୁଣି ଗୋଲପ ରଙ୍ଗର ଆସ୍ର ଖେଳିଗଲା । ସୁନାର ଦେହ ଚାଲିଗଲା । ସେ ପୂର୍ବ ଦେହଧରି ଆଖିମେଲି ଦେଖେ ତ ବାପା ତା’ ଉପରେ ପାଣି ଢାଳୁଛନ୍ତି । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲା, “ବାପା, ବାପା, ଏ କଅଣ କରୁଛ ? ମୋ ଜାମା ଓଢା ହୋଇଗଲା । ମୋତେ ଶୀତ କରୁଛି ।”

ମିତାସଙ୍କର ଆନନ୍ଦ ଦେଖେ କିଏ ? ସେ ଝିଅକୁ କୋଳକୁ ଟେକିନେଇ ତୁମା ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରାଜା ପାଣିମାଠିଆ ଧରି ରାଜବାଟୀର ଘରଦ୍ଵାର, ବାଡ଼ି ବଗିଚା ସବୁଆଡ଼େ ପାଣି ଛୁଞ୍ଚିଗଲେ । ସବୁ ପୂର୍ବପରି ହୋଇଗଲା । ଝିଅକୁ ସେ ପୁଣି ଗୋଲପ ବଗିଚାକୁ ନେଇଗଲେ । ମେଘଗୋଲଡ଼ ଦେଖିଲା,

ଗଛରେ ଆଗଉଳି ଫୁଲ ଫୁଟିଛି । ସେ ଆନନ୍ଦରେ କେତୋଟି ଫୁଲ ତୋଳି ବାପାଙ୍କୁ ଦେଇ କହିଲା, “ଦେଖିଲ ବାପା, ଏ ଫୁଲଗୁଡ଼ିକ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର !”

ସେହିଦିନଠାରୁ ମିତାସଙ୍କର ସୁନାଲେଉ ଭୂଟିଗଲା । ସେ ଭଣ୍ଡାରଘର ଫିଟାଇ ସବୁ ସୁନା ପ୍ରଜାଙ୍କ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟିଦେଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଈଶ୍ଵର ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦେଇନାହାନ୍ତି କଅଣ ! ପାଣି ପବନ ଯିଏ ଯେତେ ନେଲେ ସରବ ନାହିଁ । ମାଟିକୁ ଗୁଣକର—ଖାଦ୍ୟର ଅଭାବ ରହିବ ନାହିଁ ।”

ତାଙ୍କ ଦେଶର ଲୋକେ ସୁଖରେ ରହିଲେ । କେହି ପରଧନକୁ ଚାହିଁଲେ ନାହିଁ ।

ପାଣ୍ଡୋର ବାକ୍ୟ

ଆଜି ଆମେ ପୃଥିବୀକୁ ଯେପରି ଦେଖୁଛୁ, ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ତଳେ ଛାନ୍ଦା ସେପରି ନଥିଲା । ଏବେ ଦେଖାଯିବ କିଏ ବୁଢ଼ା, କିଏ ପିଲା, କିଏ ସୁସ୍ଥ, କିଏ ରୋଗୀ, କିଏ ଧନୀ, କିଏ ଗରିବ । ମାତ୍ର ସେଇ ପୂର୍ବକାଳରେ ପୃଥିବୀ ଭିନ୍ନ ଥିଲା । ସମସ୍ତେ ଥିଲେ ପିଲା । ପୁଅ ଝିଅ ସବୁ ଆନନ୍ଦରେ ଥିଲେ । କାହାର ରୋଗ ନଥିଲା କି କିଛି ଦୁଃଖ ନଥିଲା । କେହି ବୁଢ଼ା ହେଉ ନଥିଲେ କି ମରୁନଥିଲେ । ଖାଇବା ପିଇବା ବିଷୟରେ କାହାର ଚିନ୍ତା ନଥିଲା । ଯାହାର ଯାହା ଇଚ୍ଛା ସେ ଗଛରୁ ତୋଳିଆଣି ଖାଉଥିଲା । ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ଏତେ ପିଲା ଥିଲେ, ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ କେବେହେଲେ କଳି କଳିଆ ନଥିଲା ।

ଏବେ ଏତେ ଦୁଃଖ କାହୁଁ ଆସିଲା, ଲୋକେ ଏତେ କଷ୍ଟ ପାଇଲେ କାହିଁକି—ସେ କଥା ଶୁଣ ।

ଏପିମିଥସ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ବାଳକ ଥିଲା । ସେ ଅନ୍ୟ ପୁଅ ଝିଅଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଖେଳୁଲି ଦିନ କାଟୁଥିଲା । ସେ ଗୋଟିଏ କୁଡ଼ିଆରେ ରହିଥାଏ । ଦିନେ ପାଣ୍ଡୋର ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଝିଅ ଆସି କହିଲା, “ଏପିମିଥସ, ମୁଁ ତମ ଦରେ ରହିବି । ଦୁହେଁଯାକ ସାଙ୍ଗହୋଇ ଖେଳିବା, ବୁଲିବା ।”

ଏପିମିଥସ ମନାକରିବ କାହିଁକି ? ଦୁହେଁଯାକ ଏକାଠି ରହିଲେ । ହସ ଖେଳରେ ଦିନଗୁଡ଼ିକ କଟିଯାଉଥାଏ । ଦିନେ ପାଣ୍ଡୋର ଦେଖିଲା, କୁଡ଼ିଆ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ବାକ୍ସ ରହିଛି । ପାଣ୍ଡୋର ପଚାରିଲା, “ଏପିମିଥସ, ଏ ବାକ୍ସରେ କଅଣ ଅଛି ? ଏହାକୁ କିଏ ଆଣି ରଖିଲା ?” ମାତ୍ର ଏପିମିଥସ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ ।

ପାଣ୍ଡୋର ଅନ୍ୟ ପିଲାଙ୍କ ସାଥରେ ଖେଳେ, ବୁଲେ ଓ ଗଛରୁ ଫଳ ତୋଳି ଖାଏ । ମାତ୍ର ସେ ଅଭୁତ ବାକ୍ସଟାର କଥା ଭୁଲିପାରେ ନାହିଁ । ସେ ଏପିମିଥସକୁ କେତେଥର ପଚାରିଲା—ବାକ୍ସ କାହୁଁ ଆସିଲା, ସେଥିରେ କଅଣ ଅଛି ? ମାତ୍ର କିଛି ଉତ୍ତର ପାଏ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ପାଣ୍ଡୋର ମନ ଥୟ ହୁଏ ନାହିଁ । ଅନେକଥର ପଚାରିବାରୁ
ଦିନେ ଏପିମିଥସ କହିଲା, “ଜଣେ ଲୋକ ସେ ବାକ୍ସଟା ଏଠାରେ ରଖି ମୋତେ
ଜଗି ରଖିବାକୁ କହିଯାଇଛି । ତା’ ଭିତରେ କଅଣ ଅଛି ମୁଁ ଜାଣେନି ।
କଅଣ ଗୁପ୍ତ ଜିନିଷ ହୋଇଥିବ । ତୁ ସେ କଥା ମୋତେ ଆଉ ପଚାରିବୁ
ନାହିଁ ।”

ଦିନ ପରେ ଦିନ ଚଢ଼ିଗଲା । ପାଣ୍ଡୋର ଖେଳି ବୁଲୁଥାଏ, ମାତ୍ର ତା’
ମନଥାଏ ସେହି ବାକ୍ସରେ । ପୁଣି ଥରେ ସେ ଏପିମିଥସକୁ ପଚାରିଲା, “କହ,
ସେ ବାକ୍ସ କିଏ ଆଣି ରଖିଲା ? ସେଥିରେ କି ଗୁପ୍ତ ଜିନିଷ ଅଛି ?”
ଏପିମିଥସ କେତେ ରୁପ୍ତହୋଇ ରହିବ ? ଶେଷକୁ ସେ କହିଲା, “ସେ ବାକ୍ସ

ଭିତରେ କଅଣ ଅଛି ମୁଁ ତ ନିଜେ ଜାଣେନି, ତୋତେ କିପରି କହିବି ? ଯିଏ ତାକୁ ଏଠି ରଖିଯାଇଛି, ସେ ଦେଖିବାକୁ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଲେକ । ତା’ ମୁହଁରେ ହସଲଗିରହୁଥାଏ । ତା’ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟାଏ ଟୋପି । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ସେ ଟୋପିର ଦୁଇପାଖେ ଚଢ଼େଇର ଡେଣାପରି ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଡେଣା ଥିଲା ।”

ପାଣ୍ଡୋର ପଚାରିଲା, “ସେ ହାତରେ ଗୋଟାଏ ବାଡ଼ି ଧରିଥିଲା କି ?”

ଏପିମିଥସ କହିଲା, “ହଁ, ହଁ—ହାତରେ ସେ ଗୋଟାଏ ବାଡ଼ି ଧରିଥିଲା । ତା’ ବାଡ଼ିଟା ବି ଅଭୁତ । ଦୁଇଟା ସାପ ଗୁଡ଼େଇ ହେଲପରି ଦିଶୁଥାଏ । ମୁଁ ତ ପ୍ରଥମେ ତାକୁ ଦୁଇଟା ଜିଅନ୍ତା ସାପ ବୋଲି ମନେକରିଥିଲି ।”

ପାଣ୍ଡୋର କହିଲା, “ସେ କିଏ ଏବେ ମୁଁ ଜାଣିଲି । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ମକୁର । କେବଳ ତାଙ୍କର ବାଡ଼ିଟି ଦୁଇଟା ସାପ ଗୁଡ଼େଇ ହେଲପରି ହୋଇଥାଏ । ସେଇ ତ ମୋତେ ଏଠି ଛାଡ଼ିଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ବୋଧହୁଏ ସେ ଏହି ବାକ୍ସରେ ଆମପାଇଁ ଭଲ ଭଲ ପୋଷାକ, ଖେଳନା ପ୍ରଭୃତି ରଖିଛନ୍ତି । ନ ହେଲେ ଭଲ ଖାଇବା ଜିନିଷ ହୋଇଥିବ । ଆ, ଦେଖିବା ସେଥିରେ କଅଣ ଅଛି ।”

ମାତ୍ର ଏପିମିଥସ ସେଥିରେ ରାଜି ନ ହୋଇ କହିଲା, “ସେଥିରେ ଯାହା ଥାଉ, ଆମେ ତାକୁ ଫିଟାଇବା ନାହିଁ । ଏଥର ସେ ଆସିଲେ ତାଙ୍କୁ କହିବା— ସେ ଅନୁମତି ଦେଲେ ଫିଟାଇ ଦେଖିବା । ହୁଏତ ସେ ନିଜେ ବାକ୍ସ ଖୋଲି ଆମକୁ ଖେଳନା ଦେବେ ।” ଏହା କହି ଏପିମିଥସ ଅନ୍ୟ ପିଲାଙ୍କ ସାଥରେ ଖେଳିବାକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ସେ ଯିବାପରେ ପାଣ୍ଡୋର କୁଡ଼ିଆ ଭିତରେ ବସି ମନେ ମନେ ଭାବିଲା, “ଏଇଟା ଗୋଟାଏ କେମିତି ପିଲା ? ଯେତେ କହିଲେ ଶୁଣୁନାହିଁ । ବାକ୍ସ ଭିତରଟା ଖୋଲି ଦେଖିଲେ କିତ କଅଣ ହୁଅନ୍ତା ?”

ସେ ବାକ୍ସଟିକୁ ଚାହିଁରହିଲା । କି ସୁନ୍ଦର ଦାମିକା କାଠରେ ତିଆରି ! ଖୁବ୍ ପାଲିସ ହୋଇଛି । ଚାହିଁଲେ ସେଥିରେ ଆପଣା ମୁହଁ ଦିଶୁଛି । ଚାହିଁପାଖେ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ ଓ ପତ୍ରର ଛବି ଖୋଳାହୋଇଛି । ତାଙ୍କୁଣୀ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପିଲାର ଛବି । ପାଣ୍ଡୋର ବାକ୍ସ ପାଖରେ ଛୁଡ଼ାହୋଇ ସେ ଛବିକୁ ଚାହିଁଲା । ତାର ମନେହେଲା, ସତେ ଅବା ପିଲାଟି ହସି ହସି ତାକୁ କହୁଛି—

ବାକ୍ସଟା ଫିଟାଇ ଦେଖୁନାହୁଁ କାହିଁକି ? ଦେଖିଲେ କଅଣ ଦୋଷ ଲାଗିଯିବ ? ବାକ୍ସ ଭିତରେ କେତେ କଉତୁକିଆ ଜନସ ଥିବ ।

ପାଣ୍ଡୋର ସେ ଛବିକ ଯେତକି ଚାହିଁଲ, ତା' ମନ ସେତକି ଅଥୟ ହେଲା । ବାକ୍ସଟା ଚାହିଁପଡ଼ିନଥିଲା, ଖାଲି ଗୋଟାଏ ସୁନେଲି ସୂତାରେ ବନ୍ଧା ହୋଇ ଗଣ୍ଠି ପଡ଼ିଛି । ପାଣ୍ଡୋର ଝରକାବାଟେ ବାହାରକୁ ଚାହିଁଲା—ପିଲାମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଖେଳରେ ମାତିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦଧ୍ବନି ଶୁଣାଯାଉଛି । କଅଁଳିଆ ଖରା ପଡ଼ିଛି । ସମସ୍ତେ ମଉଜ କରୁଛନ୍ତି । ଖାଲି ପାଣ୍ଡୋର ଭର ଭିତରେ ଏକୁଟିଆ ରହି ବାକ୍ସ କଥା ଭାବୁଛି । ତା' ମନ ଆଉ କାହିଁରେ ନାହିଁ ।

ସେ ବାକ୍ସ ଭିତରେ ଥିବା ଛବିଟିକୁ ଚାହିଁ ସୁନେଲି ସୂତାରେ ହାତ ମାରୁଛି । ତାକୁ ଜଣାଗଲା—ପିଲଟି ଖୁବ୍ ହସୁଛି । ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳକୁ ପାଣ୍ଡୋର ଦେଖିଲା, ସୂତାର ଗଣ୍ଠି ଫିଟିଯାଇଛି । ହଠାତ୍ ତା' ମନରେ ଗୋଟାଏ ଭୟ ପଶିଗଲା । ଏପିମିଥସ ତାକୁ କଅଣ କହିବ ? ସେ ଭାବିବ, ମୁଁ ଜାଣିଶୁଣି ବାକ୍ସଟି ଫିଟାଇଛି । ସେ ସୂତାରେ ପୁଣି ଗଣ୍ଠିପକାଇ ଦେବାକୁ ବସିଲା । ସେ ନାନାପ୍ରକାରେ ଚେଷ୍ଟାକଲା, ମାତ୍ର ଆଉ ଗଣ୍ଠି ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ସେ ଭାବିଲା, “ଆଉ ଟିକକ ପରେ ଏପିମିଥସ ଆସିବ । ସେ ଦେଖିବ ଯେ ସୂତା ଗଣ୍ଠି ଫିଟିଛି । ମୁଁ ଯେ ବାକ୍ସ ଭିତର ଦେଖିନାହିଁ, ଏ କଥା ସେ କଅଣ ସତ ମଣିବ ?” ସେ କଅଣ କରିବ କିଛି ଥିବା କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ବାକ୍ସ ଭିତରେ ଭାବଦେଇ ସେ ଛୁଡ଼ାହୋଇ ରହିଲା । ଏଇ ସମୟରେ ତା' କାନପାଖରେ ଶୁଣାଗଲା “ପାଣ୍ଡୋର, ଆମକୁ କାଢ଼ିଦେ । ଆମେ ବାହାରକୁ ଗଲେ ତୁ ଆମ ସାଥରେ ଖେଳକୁ । ଖାଲି ଆମକୁ ବାହାରକରିଦେଲେ ହେଲା ।”

ଶବ୍ଦ କେଉଁଠୁ ଆସୁଛି ? ପାଣ୍ଡୋର ପ୍ରଥମେ ତମକପଡ଼ିଲା । ପୁଣି ସେହି ନରମ ସ୍ଵର ଶୁଣାଗଲା, “ପାଣ୍ଡୋର, ଆମକୁ ବାହାର କରିଦେ ।” ପାଣ୍ଡୋର ଏଥର କାନତେର ଶୁଣିଲା । ସେ ଜାଣିପାରିଲା, ଏ ଶବ୍ଦ ସେହି ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ବାହାରୁଛି । ସେ ଭାବିଲା, “ତେବେ ମୋର ଭାବି ପିଲା ଏହା ଭିତରେ ଅଛନ୍ତି । ଟିକିଏ ଭିତରକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଦୋଷ କଅଣ ?” ସେ ତାଙ୍କୁଣୀକୁ ଟେକିବାକୁ ହାତରେ ଧରିଲା ।

ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳକୁ ଏପ୍ରିମିଥସ ଆସି ଦୁଆରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ସେ ଯେବେ ପାଟିକରି ବାକ୍ସ ଫିଟାଇବାକୁ ପାଣ୍ଡୋରକୁ ମନାକରି ଦେଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ରକ୍ଷା ମିଳିଥାନ୍ତା, ବାକ୍ସରେ କଅଣ ଅଛି କେହି ଜାଣିପାରିନଥାନ୍ତେ । ସେ ଦୁଆରମୁହଁରୁ ଦେଖିଲା ପାଣ୍ଡୋର ବାକ୍ସ ଖୋଲୁ ଛୁ । ମାତ୍ର ସେ ତାକୁ ମନାକଲାନାହିଁ । ଅସଲ କଥାଟି ହେଉଛି, ବାକ୍ସ ଭିତରେ କଅଣ ଅଛି ଜାଣିବାକୁ ତାର ମଧ୍ୟ ମନ ଉଠିଲା ହେଉଥାଏ । ସେ ରୁପ୍‌କରି ଦୁଆରମୁହଁରେ ଠିଆହୋଇ ରହିଲା ।

ପାଣ୍ଡୋର ତାଙ୍କୁ ଗୀତା ଟେକିଲାମାତ୍ରେ କୁଡ଼ିଆ ଭିତର ଅନ୍ଧାର ହୋଇଗଲା । ଆକାଶରୁ ଘଡ଼ଘଡ଼ର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ସେ ବାକ୍ସ ଭିତରକୁ ବୁଝିଲକ୍ଷଣି ସେଥିରୁ ବରୁଡ଼ପରି ଗୁଡ଼ାଏ ମାଛ ବାହାର ତା ଦେହ ମୁହଁକୁ ବନ୍ଦ

ଦେଇ ଘରଯାକ ଉଡ଼ିଲେ । ବିରୁଣକୁ ଏତେ କଷ୍ଟ ହେଲା ଯେ ସେ ବଡ଼ପାଟି କରି କାନ୍ଦିଉଠିଲା । ଏପିମିଥସ ଦୁଆରମୁହଁରେ ଠିଆହୋଇଥିଲା । ସେ ପୋକରୁ ଗୁଡ଼ାଏ ଉଡ଼ିଆସି ତାକୁ ମଧ୍ୟ ନାହୁଡ଼ି ମାରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ବିକଳ ହୋଇ ପାଟିକଲା—“ଓଃ ମରଗଲା ! ପାଣ୍ଡୋରା, ପାଣ୍ଡୋରା, ତୁ କଅଣ କଲୁ ? କାହିଁକି ସେ ବାକ୍ସଟା ଫିଟାଇଲୁ ?”

ବିରୁଡ଼ି ଭଲ ଛୋଟ ଜୀବ ହେଲେ କଅଣ ହେବ ସେମାନଙ୍କର ଗଣଗଣ ଛେରେ କାନ ଅନ୍ତତା ପଡ଼ିଲା । ସେମାନଙ୍କ ନାହୁଡ଼ର ବିଷରେ ପିଲା ଦୁଇଟା ମଲପରି ହୋଇଗଲେ । ସେମାନେ କଷ୍ଟରେ ଛଟପଟ ହୋଇ ଡେଇଁଲେ ।

ଏ ବାକ୍ସ ଭିତରେ ସବୁ ମନ୍ଦଗନ୍ତା, ଦୁଃଖ, ରୋଗ, ମୃତ୍ୟୁ ବନ୍ଦହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ ପୃଥିବୀର ପିଲାମାନେ ଏସବୁ କଅଣ ଜାଣିନଥିଲେ । ଏବେ ପାଣ୍ଡୋରା ବାକ୍ସଟି ଫିଟାଇଦେବାରୁ ସେମାନେ ବାହାରପଡ଼ି ପୃଥିବୀଯାକ ବ୍ୟାପିଗଲେ । ସେମାନେ ଯାହାକୁ ଦେଖିଲେ ତାକୁ ନାହୁଡ଼ରେ ବିନ୍ଦୁଦେଲେ । ଏଣିକି ପିଲାଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । କାଳକନ୍ୟାକ ପିଲା ନ ରହି ସେମାନେ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ହେଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ରୋଗ ଦେଖାଗଲା । ଗଛରେ ଆଉ ସବୁକାଳେ ଫୁଲ ଫଳ ରହିଲା ନାହିଁ । ଅଳ୍ପଦିନ ପରେ ସେ ସବୁ ଶୁଣି ଝଡ଼ିପଡ଼ିଲା । ପିଲାଙ୍କର ସୁଖର ଦିନ ସରିଗଲା ।

ନାନା କଷ୍ଟ ସହି ସହି ପାଣ୍ଡୋରା ଓ ଏପିମିଥସ କୁଡ଼ିଆ ଭିତରେ ରହିଥାନ୍ତି । ଏହାପୂର୍ବରୁ କଷ୍ଟ କ’ଣ ସେମାନେ ଜାଣିନଥିଲେ । ନିଜ ଦୋଷରୁ ସେମାନଙ୍କର ଏପରି ଦଶା ହୋଇଛି । ଏହା ଭାବିଲୁଣି ସେମାନଙ୍କୁ କାନ୍ଦିମାଡ଼େ । ଏବେ ଦୁହଁଙ୍କ ଭିତରେ ଆଗଭଲ ମନ ମିଳେ ନାହିଁ, କଳକଳିଆ ଲାଗେ । ଏହିପରି କେତେଦିନ ଗଲା ।

ଦିନେ ପାଣ୍ଡୋରା ବାକ୍ସକୁ ଆଉଜି ତଳେ ବସିଥିଲା । କୁଡ଼ିଆର ଗୋଟିଏ କଣ୍ଠରେ ପାଣ୍ଡୋରା ଆଡ଼କୁ ପିଠିକରି ଏପିମିଥସ ବସିଥାଏ । କେହି କାହାକୁ କିଛି କହୁନଥାନ୍ତି । ଏପିମିଥସ ଭାବୁଥାଏ, ଖାଲି ପାଣ୍ଡୋରାଙ୍କ ଦୋଷ କଅଣ— ସେ ବି ଦୋଷୀ ।

ଏଇ ସମୟରେ ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦ ହେଲା । ପାଣ୍ଡୋରା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଉଠି ଠିଆହେଲା । ପୁଣି ଶୁଣାଗଲା ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦ । ଶବ୍ଦଟା ଯେ ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ଆସୁଛି, ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେ ଭାବିଲା, ବାକ୍ସ ଭିତରେ ଏତେ

ଦୁଷ୍ଟ ଜୀବ ଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ବାହାରଆସିଛନ୍ତି । ହୁଏତ ସେଥିରୁ ଗୋଟାଏ ରହିଯାଇଛି । ପାଣ୍ଡୋର ପଚାରିଲା, “ତୁ କିଏ ?”

କଅଁ କିଆ ସ୍ଵରରେ ବାକ୍ସ ଭିତରୁ କିଏ କହିଲା, “ପାଣ୍ଡୋର, ତାଙ୍କୁ ଶୀତା ଟେକିଦେଲେ ଦେଖିବ ମୁଁ କିଏ ?”

ପାଣ୍ଡୋର ଆହୁର ଦୁଃଖର ଆଶଙ୍କା କରି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କହିଲା, “ନା, ନା, ତା’ ହବନି । ଥରେ ତାଙ୍କୁ ଶୀତା ଫିଟାଇ ଯେଉଁ ଫଳ ପାଇଛି, ସେଇ ଯଥେଷ୍ଟ । ଆଉ ଫିଟାଇବା ଦରକାର ନାହିଁ ।”

ପୁଣି ସେଇ କରୁଣ ସ୍ଵର ଶୁଣାଗଲା, “ପାଣ୍ଡୋର, ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ ଭଳି ନୁହେଁ । ମୋର ନାହୁଡ଼ ନାହିଁ କି ମୁଁ କାହାର ଅପକାର କରେନାହିଁ । ମୋତେ ବାହାରକରିଦିଅ, ଦେଖିବ ତୁମର କିଛି କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ, ବରଂ ଭଲହେବ ।”

ପାଣ୍ଡୋରର ମନ ନରମ ହୋଇ ଆସିଥିଲା । ସେ ଏପିମିଥସକୁ ପଚାରିଲା, “ଆଉଁଥିରେ ବାକ୍ସ ଫିଟେଇବ ?” ଏପିମିଥସ କହିଲା, “ଏତେ ଦୁଷ୍ଟ ଜୀବ ତ ବାହାର ଯାଉଲେଣି—ଆଉ ଗୋଟାଏ ଆସିଲେ କ୍ଷତି କଅଣ ?”

ପୁଣି ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ଗର୍ବ ଆସିଲା, “ପାଣ୍ଡୋର, ଏତକ ବୁଝିପାରୁନାହିଁ । ଏପିମିଥସର ମନ ମତେ ଦେଖିବାକୁ ଆକୁଳ ହେଲାଣି । ମତେ ବାକ୍ସରୁ ବାହାରକରିଦିଅ । ଦେଖିବ, ମୁଁ ତୁମର ଦୁଃଖରୁ କେତେ ହରିନେବି ।”

ପାଣ୍ଡୋର ବାକ୍ସର ତାଙ୍କୁ ଶୀତା ଟେକିବାକୁ ବସିଲା । ଏପିମିଥସ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲା । ଦୁହେଁ ମିଶି ବାକ୍ସଟିକୁ ଖୋଲିଦେଲେ । ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ବାହାରପଡ଼ିଲା ପସାଇଲ ଟିକି ଜୀବଟିଏ । ତା ଦେହରୁ ଆଲୁଅ ବାହାରୁଛି । ସେ ଘରଭିତରେ ଉଡ଼ିଲାବେଳକୁ ସବୁଆଡ଼େ ଆଲୁଅ ହୋଇଯାଉଥାଏ । ସେ ଉଡ଼ିଆସି ପାଣ୍ଡୋରକୁ ଏକ ରୁମ୍ମା ଦେଲା । ପାଣ୍ଡୋରର ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ କୁଆଡ଼େ ଉଡ଼େଇଗଲା । ତା’ପରେ ସେ ଏପିମିଥସକୁ ସେହିପରି ରୁମ୍ମା ଦେଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ନିଜର ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୁଲିଗଲା । ଏବେ ଦୁହେଁଙ୍କର ମନରେ ଆନନ୍ଦ । ଏ ଟିକି ପସାଇକୁ ବାହାରକରିନଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ କିଏ ଦୂରକରିଥାନ୍ତା ?

ପାଣ୍ଡୋର ପଚାରିଲା, “ତୁମେ କିଏ ?” ଉତ୍ତର ମିଳିଲା—ମୋ ନାଆଁଟି ହେଉଛି ‘ଆଶା’ । ମକୁର ବାକ୍ସ ଭିତରେ ସେ ଦୁଷ୍ଟ ଜୀବମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ

ମତେ ମଧ୍ୟ ରଖିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର କାମ ହେଲା— ମଣିଷ ଜାତିକ କଷ୍ଟ ଦେବା । ମଣିଷ ଜାତି ଯେପରି ସେ କଷ୍ଟ ସହିପାରିବ, ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ପାଖେ ପାଖେ ରହିଥାଏ ।”

ପାଣ୍ଡୋର ଦେଖିଲା ଯେ ପଥର ଡେଙ୍ଗାରେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ସାତୋଟିଯାକ ରଙ୍ଗ ଅଛି । ସେ ଏହାର କାରଣ ପଚାରିବାରୁ ପଥର କହିଲା, “ହଁ, ସଂସାରଟାରେ ଭଲ ଆଉ ମନ୍ଦ ମିଶି ରହିଛି । ହସ ପାଖେ କାନ୍ଦ, ସୁଖ ପାଖେ ଦୁଃଖ ଲାଗିଥିବ । ସେଥିପାଇଁ ମୋ ଡେଙ୍ଗାରେ କେତେକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରଙ୍ଗ ସାଥିରେ ମଳିନ ରଙ୍ଗ ବି ରହିଛି ।”

“ତୁମେ କ’ଣ ଆମ ସାଥିରେ କାଳ-କାଳକୁ ରହିଥିବ ?”—ପାଣ୍ଡୋର ପଚାରିଲା ।

ପଥର ଉତ୍ତର କଲା, “ଯେତେବେଳେଯାଏ ତୁମେ ମୋର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ିବ ସେତେବେଳେଯାଏ ଅବଶ୍ୟ ରହିବ । ମୁଁ ତୁମ ପାଖେ ପାଖେ ଥିବି । ବେଳେ ବେଳେ ତୁମେ ମତେ ଦେଖିପାରିବନାହିଁ । ପୁଣି ବେଳେ ବେଳେ ତୁମେ ମତେ ନଖୋଜୁଣୁ ମୁଁ ଆସି ଦେଖାଦେବି ।”

ପଥର କଥା ସତ ହେଲା । ଦୁଷ୍ଟ ଜୀବଗୁଡ଼ାକ ପୃଥିବୀଯାକ ବୁଲି ଲୋକଙ୍କୁ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଦେଲେ, କିନ୍ତୁ ଆଶା ପାଖେ ପାଖେ ରହି ସେ ସବୁ କଷ୍ଟ ସହିବାକୁ ଲୋକଙ୍କୁ ବଳ ଦେଲା ।

ଏବେବି ଦୁନିଆରେ ସେଇ କଥା ଚାଲିଛି । ଯେତେ କଷ୍ଟ ହେଉ ପଛକେ ଆଶା ତାର ଦୁଃଖର ଭାରକୁ ଉଠାକରିଦେଉଛି । ଦୁଃଖମୟ ସଂସାରରେ ଆଶାହିଁ ମଣିଷର ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳ ହୋଇ ରହିଛି । ଆଶା ଆମକୁ ନୂଆ ଜୀବନ ଦେଉଛି ।

ପକ୍ଷୀର ଘୋଡ଼ା ପେଗାସସ୍

ବହୁତଦିନ ତଳର କଥା । ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଦେଶରେ ଜଣେ ଯୁବକ ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଆସି ଗୋଟିଏ ଝରଣାକୂଳେ ବସିଲେ । ଝରଣାଟି କୁଳୁ କୁଳୁ ଶବ୍ଦ କରି ପାହାଡ଼ରୁ ବୋହି ଆସୁଥିଲା । ତାର ପାଣି ଅତି ନମ୍ନିଳ, ଅତି ଥଣ୍ଡା । ଯୁବକ ସେହି ଝରଣାରୁ କିଛି ପାଣି ପିଇଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ ସୁନ୍ଦର ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ମାଠିଆ ଧରି ଝରଣାରୁ ପାଣି ନେବାପାଇଁ ଆସିଲେ । ଯୁବକ ତାଙ୍କୁ ଏହି ଝରଣାର ନାମ ପଚାରିଲେ । ଯୁବକ କହିଲେ, “ଫାର ନାମ ହେଉଛି ପିରିନ୍ । ଲୋକେ କହନ୍ତି, ପିରିନ୍ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ମାଆର ଆଖିର ଲୁହ ଝରଣା ହୋଇ ବହିଯାଉଛି । ତାର ପୁଅଟିଏ ଥିଲା । ସେ ତାକୁ ନିଜ ଜୀବନଠାରୁ ବଳି ଭଲପାଉଥିଲା । ପିଲଟି ମରିଯିବାରୁ ସେ କାନ୍ଦୁଛି । ତାର କାନ୍ଦ ଆଜିଯାଏଁ ବନ୍ଦ ହୋଇନାହିଁ । ତାରି ଲୁହ ହେଉଛି ଏଇ ଝରଣାର ପାଣି ।”

ଯୁବକ କହିଲା, “ଓଃ, ଏଇ ତେବେ ହେଉଛି ପିରିନ୍ ନଈ ! ମୁଁ ଏହାକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚିଛି ।”

ଜଣେ ଚାଷୀ ତା ବଳଦକୁ ପାଣି ପିଆଇବା ପାଇଁ ସେଠାକୁ ଆସିଲା । ସେ ଯୁବକଙ୍କ ହାତରେ ଘୋଡ଼ାର ଲଗାନ୍ ଦେଖି ପଚାରିଲା, “ତୁମେ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଲଗାନ୍ ଧରି ବୁଲୁଛ କାହିଁକି ? ତୁମ ଘୋଡ଼ାଟା କଅଣ ଲୋଇଗଲା ?”

ଏହି ଯୁବକର ନାମ ବେଲରଫୋନ୍ । ଚାଷୀର ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ସେ କହିଲେ, “ନା, ନା, ମୋର ଘୋଡ଼ା ହଜି ନାହିଁ । ତୁମେ ପକ୍ଷୀର ଘୋଡ଼ା ପେଗାସସ୍ ନାଆଁ ଶୁଣିଥିବ । ତାର ଘୋଡ଼ାଏ ଡେଣା ଅଛି । ସେ ଉଡ଼ିପାରେ । ସେ ଏଇ ଝରଣାକୁ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଆସେ ବୋଲି ଶୁଣି ମୁଁ ଏଠାକୁ ଆସିଛି ।”

ଚାଷୀ କହିଲା, “ତେବେ ତୁମେ ଆସିଛ ପକ୍ଷୀର ଘୋଡ଼ାକୁ ଧରି ନେବା ପାଇଁ ? ତୁମେ ବି ସେଇ ପକ୍ଷୀର ଘୋଡ଼ା କଥା ସତ ମଣୁଛ ? ହେଲେ,

ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ଧରିଲା, ତାକୁ ନେଇ କଅଣ କରିବ ? ସେ କଅଣ ହଳ କରିବ, ନା ଗାଡ଼ି ଟାଣିବ ?”

ବେଲରଫୋନ୍ ଦେଖିଲେ ବୁଢ଼ା ଗୁଣ୍ଡିର ମୁହଁ ହସ ହସ । ସେ ପଚାରିଲେ, “ଅଜା, ତୁମକୁ ଷାଠିଏ କି ସତୁରି ବର୍ଷ ହେବଣି । ତମେ ପିଲାଦିନେ କେବେ ସେ ପେଗାସସ୍କୁ ଦେଖିଛ ?”

ବୁଢ଼ା ଉତ୍ତର କଲା, “ମୋର ବୟସ କେତେ ହେଲାଣି ମୁଁ କହିପାରିବ ନାହିଁ । ଏବେ କେତେବର୍ଷ ହେଲା ମୋର କିଛି ମନେରହୁନାହିଁ । ପିଲାଦିନ କଥା ସବୁ ଭୁଲିଯାଉଛି । ଆଗେ ପିଲାଦିନେ ମୁଁ ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ା କଥା ସତ ମଣୁଥିଲି । ମୁଁ ଏବେ ସେସବୁ କଥା ଭାବେନାହିଁ ।”

ସେତେବେଳକୁ ଯୁବଫାଟି ମାଠିଆରେ ପାଣି ପୂରାଇ ଛୁଡ଼ାହୋଇଥିଲେ । ବେଲରଫୋନ୍ ତାକୁ ପଚାରିଲେ, “ବୁଢ଼ାଙ୍କର ଆଖିକି ଭଲ ଦିଶୁନଥିବ । ତୁମେ କେବେ ସେ ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖିଛ କି ?”

ଯୁବଫାଟି ଟିକିଏ ହସିଦେଇ କହିଲେ, “ହଁ, ଥରେ ଦେଖିଥିଲିପରି ମନେହେଉଛି । ତେବେ ସେ ପେଗାସସ୍ କି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଚଢ଼େଇ ଠିକ୍ କରି କହିପାରିବ ନାହିଁ । ଆକାଶରେ ଅନେକ ଉଚ୍ଚରେ ଉଡ଼ୁଥିଲା । ଆଉ ଥରେ ଏଇ ଝରଣାକୂଳରେ ମୁଁ ତାର ବୋବାଇବା ଶୁଣିଛି; ହେଲେ ତାକୁ ଦେଖିନାହିଁ ।”

ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପିଲା ପାଖରେ ଛୁଡ଼ାହୋଇ ଏମାନଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣୁଥିଲା । ବେଲରଫୋନ୍ ତାକୁ ପଚାରିଲେ, “ତୁମେ କଅଣ କେବେ ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ା ଦେଖିଛ ? ସେ କୁଆଡ଼େ ପାଣି ପିଇବାପାଇଁ ଏଇ ଝରଣା କୂଳକୁ ଆସେ ?”

ପିଲାଟି କହିଉଠିଲା, “ହଁ, ମୁଁ କେତେଥର ଦେଖିଛି । କାଲି ତ ପେଗାସସ୍ ଏଠିକି ଆସିଥିଲା । ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖିଥିଲି ।”

ବେଲରଫୋନ୍ ଏଇ ପିଲାଟିଠାରୁ ଖବର ଜାଣିବା ପାଇଁ ତାକୁ ଡାକି ନେଇ ଘାସ ଉପରେ ବସିଲେ । ସେ ପଚାରିଲେ, “ତୁମେ ନିଜ ଆଖିରେ ତାକୁ ଦେଖିଛ ବୋଲି କହୁଛ । ସେ ଦେଖିବାକୁ କିପରି ? ସେ ଏଠାକୁ ଆସି କଅଣ କରେ ? ଯାହା ଜାଣିଛ ସବୁ କହ ।”

ପିଲାଟି କହିଗଲା, “ମୁଁ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ଏଇ ଝରଣା ପାଖକୁ ଆସି ସେଥିରେ କାଗଜ-ଡଙ୍ଗା ରସାଏ । ଡଙ୍ଗା ଛୁଡ଼ିଲବେଳକୁ ମୁଁ ପାଣିକି ଚୁହେଁ ।

ସେଥିରେ ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ାର ଛୁଇଁ ଦିଶେ । ସେ ଆକାଶରେ ଚଢ଼େଇପରି ଉଡ଼ୁଥାଏ । ସେତେବେଳେ ମୋର ମନେହୁଏ, ସେ ମୋତେ ତା ପିଠିରେ ବସାଇ ନିଅନ୍ତା କି ମୁଁ କେତେ ଦେଶ ଦେଖନ୍ତି । ମୁଁ ଉପରକୁ ବୁଝିଦେଲୁଣି ସେ ଉଡ଼ିକରି କୁଆଡ଼େ ପଳାଏ, ଆଉ ଦିଶେନାହିଁ ।”

ବେଲରଫୋନ୍ ପିଲଟିର କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ । ସେ ଝରଣାରେ ପେଗାସସ୍ ଛୁଇଁ ଦେଖିଛି । ଯୁବକର କଥାକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ସତ ବୋଲି ମନେ କଲେ । ଯୁବକ ତାର ରାବ ଶୁଣିଛନ୍ତି । ତେବେ ପେଗାସସ୍ ବିଷୟରେ ଯାହା ସବୁ ଶୁଣାଯାଏ, ସେ ସବୁ ମିଛ ହୋଇନପାରେ ।

ବେଲରଫୋନ୍ ଅନେକ ଦିନ ଯାଏ ସେଇ ଝରଣାକୁଲେ ଜଗିରହିଲେ । ହାତରେ ଲଗାମ ଧରି ଆକାଶକୁ ବୁଝିଥାନ୍ତି । ଲଗାମରେ ମଣିମୁକ୍ତା ଖଞ୍ଜା ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧର ଦିଶୁଥାଏ । କଳିଆରଟା ଯୁନାର । କେତେବେଳେ ପେଗାସସ୍ ଦେଖାମିଳିଲେ ଲଗାମ ଲଗାଇ ତା ଉପରେ ବସିଯିବେ ।

ଏଇପରି କେତେଦିନ ଗଲା । ଆଖପାଖର ଲୋକେ ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କର ଏପରି ବୁଝି ରହିବା ଦେଖି ଅଟ୍ଟାକରନ୍ତି । ମାତ୍ର ବେଲରଫୋନ୍ ଲୋକଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ନଶ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପରି ରହନ୍ତି । ସେ ସବୁବେଳେ ଝରଣା କୁଲରେ ବସି ଆକାଶକୁ ବୁଝିଥାନ୍ତି । ସେ ଶପଥ କରିଥିଲେ, ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ା ପେଗାସସ୍‌କୁ ନ ଦେଖିଲେ ଫେରିବେ ନାହିଁ । ଏଥିର ଏକ କାରଣ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ସେ ଶୁଣିଥିଲେ ଯେ ପାଖ ରଜ୍ଜରେ ଗୋଟାଏ ଅସୁର ଅଛି । ସେ ସେଠାରେ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଭାରି ଅତ୍ୟାଚାର କରୁଛି । ତାକୁ କେହି ମାରିପାରୁନାହାନ୍ତି । ବେଲରଫୋନ୍ ତାକୁ ମାରିବାକୁ ମନ କରିଥିଲେ । ତାକୁ ମାରିବାକୁ ହେଲେ ଏହି ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ାର ସାହାଯ୍ୟ ଦରକାର । ତା ବନା ଅସୁରର ପାଖ ପଶି ହେବନାହିଁ । ଏଇଥିପାଇଁ ବେଲରଫୋନ୍ ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ବୁଝିରହିଥିଲେ ।

ସେକାଳରେ କେତେକ ଯୁବକ ଦୁଷ୍ଟ ରାକ୍ଷସ ବା ସେହିପରି ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁଙ୍କ ମାରି ଲୋକଙ୍କର ଉପକାର କରିବାକୁ ବଡ଼ କାମ ବୋଲି ମନେକରୁଥିଲେ । ଏଭଳି ଯୁବକଙ୍କର ପ୍ରଣାୟା ରୁରିଆଡ଼େ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା । ବେଲରଫୋନ୍ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ, ଲିପିଆ ରାଜ୍ୟରେ ଗୋଟାଏ ଦୁଷ୍ଟ ଅସୁର ଅଛି । ଲିପିଆ ରାଜ୍ୟ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟକୁ ଲାଗିଛି । ଏଇ ଅସୁର ଯୋଗେ ରାଜ୍ୟ ଛୁରଖାର ହୋଇଯାଉଥିଲା । ଲୋକେ ତା’ ଉପରେ ଥରହର ହେଉଥିଲେ । ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କ

ଯାହାସ ଓ ବଳ କଥା ଶୁଣିପାରି ଲାଗିଥାଉ ଗୋଟିଏ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଏ ଅସୁରକୁ ମାରି ମୋର ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ରକ୍ଷାକର ।” ଏଇଥିପାଇଁ ବେଲରଫୋର୍ଡ଼ ପେଟାସବୁକୁ ପାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିଲେ ।

ଏଇ ଅସୁରଟିର ନାମ ସାଇମେସ୍ । ତା’ଉଲ ହଂସ୍ ଜନ୍ମ କେଉଁଠି ନଥିବେ । ତାର ବଳଟାଳ ରୂପ ଦେଖିଲେ ଲୋକେ ଡରରେ ଅଚେତ ହୋଇଯିବେ । ସେ ଏଡ଼େ ବେଗରେ ଯାଇପାରେ ଯେ କେହି ତା ସାଥରେ ଦୌଡ଼ିପାରିବେ ନାହିଁ । ତା ଦେହ ଲୁହାରୁ ବଳି ଟାଣ । ସେଥିରେ କୌଣସି ଦୁର୍ବଳତା ଭେଦପାରେନାହିଁ । ତାର ଲଞ୍ଜଟି ଗୋଟିଏ ଅଜଗର ସାପଭଳି । କାହାର ସିନା ଗୋଟାଏ ମୁଣ୍ଡ, ଏ ଅସୁରର ତନଟା ମୁଣ୍ଡ । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ସିଂହମୁଣ୍ଡ, ଗୋଟିଏ ଛେଳିମୁଣ୍ଡ ଓ ଆଉଗୋଟିଏ ହେଉଛି ବସାଳ ସାପର ମୁଣ୍ଡ । ସବୁ ମୁଣ୍ଡରୁ ସବୁବେଳେ ଦାଉ ଦାଉ ନିଆଁ ବାହାରୁଥାଏ । ତେଣୁ ତାକୁ ମାରିବାକୁ କେହି ସାହସ କରିପାରୁନାଲେ ।

ବେଲରଫୋର୍ଡ଼ ଭାରି ଗୁଲ୍‌ଗୁଲ୍‌ । ସେ ଜାଣିଲା ସାଇମେସ୍‌କୁ ମାରିବାକୁ ଗଲେ ଆଗ ଗୋଟିଏ ଘୋଡ଼ା ଦରକାର । ତେବେ ସାଧାରଣ ଘୋଡ଼ା ହେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ—ପକ୍ଷୀର ପେଟାସବୁ ଏ କାମପାଇଁ ଦରକାର । ଅନେକେ ଭାବୁଥିଲେ, ପେଟାସବୁ ବୋଲି କୌଣସି ଘୋଡ଼ା ନାହିଁ । ତା ବସ୍ତୁରେ ଯେତେ କଥା ଶୁଣାଯାଏ, ସେସବୁ ଖାଲି ମନଗଢ଼ା ଗପ । କିନ୍ତୁ ବେଲରଫୋର୍ଡ଼ଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରକୃତରେ ପେଟାସବୁ ଅଛି । ତାକୁ ପାଇପାରିଲେ ସେ ସାଇମେସ୍‌କୁ ମାରିପାରିବେ ।

ପେଟାସବୁକୁ ପାଇବାପାଇଁ ସେ ଏତେ ବାଟ ଗୁଲି ଲାଗିଥାନ୍ତୁ ଗ୍ରୀସ୍‌କୁ ଆସିଥିଲେ । ପୁଣି ସେହି ପକ୍ଷୀର ଘୋଡ଼ାକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବାଲାଗି ସୁନ୍ଦର ଲଗାମଟିଏ ଆଣିଥିଲେ । ଏ ଲଗାମର ଅଭୁତ ଶକ୍ତି ଥିଲା । ଥରେ ପକ୍ଷୀର ଘୋଡ଼ା ଦେହରେ ଲଗାମ ଲାଗିଲେ ସେ ବଣ ହୋଇଯିବ ଓ କଥା ମାନ ସୁଆଡ଼େ ଯିବାକୁ କହିବ ସେଆଡ଼େ ଯିବ ।

ବେଲରଫୋର୍ଡ଼ ଝୁରୁଟି କୁଳରେ ବହୁତ ଦିନ ଅପେକ୍ଷା କଲେ, କିନ୍ତୁ ପେଟାସବୁର ଭେଟ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ବେଳେବେଳେ ସେ ଫେରିଯିବେ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେ ସାନପିଲାଟି ତାଙ୍କୁ ମନାକରି କହେ, “ମୁଁ ନିଜ ଆଖିରେ

ଦେଖିଛି, ପେଟାସପ୍ ଏଠିକି ଆସି ପାଣି ପିଏ, ଦାସଉପରେ ଗଡ଼େ । ଦେଖିବ, ଯେଉଁଦିନ ହେଉ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଏଠିକି ଆସିବ ।”

ଦିନେ ପିଲଟି କହିଲା, “ବେଲରଫୋନ୍, ଆଜି ପେଟାସପ୍ ନିଶ୍ଚୟ ଏଠିକି ଆସିବ । ମୋ ମନଭିତରେ କିଏ କହୁଛି ସେ ଆଜି ଆସିବ ।” ଏହା କହି ପିଲଟି ଦିନଯାକ ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କ ପାଖେ ପାଖେ ରହି ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଥାଏ । ସେମାନେ ଝରଣାକୂଳର ଗଛଛାଇତଳେ ବସିଥାନ୍ତି ।

ହଠାତ୍ ପିଲଟି ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କ ଦେହରେ ହାତମାରି ରୁପ୍ ରୁପ୍ କରି କହିଲା, “ଏଇ ଝରଣାର ପାଣିକି ଚାହିଁ ।” ବେଲରଫୋନ୍ ଝରଣାର ନିମ୍ନେ ପାଣିକି ଚାହିଁ ଗୋଟାଏ ଛାଇ ଦେଖିପାରିଲେ । ସେ ଭାବିଲେ, ଏଟା ବୋଧେ ଗୋଟାଏ ପକ୍ଷୀର ଛାଇ ହେବ । ପକ୍ଷୀଟା ଆକାଶରେ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚରେ ଉଡୁଛି ଓ ତାର ଡେଣା ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ପଡୁଥିବାରୁ ଚକ୍ ଚକ୍ କରୁଛି ।

ପିଲଟି ପୁଣି କହିଲା, “ଭଲକରି ଦେଖ । ମୁଁ ଦେଖିପାରିଲିଣି । ଏହା ଚଢ଼େଇର ଛାଇ ନୁହେଁ, ପେଟାସପ୍‌ର ଛାଇ ।”

ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କ ଛାତି ଦମ୍ ଦମ୍ ପଡ଼ିଲା । ସତେ କଅଣ ସେ ମାସ ମାସ ଧରି ଯେଉଁ ପକ୍ଷୀରାଜା ଘୋଡ଼ାକୁ ଚାହିଁ ବସିଥିଲେ, ସେଇ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଉଡ଼ି ଆସୁଛି ? ସେ ପିଲଟିକୁ କୋଳରେ ଟେକିନେଇ ଗଛ ଉଡ଼ାଡ଼ରେ ଲୁଚିଗଲେ । ପେଟାସପ୍ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ନ ଓହ୍ଲାଇ ଚାଲିଯିବ—ଏହି ଭୟରେ ସେମାନେ ଲୁଚିରହି ପକ୍ଷୀରାଜାକୁ ଅନାଇଁଲେ । ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିଲା ବେଳେ ତାର ଧଳା ଡେଣା ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ପଡ଼ିବାରୁ ତାହା ଚକ୍ ଚକ୍ ଦିଶୁଥିଲା । ଘୋଡ଼ାଟିର ସବାଙ୍ଗ ଧଳା ଓ ଅତି ସୁନ୍ଦର ।

ପେଟାସପ୍ ଫମେ ତଳକୁ ତଳକୁ ଖସିଲା । ତାର ଡେଣା ଦୁଇଟି ପ୍ରସାରିତ ରହିଥାଏ । ଶେଷରେ ତାର ଗୋଡ଼ ଦାସକୁ ଛୁଇଁଲା । ସେତେବେଳେ ତାର ଡେଣା ବନ୍ଦହୋଇଗଲା ।

ଝରଣା କୂଳକୁ ଯାଇ ସେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଇଁ ପାଣି ପିଇଲା । ଥରେ ପିଇସାରି ଟିକିଏ ବସ୍ତ୍ରାମ ନେଉଥାଏ, ପୁଣି ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଇଁ ପିଉଥାଏ । ଏହିପରି କେତେଥର ପିଇବାପରେ ମନରେ ସନ୍ତୋଷ ଆସିଲାପରି ବୋଧହେଲା । ପାଣି ପିଇବା ପରେ ସେ ଝରଣାକୂଳରେ ଥିବା ଦାସ ଓ ଲତାରୁ କିଛି ଖାଇ ଟିକିଏ

ଏପାଖ ସେପାଖ ଦୌଡ଼ିଲା । ସେ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିପାରୁଥିଲେହେଁ ଭୂଇଁଉପରେ
ଦୌଡ଼ିବାରେ ମଧ୍ୟ ତାର ଆନନ୍ଦ ଆସୁଥିଲା । ବେଳେବେଳେ ସେ ଭୂଇଁଠାରୁ

ଅଳ୍ପ ଦୂର ଉପରେ ଯାଇ ପୁଣି ଫେରିଆସୁଥିଲା । ବେଲରପୋନ୍, ଓ ପିଲଟି
ଦୁହେଁଯାକ ପକ୍ଷୀର ଗୋଡ଼ାର ଖେଳ କୌତୁକ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ବେଲରପୋନ୍,

ମନେକରୁଥାନ୍ତି, ଏପରି ସୁନ୍ଦର ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ଲଗାମ୍ ଲଗାଇ ତାର ସ୍ବାଧୀନତାରେ ବାଧାଦେବା ଏକ ପାପ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ପେଗାସସ୍ ତାର ଡେଣା ଦୁଇଟିକୁ ଯାକିଦେଇ ଘାସ ଉପରେ କେତେଥର ଗଡ଼ିଗଲା । ବେଳେବେଳେ ସେ ଗୋଡ଼ ଚାରିଟା ଉପରକୁ ଟେକି ଦେଉଥାଏ । ବେଲରଫୋନ୍ ରୁପ୍‌ହୋଇ ଘୋଡ଼ାର ଏହି କୌତୁକ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ଘୋଡ଼ା ଆଗଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ତଳକୁ ଆଣି ପୁଣି ଠିଆହେବାର ଉଦ୍ୟମ କଲା । ବେଲରଫୋନ୍ ଦେଖିଲେ ପେଗାସସ୍ ଫେରିଯିବାକୁ ବସିଲାଣି, ଆଉ ଡେରିକଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ସେ ହଠାତ୍ ଦଉଡ଼ିଯାଇ ପକ୍ଷୀରାଜର ପିଠି ଉପରେ ବସିଗଲେ । ପେଗାସସ୍ କେବେ କାହାରକୁ ପିଠିରେ ବସାଇ ନଥିଲା, ତେଣୁ ସେ ଡେଇଁପଡ଼ିଲା । ସେହି ଉଆଁକରେ ସେ ପାଞ୍ଚଗହ୍ମା ଫୁଟ ଉଠିଲା ଉଠିଗଲା । ଘୋଡ଼ା ଭୁଲ୍‌କୁ ଖସିପଡ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସେ ମଧ୍ୟ ଖସିପଡ଼ିଲେ, ମାତ୍ର ସେ ଘୋଡ଼ା ପିଠିରୁ ଆଦୌ ଓହ୍ଲାଇଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ଫିଙ୍ଗିଦେବା ପାଇଁ ଘୋଡ଼ା ଯେତେ ଚେଷ୍ଟାକଲେ ସୁଦ୍ଧା ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ପେଗାସସ୍ ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କୁ କାମୁଡ଼ିବାକୁ ବସିଲା, ପଛ ଗୋଡ଼ରେ ଲାତମାରିଲା, କିନ୍ତୁ କାହିଁରେ କିଛି ହେଲାନାହିଁ । ତାଙ୍କଉଳି ଘୋଡ଼ାସବାରକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେବା କଅଣ ସମ୍ଭବ ? ବେଳଉଣ୍ଡି ବେଲରଫୋନ୍ ତା ଦେହରେ ଲଗାମ ଲଗାଇଦେଲେ । ଏବେ ପକ୍ଷୀରାଜ ଯାଏ କୁଆଡ଼େ ? ସେ ବହୁଦିନର ପୋଷା ଘୋଡ଼ାପରି ରୁପ୍‌ହୋଇ ଠିଆରହୁଲା । ଏପରି ବଳବାନ୍ ଜନ୍ମର ସ୍ବଭାବ ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ ବଦଳିଗଲା । ସେ ଧୀରହୋଇ ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କୁ ଅନାଇଲା । ତା ଆଖିରୁ ଲୁହଗଡ଼ିଯାଉଥାଏ । ତାର ଏହି ବାଧ୍ୟତା ଦେଖି ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କ ମନରେ ଟିକିଏ କଷ୍ଟ ହେଲା । ସେ ଘୋଡ଼ାଟିକୁ ଆର୍ଜିସିଦେଇ ଆଦରକଲେ । ମନେହେଲା ପକ୍ଷୀରାଜର ମନ ଆନନ୍ଦର ହେଲା ।

ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ଅନେକଦୂର ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । ହେଲିକପ୍ଟର ପବ୍‌ତ ଉପରେ ହେଲିକପ୍ଟର ପେଗାସସ୍ ତା ଉପରେ ଓହ୍ଲାଇଲା । ଏଇ ପବ୍‌ତ ହେଉଛି ତାର ରହିବା ଜାଗା । ବେଲରଫୋନ୍ ଘୋଡ଼ା ପିଠିରୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲେ । ପେଗାସସ୍ ଆଜିଯାଏଁ ତା ମନଇଚ୍ଛା ବୁଲୁଥିଲା, କେହି ତାକୁ କିଛି କହିବାକୁ ନଥିଲା । ଏବେ ତା ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ କିଛି କରାଇବା ଅନ୍ୟାୟ୍ ବୋଲି ବେଲରଫୋନ୍ ବିଚାରକଲେ । ସେ ଘୋଡ଼ାର ଲଗାମ କାଢ଼ିନେଇ

କହିଲେ, “ପେଗାସସ୍, ମୁଁ ତୋତେ ଲାଗାମ ଦେଇ ଅନ୍ୟାୟ କରୁଛି । ସ୍ବାଧୀନ ରହିବାକୁ କିଏ ନ ଚାହେଁ ? ନିଜ କାମପାଇଁ ମୁଁ ତୋର ସ୍ବାଧୀନତା ହରଣ କରିବି କାହିଁକି ? ତୁ ମୋତେ ଛାଡ଼ି ସୁଆଡ଼େ ଇଚ୍ଛା ଯାଇପାରୁ । ମାତ୍ର ଯେବେ ତୋର ମୋ ପ୍ରତି ସ୍ନେହ ଥାଏ, ତୁ ମୋ ପାଖେ ପାଖେ ରହ । ମୁଁ ତୋର ପ୍ରଭୁ ହେବାକୁ ଚାହେଁନାହିଁ । ତୁ ଇଚ୍ଛାକଲେ ଆମେ ବନ୍ଧୁହୋଇ ରହିବା ।”

ପେଗାସସ୍ ତା’ ମୁହଁକୁ ନେଇ ବେଲ୍‌ରଫୋର୍‌ଙ୍କ ମୁହଁରେ ଦୃଷ୍ଟିଲି । ବେଲ୍‌ରଫୋର୍‌ ମଧ୍ୟ ତା’ ବେକର ଜେଶରଗୁଡ଼ିକୁ ଆଦରରେ ଆଉଁସିଦେଲେ । ଜଣାଗଲା, ସେ ଯେପରି କହିବାକୁ ଚାହେଁ—ମୁଁ ତୁମ ପାଖେ ପାଖେ ରହିବି । ଆମେ ବନ୍ଧୁତା ରହିବା । ବିପଦବେଳେ ପରସ୍ପରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା । ତୁମେ ଯାହା କହିବ ମୁଁ ପ୍ରାଣପଣ ତା କରିବି ।

ଟିକକ ପରେ ପେଗାସସ୍ ତାର ଡେଣା ମେଲଇ ଉପରକୁ ଉଠିଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତହୋଇଯାଉଥିଲେ । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ସୁନେଲି କରଣରେ ତାର ଡେଣା ବିଚିତ୍ର ଦିଶୁଥାଏ । ସେ ଏତେ ଉପରକୁ ଉଡ଼ିଗଲା ଯେ କିଛି ସମୟ ପରେ ମୋଟେ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ବେଲ୍‌ରଫୋର୍‌ ଶୁଣିଲେ—ପେଗାସସ୍ ତାଙ୍କୁ ଭଲପାଏ ନାହିଁ—ସେଥିପାଇଁ ସେ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା—ଆଉ ଫେରିଆସିବ ନାହିଁ । ଏହା ଶୁଣିକ୍ଷଣି ତାଙ୍କ ମନରେ କଷ୍ଟ ହେଲା । ପେଗାସସ୍ ସାହାଯ୍ୟ ନକଲେ ସେ ରକ୍ଷସକୁ ମାରବେ କିପରି ?

କିଛି ସମୟ ଗଲା । ସେତେବେଳକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଡ଼ିଗଲେଣି । ଏହି ସମୟରେ ବେଲ୍‌ରଫୋର୍‌ ଦେଖିଲେ ଯେ ପକ୍ଷୀରାଜ ଫେରିଆସୁଛି । ତାଙ୍କ ମନରେ ଭାରି ଆନନ୍ଦ । ତେବେ ପେଗାସସ୍ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରେ ନାହିଁ । ସେ ତଳକୁ ଆସିଲାମାତ୍ରେ ବେଲ୍‌ରଫୋର୍‌ ତା ଦେହ ଆଉଁସିଦେଲେ, ତା ବେକକୁ କୁଣ୍ଡାଇ କେତେବେଳଯାଏଁ ଆଦରକଲେ । ପେଗାସସ୍ ଧୀର ସ୍ବରରେ ବୋବାଇ ଜଣାଇଦେଲା, “ମୁଁ ତୁମ ପାଖେ ପାଖେ ରହି ତୁମର ସେବାକରିବି ।”

ରାତ୍ରେ ଦୁହେଁଯାକ ସେହି ପାହାଡ଼ ଉପରେ ରହିଲେ । ସକାଳ ହେଲା । ଦୁହେଁ ଉଠିଲେ । ପେଗାସସ୍ ଛୁଡ଼ାହୋଇ ବେଲ୍‌ରଫୋର୍‌ଙ୍କ ଦେହରେ ଦୃଷ୍ଟିହେଲା । ସେ ଚାହିଁପାରିଲେ, ପକ୍ଷୀରାଜ ତାଙ୍କୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ଡାକୁଛି । ସେ ଘୋଡ଼ା ପିଠିରେ ବସି ଆକାଶକୁ ଉଠିଲେ । କେତେଆଡ଼େ ଚାଲି କେତେ ଗାଆଁ, ସହର, ବଣ, ପବତ, ନଈ ଦେଖିଲା । ପରେ ପେଗାସସ୍ ସୁଖି

ହେଲିକନ, ପବନ ଉପରେ ଓହ୍ଲାଇଲା । ପେଗାସସ୍ ଏହିପରି ପ୍ରତିଦିନ ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କୁ ପିଠିରେ ବସାଇ ନାନାଆଡ଼େ ବୁଲାଇଥାନ୍ତେ । ଏତେ ବାଟ ଉଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ କେବେ କ୍ଳାନ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଏହିପରି ଆନନ୍ଦରେ କେତେଦିନ କଟିଗଲା । ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କର ମନେପଡ଼ିଲା ଅସୁର ସାଇମେସ୍ କଥା । ତାକୁ ମାରିବାକୁ ସେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ବାହାରିଥିଲେ । ଆଉ ବିଳମ୍ବ କଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ଦିନେ ରାତିରେ ଦୁହେଁଯାକ ଗୋଟିଏ ଝରଣା କୂଳରେ ଶୋଇଲେ । ସକାଳ ହେବାରୁ ଦୁହେଁ ଉଠି ଝରଣାର ମଧୁର ଜଳରୁ ପେଟ ପୂରାଇ ପିଇଲେ । ପେଗାସସ୍ ଅନ୍ୟଦିନ ପରି ବେକଟି ଲମ୍ବାଇଦେବାରୁ ବେଲରଫୋନ୍ ତା ଦେହରେ ଲଗାମ ଲଗାଇ ଦେଲେ । ସେ ବେକରେ ତାଲ ଓହ୍ଲାଇଦେଇ ଖଣ୍ଡାଧର ପକ୍ଷୀରାଜ ଉପରେ ବସିଲେ । ଚୁହୁଁ ଚୁହୁଁ ପୃଥିବୀର ବହୁତ ଉଚ୍ଚକୁ ପକ୍ଷୀରାଜ ଉଠିଗଲା । ସେଠାରୁ ପୃଥିବୀ ଉପର ସମା ଦିଶୁଥାଏ । ବେଲରଫୋନ୍ ଘୋଡ଼ାକୁ ପୂର୍ବଦିଗକୁ ଚଳାଇଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଲସିଆ ରାଜ୍ୟର ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ, ନଗା ଉପତ୍ୟକା ସବୁ ପରିସ୍କାର ରୂପେ ଦେଖାଗଲା । ଦୁହେଁ ମେଘ ଆଡୁଆଳରେ ରହି ସାଇମେସ୍‌ର ଯଜ୍ଞାନ ନେଲେ । ଟିକିଏ ଦୂରରେ ଗୁଡ଼ାଏ ଘରର କାନ୍ଥ ଛିଡ଼ାହୋଇଛି, ଚାଳନାହିଁ, ପାଖରେ ପାଉଁଶ ଜମାହୋଇଛି । କେତେ ଗଦା ହାଡ଼ ଦିଶୁଛି । ଜନପ୍ରାଣୀର ଦେଖାନାହିଁ । ବେଲରଫୋନ୍ ଅନୁମାନ କରି- ନେଲେ, ଏ ସବୁ ସାଇମେସ୍‌ର କାମ । ସେ ଯେଉଁ ମଣିଷ, ଗୋରୁ, ମଇଁଷି ଆଦି ଖାଇଛି, ଏଗୁଡ଼ାକ ସେଇମାନଙ୍କ ହାଡ଼ । ତାର ମୁହଁରୁ ନିଆଁ ବାହାର ଗାଆଁଗଣ୍ଡା ସବୁ ପୋଡ଼ିଦେଇଛି । ତେବେ ସାଇମେସ୍ ରହିବାର ଗୁଡ଼ା ଏହାର ପାଖରେ କେଉଁଠି ହୋଇଥିବ । ଇସାବ ପାଇ ପେଗାସସ୍ ତଳକୁ ଖସିଆସି ଭୂଇଁଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଉଚ୍ଚରେ ରହିଲା । ସେ ପାହାଡ଼ ଧାରରେ ଗୋଟିଏ ଗୁଡ଼ା ଭିତରକୁ ଅନାଇଁ ଦେଖିଲେ । ତାଙ୍କ ଅନୁମାନ ସତ୍ୟ । ଅସୁର ନିଶ୍ବାସ ନେଲବେଳେ ସିଂହ, ଛେଳି ଓ ସାପ ତାର ଏ ଭିନ୍ନ ମୁଣ୍ଡରୁ ଦମକାଏ ଲେଖାଏଁ ନିଆଁ ବାହାରୁଛି । ପେଗାସସ୍ ମଧ୍ୟ ସବୁ ଦେଖିପାରିଲା । ସେ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହି ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଘୋଡ଼ାର ରାବ ଶୁଣି ଭିନିଟାଯାକ ମୁଣ୍ଡ ଆହୁରି ଜୋରରେ ନିଆଁ ବାହାର କଲେ । ଅସୁରଟା ଗୁଡ଼ା ଭିତରୁ ବାହାରିପଡ଼ିଲା । ତାର ଭୟଙ୍କର ନଖ, ମୁଣ୍ଡ

ଓ ତାର ମୁହଁରୁ ବାହାରୁଥିବା ନିଆଁ ଏସବୁ ଦେଖିଲେ ରକ୍ତ ପାଣିପାଟିଯିବ ।
ସେ ଦୋଡ଼ାକୁ ମାଡ଼ିବସିବ ବୋଲି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା, କିନ୍ତୁ ପେଗାସସ୍ ସେମିତି
ଗୁଲ୍‌କ ସେମିତି ସାହସୀ । ସେ ହଠାତ୍ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା — ଅସୁର ଧରିପାରନ୍
ନାହିଁ । ବେଲ୍‌ରଫୋନ୍ ଖଣ୍ଡା ବାହାରକଲେ । ରୁପ୍ ରୁପ୍ କଣ ପେଗାସସର

କାନରେ କହିଲେ, “ତୁ ମୋର ବନ୍ଧୁ । ମୁଁ ଏ ଅସୁରକୁ ମାରିବାକୁ ଆସିଛି ।
ତୁ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କର । ମୁଁ ଯଦି ଅସୁରକୁ ମାରିନିମାରେ ତେବେ ମୁଁ
ମରିଯିବି ପଛେ, ପଛଦୁଆ ଦେଇ ଫେରିବିନାହିଁ । ବରଂ ଅସୁର ହାତରେ
ମୋର ପ୍ରାଣ ଯିବ ।” ପେଗାସସ୍ ସତେ ଅବା ବେଲ୍‌ରଫୋନ୍‌ଙ୍କ କଥା

ବୁଝିପାରନ୍ତି । ସେ ଧୀରଭାବରେ ନିଜର ନାକଟିକୁ ବେଲରଫୋନଙ୍କ ମୁହଁପାଖେ ଘଷିଦେଇ ଜଣାଇଦେଲା—ଚନ୍ଦା ନାହିଁ, ମୁଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । ତୁମେ ଯାହା କରିବାକୁ କହିବ ତା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ପେଗାସସ୍ ହଠାତ୍ ଡରବେଗରେ ତଳକୁ ଖସିଆସି ଅସୁରକୁ ଆନ୍ଦମଣ କଲା । ବେଲରଫୋନ୍ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ଖଣ୍ଡା ତଳାଇ ଅସୁରର ଛେଳ ମୁଣ୍ଡଟା କାଟିପକାଇଲେ । ପେଗାସସ୍ ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚିଆସିଲା । ଅସୁର ଆଗଅପେଶା ଆସୁର ଜୋରରେ ତାର ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରୁ ହାବୁକା ହାବୁକା ନିଆଁ ଛାଡ଼ିଲା । ସିଂହର ଗର୍ଜନ ଓ ସାପର ସୁଉ ସୁଉ ଶବ୍ଦରେ ସେ ଅଞ୍ଚଳଯାକ କମ୍ପିଗଲା ।

ବେଲରଫୋନ୍ ରୂପକରି ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ାର କାନପାଖେ କହିଲେ, “ସାବାସ୍ ପେଗାସସ୍ ! ଆଉଥରେ ଚାଲ । ଯେପରି ଆଉ ଗୋଟାଏ ଚୋଟରେ ବାକ ଦୁଇଟିଯାକ ମୁଣ୍ଡ ଛୁଡ଼ିଯିବ ।” ବେଲରଫୋନ୍ ଲଗାମକୁ ଧରି ହଲାଇ ଦେଲାମାତ୍ରେ ପେଗାସସ୍ ଆଗଭଳି ଆଉଥରେ ତଳକୁ ଝାମ୍ପିଦେଲା । ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡକୁ ଲୁଖକରି ବେଲରଫୋନ୍ ଖଣ୍ଡାରେ ଚୋଟ ବସାଇଲେ । ଏଥର ପେଗାସସ୍‌କୁ ବିପଦ ଘଟିଲା । ଅସୁର ଦେହରେ ଚୋଟ ବାଜିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପେଗାସସ୍ ଫେରିପଡ଼ିଲା, ମାତ୍ର ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ରକ୍ଷସ ପକ୍ଷୀରାଜର ବାଆଁ ଡେରିରେ ତା ନଖ ବସାଇଦେଲା । ଏହା ଫଳରେ ତାର ସେପାଖ ଡେରିଟି ଜଖମ ହୋଇଗଲା । ବେଲରଫୋନ୍ ଦେଖିଲେ ଏଥର ସେ ସିଂହ ମୁଣ୍ଡଟା କାଟିଦେଇଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ସାପ ମୁଣ୍ଡଟା ଆଗପରି ରହିଛି । ଗୋଟାଏ ମୁଣ୍ଡ ହେଲେ କ’ଣ ହେବ, ସେଥିରୁ ଡିନିଗୁଣ ଜୋରରେ ନିଆଁ ଝଲକ ବାହାରୁଛି । ସେ ନିଆଁ ତାଟିରେ ପାଖ ପଶିହେଉନାହିଁ । ସେଇ ମୁଣ୍ଡର ଗର୍ଜନରେ ପୃଥ୍ବୀ କମ୍ପିଯାଉଛି । ସେ ଶବ୍ଦ ଘଡ଼ଘଡ଼କୁ ବଳିଯାଉଛି ।

ଲସିଆର ରାଜାଙ୍କ ନଅର ସେଠାରୁ ପରୁଣ ମାଇଲା ଦୂର । ରାଜା ନିଜ ନଅରରେ ବସି ଗୋଟାଏ ଭୟଙ୍କର ସୁ ସୁ ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଲେ । ମଝିରେ ମଝିରେ ଘଡ଼ଘଡ଼ ଭଳି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଶୁଣୁଥାଏ । ପ୍ରଥମେ ସେ ଏହାକୁ ଘଡ଼ଘଡ଼ର ଶବ୍ଦ ବୋଲି ମନେକରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆକାଶରେ ଆସିବା ନେଇ ନ ଥିଲା—ତେବେ ଘଡ଼ଘଡ଼ ଆସିବ କାହୁଁ ? ପରେ ସେ ଜାଣିପାରିଲେ ଅସୁରର ଗର୍ଜନ ହେତୁ ଏପରି ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଉଛି । ସେ ଭୟରେ ଥରଉଠିଲେ ।

ଏଣେ ପେଗାସସ୍ ବାଆଁ ଡେହାରେ ଆଦାତ ଲାଗିଥିବାରୁ ସେ ଆକାଶରେ ଟିକିଏ ରହିଗଲା । ଗରରେ ସେ ରହିଲା । ଯେପରି ହେଉ ଅସୁରକୁ ମାରିବ ବୋଲି ସେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲା । ବେଲରଫୋନ୍ ପ୍ରଣୀତ ଘୋଡ଼ାର କଷ୍ଟ ବୁଝିପାରି କହିଲେ, “ତୋର କଷ୍ଟ ଦେଖି ମୋ ମନରେ ଦୁଃଖହେଉଛି । ପ୍ରତିଶୋଧ ନ ନେଇ ମୁଁ ଛାଡ଼ିବି ନାହିଁ । ଆଉ ଯେଉଁ ଗୋଟାଏ ମୁଣ୍ଡ ଅଛି ସେଇଟାକୁ କାଟି ଅସୁରକୁ ମାରିଲେ ମୋ ମନରେ ଶାନ୍ତି ଆସିବ । ସାଇମେସ୍ ନିଶ୍ଚୟ ତା କର୍ମର ଫଳ ଶ୍ରେଣିବ ।”

ବେଲରଫୋନ୍ ପୁଣିଥରେ ଲଗାମକୁ ଟିକିଏ ଟାଣିଦେଇ ଚଳାଇଲେ । ପେଗାସସ୍ ସିଧା ଲମ୍ଫଦେଇ ଅସୁର ମୁହଁ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଏଥର ଗନ୍ଧସର ମୁହଁରେ ନିଆଁ ଏତେ ପ୍ରବଳ ଥିଲା ଯେ ସେଥିରେ ଦୁହେଁ ପୋଡ଼ିଯିବାର ଭୟ ଥିଲା । ଭ୍ରମ୍ୟକୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣ ରହିଗଲା । ମାତ୍ର ନିଆଁର ତାତିରେ ବେଲରଫୋନ୍ ମୁଣ୍ଡରୁ ଫାଳେ ତାତିଗଲା, ପେଗାସସ୍ ଗୋଟାଏ ଡେହାକୁ କେତେକ ଅଂଶ ପୋଡ଼ିଗଲା ।

ସାଇମେସ୍ ନିଜ ଜୀବନ ରକ୍ଷାପାଇଁ ଶେଷ ଚେଷ୍ଟାକଲା । ସେ ଡେଇଁପଡ଼ି ପେଗାସସ୍ ଦେହରେ ଲାଗିରହିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା’ ଲଞ୍ଜରେ ତାକୁ ଛଦିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା । ବେଲରଫୋନ୍ ତାଲ ଟେକି ଧରିବାରୁ ସାପମୁଣ୍ଡର ନିଆଁ ସେମାନଙ୍କ ଦେହରେ ବାଜିପାରିଲା ନାହିଁ । ପେଗାସସ୍ ଅତି ବେଗରେ ଉପରକୁ ଉଠିଲା । ତାର ପିଠିଉପରେ ବେଲରଫୋନ୍ ଓ ଦେହକୁ ଧରି ଓହଳିଥାଏ ସାଇମେସ୍ । ବେଲରଫୋନ୍ ଦେଖିଲେ ସେ ଅସୁରର ଗୁଡ଼ିରେ କିଛି ଆବରଣ ନାହିଁ । ସେ ସୁବିଧା ଉଣି ଖଣ୍ଡାଟିକୁ ସେହି ଗୁଡ଼ିରେ ଭୁସିଦେଲେ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ଅସୁରର ପ୍ରାଣ ଛାଡ଼ିଗଲା । ସେ ଆକାଶରୁ ଭୂଇଁଉପରେ ଖସିପଡ଼ିଲା । ସେତେବେଳେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଶବ୍ଦ ବହୁ ଦୂର ଯାଏ ଶୁଣାଗଲା । ଭୂଇଁରେ ପଡ଼ିଲା ପରେ ତା ପେଟର ନିଆଁରେ ସେ ନିଜେ ପୋଡ଼ିହୋଇ ପାଉଁଶ ହୋଇଗଲା ।

ସାଇମେସ୍‌କୁ ମାରି ବେଲରଫୋନ୍ ପ୍ରଣୀତ ଘୋଡ଼ାର ବେକକୁ ଆଉଁସି ଦେଲେ । ତାକୁ ରୂମା ଦେଇ ନିଜର କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇଲେ । ପେଗାସସ୍ ମଧ୍ୟ ଧୀର ରାବ କରି ନିଜର ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କଲା । ଏବେ ନିଜ ଦେଶକୁ ଫେରିବା କଥା । ବେଲରଫୋନ୍ ଘୋଡ଼ାକାନ ପାଖରେ କହିଲେ, “ଭୁଲ୍,

ଆଗେ ପିରିନ୍ ଝରଣା ପାଖକୁ ଯିବା ।” ପେଗସସ୍ ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କୁ ପିଠିରେ ବସାଇ ପିରିନ୍ ନଦୀକୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ପିରିନ୍‌ର ମଧୁର ଜଳ ପିଇ ସେ ଦୁହେଁ ଚୁପ୍‌ସିଲଭକଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ସେଦିନର ସେହି ପିଲଟି ଦଉଡ଼ିଆସି ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କୁ କହିଲା, “ତୁମେ ସାଇମେସକୁ ମାର ଆସିଲ । ମୁଁ ଜାଣେ ପରା ତୁମେ ତାକୁ ନ ମାର ଫେରିବନାହିଁ ।” ବେଲରଫୋନ୍ ପିଲଟିକୁ ଆଦରରେ କୋଳକୁ ନେଇ କହିଲେ, “ହଁରେ ବାବୁ, ତୋର ଯୋଗେ ମୁଁ ସାଇମେସକୁ ମାରପାରିଛି । ତୋର କଥାରେ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଏତେଦିନ ଚାହିଁ ବସିବାରୁ ସିନା ପକ୍ଷୀରାଜ ଘୋଡ଼ାକୁ ପାଇଲି—ପୃଥ୍ୱୀ ଉପରେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି କେତେ ରାଜ୍ୟ ଦେଖିଲି—ଶେଷରେ ସାଇମେସକୁ ମାରିଲି । ତୋର ଏ ସାହାଯ୍ୟ ଜୀବନରେ ଭୁଲିପାରିବି ନାହିଁ ।”

ପେଗସସ୍ ପାଣି ପିଇ ଝରଣାକୂଳରେ ବୁଲୁଥିଲା । ବେଲରଫୋନ୍ ତା ପାଖକୁ ଯାଇ ତାର ଲଗାମ ଫିଟାଇଦେଇ କହିଲେ, “ପେଗସସ୍, ଏଣିକି ତୁ ତୋର ହେଲିକନ ପବ୍‌ତକୁ ଫେରିଯାଇ ଆନନ୍ଦରେ ରହ । ମୁଁ ତୋତେ ରଖି ମୋ କାମରେ ଲଗାଇଥିଲି ବୋଲି ମନରେ ଦୁଃଖ କରିବୁନାହିଁ । ଏଣିକି ତୁ ସ୍ୱାଧୀନ । ଜୀବନ ଥିବାଯାଏ ମୁଁ ତୋ କଥା ଭୁଲିପାରିବନାହିଁ ।”

କିନ୍ତୁ ପେଗସସ୍ ପଳାଇଗଲା ନାହିଁ । ସେ ତାର ମୁହଁଟି ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କ କାନ୍ଧ ଉପରେ ରଖିଦେଲା ଓ ତାଙ୍କୁ ଛୁଡ଼ିଯିବାକୁ ଚାହେଁ ନାହିଁ ବୋଲି ଜଣାଇ ଦେଲା । ବେଲରଫୋନ୍ ପେଗସସ୍‌ର ମନକଥା ବୁଝିପାରି କହିଲେ, “ହଉ, ଯେତେଦିନ ଇଚ୍ଛା ସେତେଦିନ ତୁ ମୋ ପାଖରେ ଥିବୁ । ଚାଲ ଆଗେ ଲିସିଆକୁ, ରଜାଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେବା ସାଇମେସ ମରିଛି ବୋଲି ।” ପିଲଟିଠାରୁ ବଦାୟୁ ନେଲବେଳେ ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କ ମନରେ ଭାରି କଷ୍ଟହେଲା । ସେ ତାକୁ କହିଲେ, ‘ମୁଁ ଲିସିଆକୁ ଯାଉଛି, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପୁଣି ଏଇଠାରେ ତୋତେ ଦେଖିବାକୁ ଫେରିଆସିବି ।’

ଏଇ ପିଲଟି ଦିନେ ଗ୍ରୀସ୍‌ର ଜଣେ ବଡ଼ କବିରୂପେ ପ୍ରସିଦ୍ଧହେଲା । ସେ କଳ୍ପନାବ୍ରତ୍ୟରେ ଯେତେ ବୁଲିଲା, ଯେତେ ଅଭିଭୂତ କାର୍ଯ୍ୟ କଲା, ତାହା ଭୁଲନାରେ ବେଲରଫୋନ୍‌ଙ୍କ କୃତଜ୍ଞ ବଡ଼ନୁହେଁ ।

ସାମ୍ବାର୍ଦ୍ଧର ନଅର

ଈଆକା ହେଉଛି ଶ୍ରୀସ୍ୱର ଏକ ରାଜ୍ୟ । ସେହି ରାଜ୍ୟର ରାଜା ଅଲିସେସ୍ ଥରେ ଟ୍ରେସ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଅନେକ ଦିନଯାଏ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଲା । ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷରେ ସେ ଆପଣା ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିଥିଲେ । ଥରେ ତାଙ୍କ ଜାହାଜ ଗୋଟିଏ ଅଜଣା ଦ୍ୱୀପର କୂଳରେ ଲାଗିଲା । ସେତେବେଳକୁ ଜାହାଜରୁ ପିଇବାପାଣି ଓ ଖାଇବାଜିନିଷ ସରିଆସିଥିଲା । ଦ୍ୱୀପରୁ ମଧୁରପାଣି ଓ ଖାଦ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣିବାପାଇଁ ଅଲିସେସ୍ କେତେଜଣ ଲୋକଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ । ଲୋକମାନେ ଦ୍ୱୀପ ଭିତରକୁ ଗଲେ, କିନ୍ତୁ ସେହିନେ ସେମାନେ ଫେରିଆସିଲେନାହିଁ ।

ଏଣେ ଜାହାଜରେ ଅଲିସେସ୍ ଓ ତାଙ୍କର ଲୋକମାନେ ଅପେକ୍ଷାକରି ରହିଥାନ୍ତି । ଏହିପରି ରୁହିଁ ରୁହିଁ ଅନେକଦିନ ଗଲା । ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ଦ୍ୱୀପରେ ଓହ୍ଲାଇ ପାଣି ଓ ଖାଦ୍ୟ ଆଣିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ସେମାନେ ଫେରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଅଲିସେସ୍ ସ୍ଥିରକଲେ ଯେ ସେ ନିଜେ ଦ୍ୱୀପକୁ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କର ସନ୍ଧାନ ନେବେ । ଜାହାଜରେ ରହିଥିବା ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନେ କହିଲେ, “ଆପଣ ହେଉଛନ୍ତି ଆମମାନଙ୍କର ରାଜା । ଯଦି ଦୈବାର୍ କିଛି ବିପଦ ଘଟେ ଓ ଆପଣ ଫେରିଆସିନପାରନ୍ତି, ତେବେ ହେବ କ’ଣ ? ଆପଣ ନିଜେ ଯାଆନ୍ତୁ ନାହିଁ—ଅନ୍ୟ କେହି ଯାଉ ।” ଏହିପରି କହି ସେମାନେ ରାଜାଙ୍କୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇଲେ ।”

କିନ୍ତୁ ରାଜା ଜିଦ୍ ଧରି ବସିଲେ ଯେ ସେ ନିଜେ ଯାଇ ଲୋକଙ୍କର ସନ୍ଧାନ ନେବେ । ସେ କହିଲେ, “ତୁମେ କହୁଛ ମୁଁ ତୁମର ରାଜା, ତେଣୁ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ନିଜେ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୋଜିଆଣିବି ।” ଏହା କହି ରାଜା ଖଣ୍ଡା ଓ ବଳ୍ମ । ଧରି ଦ୍ୱୀପରେ ଓହ୍ଲାଇ ସେହି ବଣଆଡ଼କୁ ଚାଲିଲେ । କିଛି ଦୂର ଚାଲିଯିବା ପରେ ଜଣେ ଯୁବକଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ଦେଖାଦେଲା । ସେ ଦେହରେ ଗୋଟିଏ ହାଲୁକା ପୋଷାକ ଓ ମୁଣ୍ଡରେ ଟୋପି ପିନ୍ଧିଥିଲେ ।

ଟୋପିର ଦୁଇପାଖେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଡେଣା ଲାଗିଥାଏ । ତାଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ି ଥିଲା । ବାଡ଼ିଟି ଏପରି ତିଆରି ଯେ ଠିକ୍ ଦୁଇଟି ସାପ ଗୁଡ଼େଇ ହୋଇଥିଲାପରି ଦିଶୁଥିଲା । ସେ ଏପରି ବେଗରେ ଚାଲୁଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ପାଦ ଭୂଇଁରେ ଲାଗିଲାପରି ଜଣାପଡୁନଥିଲା । ଅଳସେସ ଏହାକୁ ଭଲରୂପେ ଚିହ୍ନିଥିଲେ, ଏହାଙ୍କଠାରୁ ସେ ଅନେକ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜିଥିଲେ । ଏ ହେଉଛନ୍ତି ମକୁଂଘର ।

ଅଳସେସଙ୍କୁ ଏ ଦ୍ଵୀପରେ ଯାଉଥିବାର ଦେଖି ମକୁଂଘର ପଚାରିଲେ, “ତୁମେ ତରତର ହୋଇ କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଛ ? ଏ ଦ୍ଵୀପକୁ ଆସିବା କେଡ଼େ ବିପଦର କଥା କଣ ଜାଣିନାହିଁ ? ଏଠାରେ ସାମ୍ବାର୍ପବୋଲି ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଛି । ସେ ଗୁଣିବନ୍ୟା ଲାଗେ । ଯିଏ ଏ ଦ୍ଵୀପକୁ ଆସେ, ତାକୁ ସେ ଗୁଣିବନ୍ୟା ବଳରେ ଗୋଟାଏ ପଶୁ, ନୋହିଲେ ଗୋଟାଏ ପକ୍ଷୀ କରିଦିଏ । ସେ ଯାହାଠାରେ ଯେଉଁ ଜନ୍ତୁର ଗୁଣ ଦେଖେ, ତାକୁ ସେଇଜନ୍ତୁ କରିଦିଏ । ସେଥିପାଇଁ ତୁମେ ଏ ଦ୍ଵୀପରେ ଗୋଟାଏ ହେଲେ ମଣିଷ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବ ନାହିଁ—ଦେଖିବ ଖାଲି ବାଘ, ସିଂହ, ଘୁଷୁରି, ପାଘ, କାଉ, ପେରୁ ଆଦି । ସେମାନେ ସବୁ ମଣିଷ ଥିଲେ । ମନ୍ଦକରି ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଜୀବଜନ୍ତୁ କରିଦେଇଛି । ଏଇ ବଣ ମଝିରେ ତାର ନଅର ଦିଶୁଛି । ତାହା ସୁନ୍ଦର ମାଙ୍କଲ ପଥରରେ ତିଆରି । ସେଇ ନଅର ଭିତରେ ସେ ରହେ । ତାକୁ ସାବଧାନ ରହିଥିବ ।”

ଅଳସେସ କହିଲେ, “ମୁଁ ଏ ଦ୍ଵୀପକୁ ଆସିଲାବେଳୁ ଗୋଟାଏ ହଳଦୀବସନ୍ତ ପକ୍ଷୀ ମୋ ପଛେ ପଛେ ଉଡ଼ିଆସୁଛି । ତାର ରାବଟି ଅତି କରୁଣ । ତା ରାବ ଶୁଣି ମୁଁ ମନେକଲି, ସତେ ଅବା କିଛି କହିବ ବୋଲି ସେ ମୋତେ ଡାକୁଛି । ସେ କଅଣ ପ୍ରକୃତରେ ହଳଦୀବସନ୍ତ ଚଢ଼େଇଟିଏ, କି ସାମ୍ବାର୍ପ କୌଣସି ଲୋକକୁ ଚଢ଼େଇ କରିଦେଇଛି ?”

ମକୁଂଘର ଉତ୍ତର କଲେ, “ସେ ପ୍ରକୃତରେ ହେଉଛନ୍ତି ରାଜା ପିକସ । ସେ ରାଜା ନିଜର ଚକଚକିଆ ପୋଷାକ, ସୁନ୍ଦାର ମୁକୁଟ ଓ ବେକର ହାର ଦେଇ ଗର୍ବ କରୁଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସାମ୍ବାର୍ପ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ହଳଦୀବସନ୍ତ ପକ୍ଷୀ କରିଦେଇଛି । ତାର ସ୍ଵର ସେ କାହିଁକି ଏତେ କରୁଣ ବୁଝିପାରୁଥିବ । ତୁମେ ନଅର ପାଖକୁ ଗଲେ ଅନେକ ସିଂହ, ବାଘ, ଗଧୁଆ ପ୍ରଭୃତି ଦେଖିବାକୁ

ପାଇବ । ସେମାନେ ତୁମ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ିଆସିବେ । ଏମାନେ ସବୁ ଆଗେ ତୁମପରି ମଣିଷ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱଭାବ ଥିଲା ହିଂସ୍ର ଓ ନିର୍ଦ୍ଦୟ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସାପ୍ତାର୍ଦ୍ଧ ଏପରି ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁରେ ପରିଣତ କରିଛି । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଯାହାର ସ୍ୱଭାବ ଯେଉଁ ଜନ୍ତୁପରି ସେ ତାକୁ ସେହିପରି ଜନ୍ତୁ କରିଦେଇଛି ।

ଅଲସେସ ଏକଥା ଶୁଣି ବଡ଼ ଚିନ୍ତିତ ହେଲେ । ସେ ମକୁଂଧକୁ ପଚାରିଲେ, “ମୋ ଜାହାଜର କେତେକ ଲୋକ ପାଣି ଓ ଖାଦ୍ୟ ନେବାପାଇଁ ଏଇ ଦ୍ୱୀପରେ ଓହ୍ଲାଇଥିଲେ । ଅନେକଦିନ ଗଲାଣି । ସେମାନେ ଫେରି ନଆସିବାରୁ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୋଜିବାକୁ ଯାଉଛି । ସାପ୍ତାର୍ଦ୍ଧ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହିପରି କୌଣସି ଜନ୍ତୁ କରିଦେଇଛି ବୋଲି ତୁମେ ଶୁଣୁଛ କି ?”

ମକୁଂଧ ହସି ହସି କହିଲେ, “ନିଶ୍ଚୟ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ମୁଁ ଠିକ୍ ଜାଣେ, ସାପ୍ତାର୍ଦ୍ଧ ପ୍ରଥମେ ସେମାନଙ୍କୁ ନଅରକୁ ନେଇ ଅନେକ ଭଲ ଭଲ ଜନିଷ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା । ସେମାନେ ଏଡ଼େ ପେଟୁ ଯେ ଘୁଷୁରି ଭଳି ଗୁଡ଼ାଏ ଖାଇଲେ । ସେମାନେ ଖାଇବା ବିଷୟରେ ଘୁଷୁରିପରି । ତେଣୁ ସାପ୍ତାର୍ଦ୍ଧ ସେମାନଙ୍କୁ ଘୁଷୁରି କରିଦେଇଛି ।”

ଏ କଥା ଶୁଣି ଅଲସେସଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଘୁରିଗଲା । ତାଙ୍କ ଜାହାଜରୁ ବାଇଶ ଜଣ ଲୋକ ଦ୍ୱୀପରେ ଓହ୍ଲାଇଥିଲେ । ତେବେ ସେ କଅଣ ବାଇଶଟି ଘୁଷୁରି ଘେନି ଫେରିବେ ? ସେ ବିଚାରକଲେ, ଏହି କାରଣମାନେ ମୋ ପାଇଁ ଏତେ କଷ୍ଟ ସହିଛନ୍ତି । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଘୁଷୁରି ଜୀବନରୁ ଉଦ୍ଧାର ନ କରି ଫେରିବି ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଯେତେ କଷ୍ଟ ସହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ସହିବି ।”

ମକୁଂଧ କହିଲେ, “ହଁ, ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ତୁମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ସେଥିପାଇଁ ଦରକାର ବହୁତ ଶକ୍ତି ଓ ବୁଦ୍ଧି । ଯଦି ସାପ୍ତାର୍ଦ୍ଧର ଟିକିଏ ସୁବିଧା ହୁଏ ଓ ତୁମେ ସାବଧାନ ନହୁଅ ତେବେ ତୁମକୁ ସେ ଗୋଟିଏ କୋକିଶିଆଳି କରିଦେବ ।” କଅଣ କରିବାକୁ ହେବ ପରାମର୍ଶ ମାଗିବାରୁ ମକୁଂଧ କହିଲେ, “ମୁଁ ଯେଉଁ ଉପାୟ କହୁଛି ଠିକ୍ ତାହା କଲେ ତୁମେ ନିଜକୁ ସାପ୍ତାର୍ଦ୍ଧ ହାତରୁ ରକ୍ଷା କରି ତୁମର ଅନୁଚରମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିପାରିବ ।” ଏହା କହି ସେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଧଳା ଫୁଲ ତୋଳିଆଣିଲେ । ସେ ଫୁଲଟିକୁ ଅଲସେସଙ୍କ ହାତରେ ଦେଇ କହିଲେ, “ଏଇ ଫୁଲଟି ନଅ ।

ଏହାକୁ ଯଦ୍ବରେ ସାଇତିରଖିବ । ଏଇଟିର କେତେକ ବିଶେଷ ଶକ୍ତି ଅଛି । ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଏହାଭଳି ଆଉ ଗୋଟି ଫୁଲ ମିଳିବ ନାହିଁ । ମାବଲର ନଅର ଭିତରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟବେଳେ ଫୁଲଟିକୁ ଶୁଖୁଥିବ । ସାୟାର୍ଦ୍ଧ ଖାଇବାପାଇଁ ତୁମକୁ ଭଲ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ଓ ପିଇବାକୁ ପାମାୟୁ ଆଣିଦେବ । ସେତେବେଳେ ବରାବର ଏଇ ଫୁଲକୁ ଶୁଖିଲେ ସାୟାର୍ଦ୍ଧର ମନ୍ତ୍ର ତୁମଉପରେ କାଟୁ କରିବ ନାହିଁ—ତୁମେ ରକ୍ଷାପାଇଯିବ ।” ଏହା କହି ମର୍ତ୍ତ୍ୟର ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ଅଳସେସ ଫୁଲଟି ଧରି ଚାଲିଲେ । ସାୟାର୍ଦ୍ଧର ନଅର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା ମାତ୍ରେ କେତେ ସିଂହ, ବାଘ, ଗଧୂଆ ଆନନ୍ଦରେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ି ଆସିଲେ । ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଆଦରରେ ଡାକିଲୁପରି ଶବ୍ଦ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅଳସେସ ତ ଜାଣିପାରିଥିଲେ ଯେ ଏଗୁଡ଼ାକ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଲୋକ ହୋଇଥିବାରୁ ସାୟାର୍ଦ୍ଧ ଏମାନଙ୍କୁ ଏପରି ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁ କରିଦେଇଛି । ଟିକିଏ ସୁବିଧା ପାଇଲେ ସେମାନେ ଅଳସେସଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଟିକି ଟିକି କରିଦେବେ । ସେ ନିଜର ବଚ୍ଚା ଧରି ସେମାନଙ୍କୁ ମାରିବାକୁ ଧାଇଁଲେ । ଜନ୍ତୁଗୁଡ଼ାକ ଭୟପାଇ ପଳାଇଗଲେ ।

ଅଳସେସ ନଅର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ସେ ଗୋଟିଏ ନାଶ୍ବର ଗୀତଧ୍ବନି ଶୁଣିପାରିଲେ । ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟାଏ ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା । ସେଥିରୁ ଅଳସେସ ଅନୁମାନ କରିନେଲେ ଯେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ତନ୍ତରେ ଲୁଗା ବୁଣୁଛି ଓ କଣ୍ଡା ଚାଲିଲବେଳେ ଠକ୍ ଠକ୍ ଶବ୍ଦ ହେଉଛି । ଲୁଗା ବୁଣିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ଗୀତ ଗାଉଛି । ଯେଉଁ ଘରୁ ସେ ଶବ୍ଦ ଆସୁଥିଲା, ତାର କବାଟ ପାଖକୁ ଯାଇ ଅଳସେସ ଆନ୍ତରି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଯୁବକଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଓ ହସ ଶୁଣିପାରିଲେ । ସେ କବାଟ ଠେଲି ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଗଲେ । ଅତି ସୁନ୍ଦର ଯୁବକଟିଏ ତନ୍ତ ପାଖରେ ବସି ଲୁଗା ବୁଣୁଥିଲା । ସେ ଗୀତ ବନ୍ଦକରି ତନ୍ତପାଖରୁ ଉଠିଆସିଲା । ସେ ହସି ହସି ଅଳସେସଙ୍କ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ିଆସି ତାଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରି କହିଲା, “ଆପଣଙ୍କ ଆସିବାକୁ ଆମେ ଅନେକଦିନୁ ଚାହିଁରହିଛୁ । ଆଜି ଆପଣଙ୍କୁ ପାଇ ଆମେ ଧନ୍ୟ ହେଲୁ ।” ଏହି ସୁନ୍ଦର ଯୁବକଟି ହେଉଛି ସାୟାର୍ଦ୍ଧ ।

ସାୟାର୍ଦ୍ଧ କହିଲା, “ମହାରାଜ, ଆପଣଙ୍କର ଯେଉଁ ଅନୁଚରମାନେ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲେ ସେମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ପାଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଯାହା କିଛି ଚାହୁଁଛନ୍ତି ସେସବୁ ପାଇଛନ୍ତି । ଆପଣ ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ

ଆହୁ କରୁଥିବେ । କିନ୍ତୁ ତା ପୂର୍ବରୁ ଆପଣ ଖାଇପିଇ ଟିକିଏ ବସ୍ତ୍ରାମନଅନ୍ତୁ । ତା'ପରେ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆପଣଙ୍କର ଦେଖାହେବ । ଆସନ୍ତୁ ଦେଖିବେ, ଆମେ ଲୁଗାରେ କପର ଆପଣଙ୍କ ଅନୁଚରମାନଙ୍କର ରୂପ ବୁଣିଛୁ ।”

ସାପ୍ତାହ ହାତରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଛୋଟ ବାଡ଼ି ଥିଲା । ସେଇ ବାଡ଼ିଟି ତନ୍ତୁଆଡ଼କୁ ଦେଖାଇ ସାପ୍ତାହ କହିଲା, “ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ, ଆମେ କେତେ ପରିଶ୍ରମ କରି ଆପଣଙ୍କ ଅନୁଚରମାନଙ୍କ ରୂପ ଲୁଗାରେ ବୁଣିଛୁ ।” ଅଳସେସ ସେ ଲୁଗାକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ, ତାଙ୍କ ଅନୁଚରମାନଙ୍କର ରୂପ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ଚକଚକିଆ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସୁନା ଚଉକରେ ବସିଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଥିବା ଖାଦ୍ୟକୁ ଲୋଭରେ ଗିଳିଯାଉଛନ୍ତି, ପାନୀୟ ପିଉଛନ୍ତି । କେବଳ ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୁଗାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା । ସାପ୍ତାହ ବଡ଼ ଚାଲିବା—ତାର ମନ୍ଦିରେ ସେ ଶେଷରେ ସେମାନଙ୍କୁ କଅଣ କରୁଥିଲା ତାହା ଅଳସେସଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲାଣି ।

ସାପ୍ତାହ ଅଳସେସଙ୍କୁ କହିଲା, “ଆପଣଙ୍କ ଚେହେରା, ଗାନ୍ଧୀର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାହସ ଦେଖି ମୁଁ ଅନୁମାନ କରୁଛି ଆପଣ ସାଧାରଣ ଲୋକ ନୁହନ୍ତି । ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଜଣେ ରାଜା । ମୋର ବମାତ ଅନୁଭବ, ଆପଣ ମୋ ସଙ୍ଗେ ଆସନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କୁ ରାଜୋଚିତ ଆତିଥ୍ୟ ଦେଖାଇବାରେ ସୁଟି ହେବ ନାହିଁ ।”

ରାଜା ସାପ୍ତାହର ପଛେ ପଛେ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ସୁସଜ୍ଜିତ ହଲ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ହଲ୍‌ର ମଝିରେ ଗୋଟିଏ ଅତି ସୁନ୍ଦର ସୁନାର ସିଂହାସନ ପଡ଼ିଥିଲା । ସାପ୍ତାହ ଭାରି ଆଦର ଦେଖାଇ ଅଳସେସଙ୍କ ହାତଧରି ତାଙ୍କୁ ସିଂହାସନ ଉପରେ ବସାଇଲା ଓ ଜଣେ ଚାକରକୁ ଡାକି କହିଲା, “ଯାଆ, ରାଜାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯେଉଁ ପାନୀୟ ଅଲଗା ରଖାଯାଇଛି, ସେଥିରୁ ଗୋଟିଏ ବୋତଲ ଆଣିବୁ ।”

ଏଇ ସୁନ୍ଦର ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଏ ସବୁ ଆଦର ଯନ୍ତ୍ରରେ ଅଳସେସ ଭୁଲିଲେ ନାହିଁ । ମକୁର୍‌ଖଙ୍କଠାରୁ ସେ ତାର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ପାଇଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଅବେରତ ସେହି ଧଳାଫୁଲଟିକୁ ଶୁଦ୍ଧି ଲାଗିଥାନ୍ତି ।

ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଚାକର ପାନୀୟ ବୋତଲ ଆଣି ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ଗୋଟିଏ ଗିଲ୍‌ସରେ ପାନୀୟତକ ଭରି ଅଳସେସଙ୍କ ହାତକୁ ଗିଲ୍‌ସଟି ବଢ଼ାଇଦେଲା ।

ଏ ପାନୀୟରେ ସାୟାର୍ସ ମନ୍ଦ୍ର କରୁଥିଲା । ଏହା ପିଇବାକୁ ସେତେକ ମଧୁର
ଏହାର ଗୁଣ ସେତେକ ମାରମ୍ଭକ । ଏହାକୁ ପିଇଲେ ରକ୍ଷା ନାହିଁ । ସେ ପିଇଲା,

ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟିଏ କି: ଗୁଣ ବା ପକ୍ଷୀ ହୋଇଯିବ । ସାୟାର୍ସ ହସି ହସି
କହିଲା, “ମହାରାଜ, ଶୀଘ୍ର ହେଉଛି । ଦେଖିବେ ଆପଣଙ୍କର ସବୁ ଚନ୍ଦ୍ରା
କୁଆଡ଼େ ଉଡ଼େଇଯିବ । ଏହା ଏ ପାନୀୟର ବିଶେଷ ଗୁଣ ।”

ଅଲସେସ୍ ତାହାଣ ହାତରେ ଗିଲସଟି ଧରିଥାନ୍ତି, ଏଣେ ବାଆଁ ହାତରେ ଧଳା ଫୁଲଟିକୁ ନାକପାଖରେ ଧରି ଶୁଙ୍ଘୁଥାନ୍ତି । ଫୁଲର ସୁଗନ୍ଧରେ ତାଙ୍କର ଛୁତ ପୁରଯାଉଥାଏ । ସେ ହଠାତ୍ ଗିଲସର ପାମୟୁତକ ପିଛଦେଲେ । ସାୟାର୍ଦ୍ଧ ଭବିଷ୍ୟ ଯେ ତାହା ପିଛଦେଲେକ୍ଷଣି ରାଜା ଗୋଟାଏ କୋକିଣିଆଳ ହୋଇଯିବେ । କିନ୍ତୁ ତାର ମନ୍ଦ୍ର କାମକରୁନଥିବା ଦେଖି ସେ ରାଗିଉଠିଲା । ଏବେ ତାର ନିଜ ରୂପ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ସେ ଚିତ୍କାରକରି କହିଉଠିଲା, “ଆରେ ହତଭାଗ୍ୟ ! ତୁ ଏତେବେଳଯାକେ ମଣିଷ ଦେହ ଧରି ରହିଛୁ କିପରି ? ଆଜ୍ଞା ଦେଖ !” ଏହା କହି ସେ ତାର ମନ୍ଦ୍ର ବାଡ଼ିରେ ଅଲସେସକୁ ଏକ ପାହାର ଦେଲା । ପୁଣି କହିଲା, “ତୋର ପ୍ରକୃତ ଯେଉଁ ପଶୁର ପ୍ରକୃତିପରି ତୁ ସେହି ପଶୁ ହୋଇଯାଆ । ତୁ ଯେବେ ଘୁଷୁରି ହେବାର ଯୋଗ୍ୟ, ତେବେ ଘୁଷୁରି ହୋଇ ତୋ ସାଥୀକ ପାଖେ ରହ । ସିଂହ ହେବାର ଥିଲେ ସିଂହ ହୁଅ, ନହେଲେ କୋକିଣିଆଳ ହୋଇ କୁକୁଡ଼ା ଚୋରାଇ ଖାଆ । ମୋ ପାମୟୁ ତୋ ପେଟରେ ପଡ଼ିଛି । ତୁ ଆଉ କେବେ ମଣିଷ ହୋଇପାରିବୁ ନାହିଁ ।”

ମାତ୍ର ଅଲସେସଙ୍କର କିଛି ହେଲନାହିଁ । ମକୁଂସର ଦେଇଥିବା ଫୁଲର ଗୁଣ କିମ୍ ନୁହେଁ । ସେ ଫୁଲଟି ଯେତକ ଶୁଙ୍ଘୁଥାନ୍ତି, ତାଙ୍କର ବଳ ସେତକ ବଢ଼ୁଥାଏ । ଏଥର ଅଲସେସ ଗିଲସଟା ତଳେ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ଖୋଳରୁ ଖଣ୍ଡା ବାହାରକଲେ । ସେ ସାୟାର୍ଦ୍ଧର ମୁଣ୍ଡର ବାଳକୁ ଧରି ତାକୁ ଟାଣି ଟାଣି ନେଇ କହିଲେ, “ଅସୁରୁଣୀ ଦେଖ, ଏଇ ଖଣ୍ଡାରେ ତୋର ପ୍ରାଣ ନେବି । ତୁ ଆଉ ଲୋକଙ୍କୁ ଭୁଲାଇଆଣି ସେମାନଙ୍କୁ ପଶୁପକ୍ଷୀ କରିପାରିବୁନାହିଁ ।”

ଅଲସେସଙ୍କର ଚକଚକିଆ ଖଣ୍ଡାକୁ ଦେଖି, ତାଙ୍କର କଥା ଶୁଣି ସାୟାର୍ଦ୍ଧ ଡରଗଲା । ସାୟାର୍ଦ୍ଧ ଅତି ବିକଳ ହୋଇ କହିଲା, “ରାଜା ଅଲସେସ ମୁଁ ଏବେ ଆପଣଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିଲି । ମୋତେ କ୍ଷମା ଦିଅନ୍ତୁ । ମକୁଂସର ମୋତେ କହିଥିଲେ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ମୋତେ ଜଣିପାରିବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ କଥା ସତ ହେଲା । ଆପଣ ମୋତେ ଜଣିଛନ୍ତି, ଏଣିକି ଏ ନଅର ଆପଣଙ୍କର । ଆପଣ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତାହା କରିପାରିବେ । ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନା, ମୋର ଜୀବନ ରକ୍ଷାକରନ୍ତୁ ।”

ଅଲସେସ କହିଲେ, “ତୁ ମୋର ସର୍ଜୀମାନଙ୍କୁ ମଣିଷ ନକରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ କିଛି ଶୁଣିବି ନାହିଁ । ଆଗେ ସେମାନଙ୍କୁ ମଣିଷକରି ମୋତେ ଫେରାଇଦେ । ତାପରେ ତୋ ଜୀବନ ରଖିବା କଥା ବିଚାରକରିବି ।”

ସାପ୍ତାହୀ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନଦେଖି ରାଜାଙ୍କୁ ନଅର ପଛପଟରେ ଥିବା ଦୁଷ୍ଟରାଜାକୁ ନେଇଗଲା । ଅଳ୍ପସେଷ୍ଟ ଗୁହାଳଘର କବାଟ ଫିଟାଇଦେବାରୁ ତା ଉତରୁ ବାଇଶିଟି ଦୁଷ୍ଟର ବାହାର ଆସି କୁଡ଼ିକୁଡ଼ି ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ବେଢ଼ିଗଲେ । ରାଜା ଅନୁମାନ କରିନେଲେ ଯେ ଏଇ ବାଇଶିଟି ତାଙ୍କ ଦଳର ଲୋକ ହେବେ । ସେ ସାପ୍ତାହୀକୁ ଧମକ ଦେଇ କହିଲେ, “ଶୀଘ୍ର ଏମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ମଣିଷ କରିଦେ, ନହେଲେ ତୋର ମୁଣ୍ଡ କାଟିଦେବି ।”

ସାପ୍ତାହୀ କିଛି ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ତାର ବାଡ଼ିଟି ଦୁଷ୍ଟରମାନଙ୍କ ଉପରେ ବୁଲାଇ ଆଣିଲା । ଚାନ୍ଦୁ ଚାନ୍ଦୁ ଅଭୁତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଲା । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ରୂପ ବଦଳିଗଲା । ସେମାନେ ପୁଣି ମଣିଷ ହୋଇଗଲେ । ଏବେ ଅଳ୍ପସେଷ୍ଟ ନିଜର ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଫେରିପାଇ ଆନନ୍ଦିତହେଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ପାଖ ଗଛ ଉପରୁ ଗୋଟିଏ ବିକଳ ସ୍ତ୍ରୀ ଶୁଣାଗଲା । ରାଜା ଦେଖିଲେ, ଯେଉଁ ଚଢ଼େଇଟି ତାଙ୍କ ପଛରେ ରାବି ରାବି ଆସୁଥିଲା, ଏଇଟି ସେଇ ଚଢ଼େଇ । ଚଢ଼େଇଟି ପ୍ରକୃତରେ କୌଣସି ମନୁଷ୍ୟ, ଏହା ଜାଣିପାରି ରାଜା ସାପ୍ତାହୀକୁ ହୃଦୟ ଦେଲେ, “ତୋତେ ଏ ପକ୍ଷୀଟିକୁ ପୁଣି ମନୁଷ୍ୟ ରୂପ ଦେବାକୁ ହେବ ।” ସାପ୍ତାହୀ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ବାଡ଼ିଟିକୁ ଗଛପାଖେ ବୁଲାଇଆଣିଲା । ଚାନ୍ଦୁ ଚାନ୍ଦୁ ପକ୍ଷୀଟି ଗୋଟିଏ ମଣିଷ ହୋଇଗଲା । ତାର ଦେହରେ ଚକଚକିଆ ମାଲ ପୋଷାକ, ଗୋଡ଼ରେ ହଳଦିଆ ମୋଜା, ମୁଣ୍ଡରେ ନାନା ରଙ୍ଗ ଲଗିଥିବା ସୁନା ମୁକୁଟ ଓ ଗଳାରେ ସୁନାର ହାର । ସେ ଗଛରୁ ଡେଇଁପଡ଼ି ଅଳ୍ପସେଷ୍ଟଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମକଲେ । କହିଲେ, “ମୁଁ ହେଉଛି ରାଜା ପିନ୍ଧ । ଭଲ ପୋଷାକ, ଭଲ ଅଳଙ୍କାର ପିନ୍ଧି ମୁଁ ଭାରି ଗର୍ବ କରୁଥିଲି । ଏ ରାକ୍ଷସୀ ମୋତେ ପକ୍ଷୀଟିଏ କରି ରଖିଥିଲା ।”

ରାଜା ପିନ୍ଧ ଅଳ୍ପସେଷ୍ଟଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟନେଇ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଚାଲିଗଲେ । କିନ୍ତୁ ତେଣିକି ତାଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପୂର୍ବ ବଦଳିଗଲା । ସେ ପୋଷାକ ଓ ଅଳଙ୍କାରର ଗର୍ବ ଛାଡ଼ି ପ୍ରଜାଙ୍କର ଉପକାର କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲେ ।

ସେତେବେଳକୁ ନଅରରେ ଆହୁରି ଅନେକ ସିଂହ, ବାଘ ଓ ଗଧୁଆ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ମଣିଷ କରିବାକୁ ଅଳ୍ପସେଷ୍ଟଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲା । ନିଜ ନିଜ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରକୃତର ଫଳ ଭୋଗିବାପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସେ ଦ୍ୱୀପରେ ଛାଡ଼ିଦେଇଗଲେ ।

ଅଳସେଷ୍ ତାଙ୍କର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଜାହାଜରୁ ସେହି ନଅରକୁ ଡକାଇ ଆଣିଲେ । ନଅରରେ କୌଣସି ଜନସଂଖ୍ୟା ଅଭାବ ନ ଥିଲା । ସେମାନେ କେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନଅରରେ ସୁଖରେ ରହିଲେ । ଏଥିପୂର୍ବରୁ ସେମାନେ ଅନେକ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ସହି କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ । ଏବେ ସେମାନଙ୍କର କ୍ଳାନ୍ତ ଦୂରହୋଇଗଲା, ମନ ପୁଣି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲା । ଦିନେ ଅଳସେଷ୍ ନିଜର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଦେଇ ପୁଣି ଜାହାଜରେ ବସି ନିଜ ଗର୍ଜ୍ୟକୁ ଫେରିଗଲେ ।

ନବିସ୍ୟ ଓ ପ୍ରତିଧ୍ବନି

ବହୁକାଳ ପୂର୍ବେ ପୃଥିବୀରେ ପରମାନେ ରହୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଦେଖିବାକୁ ଭାରି ସୁନ୍ଦର । କେତେକ ପରା ବଣରେ ରହୁଥିଲେ, କେହି ବା ଜଳରେ ରହୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଭାବ ଶକ୍ତି ଥିଲା । ସେମାନେ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ଏତେତେଣେ ଯାଇପାରୁଥିଲେ ।

‘ପ୍ରତିଧ୍ବନି’ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ପରା ଥିଲା । ସେ ଗପ କରୁଥିବା ବହୁତ ଭଲପାଉଥିଲା । ତା ପାଟି କେତେବେଳେ ହେଲେ ବନ୍ଦ ନ ଥାଏ । ସେ ଟିକିଏ ଗର୍ଜି । ଥରେ ସେ ସ୍ଵର୍ଗର ଜୁନୋ ନାମକ ଏକ ଦେବୀଙ୍କୁ ଅପମାନଦେଲା । ଜୁନୋ ଏଥିରେ ଗଣିଯାଇ ତାକୁ ଅଭିଶାପ ଦେଇ କହିଲେ, “ତୁ ଏତେ ଗପ କରୁଛୁ ଯେ ଟିକିଏ ଭଗ୍ନଭାବରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁନାହୁଁ । ଏଣିକି ଶେଷକଥା ପଦକ ଛଡ଼ା ତୁ ଆଉ କିଛି କହିପାରିବୁନାହିଁ । ତୋର ନିଜର କଥା କହିବାର ଶକ୍ତି ରହିବ ନାହିଁ, ଖାଲି ଅନ୍ୟ ଲୋକର କଥା ଶୁଣି ତା’ କଥାର ଶେଷପଦକ କହିବୁ । ତୋତେ କେହି ନତାକବାଯାଏ ତୁ ଲୁଚିରହିଥିବୁ । ମୁଁ ତୋତେ ଆଉ ଦେଖିବାକୁ ଚାହେଁନାହିଁ । ଯା, ଏଣିକି ତୁ ପାହାଡ଼ ପର୍ବତରେ ରହିବୁ—ମୋତେ ଦେଖାଦେବୁ ନାହିଁ ।”

ଦେବୀଙ୍କର ଅଭିଶାପ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଫାଲିଲା । ଜୁନୋଙ୍କ କଥା ସରିଲାଣି ପ୍ରତିଧ୍ବନି କହିଲା—‘ନାହିଁ’ । ସେ ଯାଇ ନିର୍ଜନ ପାହାଡ଼ରେ ରହିଲା ।

ପାହାଡ଼ରେ ସେ ଲୁଚିରହିଥାଏ । ସାଙ୍ଗସାଥୀମାନଙ୍କ କଥା ତାର ମନେ ପଡ଼ିଲେ ସେ କାନ୍ଦିଉଠେ । ବେଳବେଳେ କାଠୁରୁଆମାନେ ପାହାଡ଼କୁ କାଠ କାଟିବାକୁ ଆସନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାକୁ ମନକରେ, କିନ୍ତୁ ତାର ଭୁଣ୍ଡି କଥା ବାହାରେନାହିଁ । କେବେ କୌଣସି କାଠୁରୁଆ କିଛି କହିଲେ, ପ୍ରତିଧ୍ବନି କେବଳ ତା' କଥାର ଶେଷ ପଦଟି କହେ । କେତେ କଥା କହିବ ବୋଲି ସେ ମନରେ ଭାବେ, କିନ୍ତୁ କିଛି କହିପାରେନାହିଁ ।

ଦିନେ ପ୍ରତିଧ୍ବନି ମନଦୁଃଖରେ ଏକୁଟିଆ ବସିଛି । ଏହି ସମୟରେ ନର୍ସିସସ୍ ବୋଲି ଏକ ସୁନ୍ଦର ଯୁବକ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଉଠିଲା । ଯୁବକର ଦେହଟି ସୁନ୍ଦର । ମୁଣ୍ଡରେ ସୁନ୍ଦର କେଶ, ଆଖି ଦୁଇଟି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ । ତାକୁ ଦେଖିଲେ କୌଣସି ଦେବତା ବୋଲି ଭ୍ରମ ହେବ । ଏଭଳି ସୁନ୍ଦର ପୁରୁଷଟିଏ ଦେଖିଲା-କ୍ଷଣି ପ୍ରତିଧ୍ବନି ତାକୁ ଭଲପାଇଲା । ତା' ସାଥୀରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାକୁ ମନକଲା ।

ଜୁନୋତ ଅଭିଶାପ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ତାକୁ କେହି ନିଜାକବାୟାଏ ସେ ଦେଖାଦେବନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ନର୍ସିସସ୍‌କୁ ଦେଖି ତାର ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲା । ସେ ଭାବିଲା, ମୋ ପାଦର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ସେ ମୋତେ ନିଶ୍ଚୟ ଡାକିବେ । ସେତିକିବେଳେ ମୁଁ ବାହାରପଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଦେବି ।

ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଗଛପତ୍ର ଉଡ଼ାଡ଼ରେ ଲୁଚି ଲୁଚି ନର୍ସିସସ୍‌ର ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଥାଏ । ବେଳେବେଳେ ଉର୍ଜିମାରି ତାର ସୁନ୍ଦର ରୂପକୁ ଚାହିଁଦେଉଥାଏ । କିଛି ସମୟ ପରେ ନର୍ସିସସ୍ ସନ୍ଦେହ କଲା ତା' ପଛରେ କିଏ ଜଣେ ଆସୁଛି । ସେ ବଡ଼ ପାଟିକରି ଡାକିଲା, “ମୋ ପଛରେ ଆସୁଛି କିଏ ?” ପ୍ରତିଧ୍ବନି କେବଳ କହିଲା, ‘କିଏ ?’

ନର୍ସିସସ୍ ପୁଣି ପଚାରିଲା, “କିଏ ମୋ ପଛରେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଆସୁଛି ?” ଉତ୍ତର ମିଳିଲା ‘ଆସୁଛି’ । ନର୍ସିସସ୍ ଏଥର ଠିକ୍ ଜାଣିଲା ଯେ ତାର ପଛରେ କେହି ଜଣେ ଆସୁଛି । ସେ କହିଲା, ‘ମୋ ପାଖକୁ ଆସ’ । ପ୍ରତିଧ୍ବନି ‘ଆସ’ ଏତିକି କହି ନର୍ସିସସ୍ ପାଖକୁ ଚାଲିଆସିଲା ।

ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଆନନ୍ଦରେ ନର୍ସିସସ୍‌କୁ କୁଣ୍ଡାଇବାକୁ ବାହାରିଲା, ଏହିସମୟରେ ସେ ପ୍ରତିଧ୍ବନିକୁ ଦୂରକୁ ଠେଲିଦେଲା । ନର୍ସିସସ୍ ବଡ଼ ଗର୍ମୀ ଥିଲା । ସେ ନିଜ

ଛଡ଼ା ଆଉ କାହାର କଥା ଶୁଣୁନଥିଲା । ଏଥି ପୂର୍ବରୁ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ ‘ପ୍ରତିଧ୍ବନି’ ତା କଥାର ଶେଷ ପଦଟି ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି କହୁନଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ତାକୁ ଅଟ୍ଟାକରୁଥିଲା ବୋଲି ନର୍ସିସସ୍ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିରକରି ନେଇଥିଲା । ପ୍ରତିଧ୍ବନି ବକଳହୋଇ ତାଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲା, ମାତ୍ର ସେଥିରେ ନର୍ସିସସ୍ ମନ ଆଦୌ ଚାଲିଲା ନାହିଁ ।

ସେତେବେଳକୁ ନର୍ସିସସ୍‌କୁ ଖୁବ୍ ଶୋଷକରୁଥିଲା । ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ମଳ ଜଳର ପୋଖରୀ ଦେଖି ସେ ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ବାହାରିଲା । ଯିବାବେଳେ ସେ ଗୁଣିଯାଇ ପ୍ରତିଧ୍ବନିକୁ କହିଲେ, “ଏଠାରୁ ବାହାରିଯାଆ” । ପ୍ରତିଧ୍ବନି ଉତ୍ତର କଲା “ଯାଆ” ।

ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ପ୍ରତିଧ୍ବନି ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଫେରିଯାଇ ନିଜ ଜାଗାରେ ଲୁଚିରହିଲା । ଆଉ କାହାରିକୁ ମୁହଁ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ତାର ସାହସ ହେଲାନାହିଁ । ସେ ନିଜ ମନର ଦୁଃଖ ନର୍ସିସସ୍‌କୁ ଜଣାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲା । କିନ୍ତୁ ଜଣାଇବ କିପରି ? ତାର ତ ଆଉ ନିଜର କିଛି କହିବାର ଶକ୍ତିନାହିଁ । ସେ ଯେ ଅନ୍ୟର କଥାର କେବଳ ଶେଷପଦକ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି କହିପାରୁନି, ତାହାର କାରଣ ନର୍ସିସସ୍‌କୁ ବୁଝାଇଦେବା ପାଇଁ ତାର ଶ୍ଵର ଇଚ୍ଛା, କିନ୍ତୁ ତା ମଧ୍ୟ କରିପାରୁନି । ସେ ମନେମନେ ନର୍ସିସସ୍‌କୁ ଅଭିଶାପ ଦେଲା, “ମୁଁ ତୋତେ ଏତେ ଭଲପାଏ, ମାତ୍ର ତୁ ମତେ ଦୃଶ୍ୟରେ ଠେଲିଦେଇ ଚାଲିଗଲୁ । ମୋ ମନର କଷ୍ଟ ତୁ ଟିକିଏ ଗୁଝିଲୁ ନାହିଁ । ତୋର ଏ ଗର୍ବର ଦଣ୍ଡ ତୁ ଶେଷକର । ମୁଁ ତୋର ରୂପ ଦେଖି ତୋତେ ଭଲପାଇଥିଲି । ତୁ ନିଜ ଛଡ଼ା ଆଉ କାହାର କଥା ଚିନ୍ତା ନକରି ମୋତେ ତଡ଼ିଦେଲୁ । ତେଣୁ ତୁ ନିଜ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ଭଲପାଇପାରିବୁ ନାହିଁ । ତୁ ଯେପରି ମୋତେ ଦୃଶ୍ୟକଲୁ, ଲୋକମାନେ ତୋତେ ସେହିପରି ଦୃଶ୍ୟକରନ୍ତୁ ।”

ପ୍ରତିଧ୍ବନି ମନେକଲା, ଏପରି ହେଲେ ନର୍ସିସସ୍ ତା’ ମନର କଷ୍ଟ ଜାଣିପାରିବ, ହୁଏତ ତା’ ପାଖକୁ ଫେରିଆସିବ ।

ନର୍ସିସସ୍ ପାଣି ପିଇବାପାଇଁ ପୋଖରୀ କୂଳକୁ ଗଲା । ପୋଖରୀର ପାଣି ଦର୍ପଣ ପରି ନିର୍ମଳ । ସେ ପାଣିକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ମୁହଁ ତା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁରହିଛି । ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ମୁହଁ ଏହାପୂର୍ବରୁ କେବେ ଦେଖିନଥିଲା ।

ମୁଁ ପୁର ତଳତଳ ଆଖି ! କୁଞ୍ଚକୁଞ୍ଚିଆ ବାଳଗୁଡ଼ିକ କପାଳ ଉପରେ ଉଠୁଛି ।
ସେ ମନେକଲ ସେ ଗୋଟିଏ ଜଳପତ୍ର ତାକୁ ଚୁଟୁଛି । ତା ମନଟା ଆନନ୍ଦରେ
ପୁରୁଗଲା । ସେ ମନେ ମନେ ତାକୁ ଭଲପାଇବସିଲା ।

ନସିଂସ୍ ଜାଣିପାରନଥିଲା ସେ ପାଣିରେ ଦେଖିଥିବା ମୁହଁଟି ତା’
ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଛଡ଼ା ଆଉକିଛି ନୁହେଁ । ସେ କାଳରେ ମୁହଁ ଦେଖିବାପାଇଁ
ଦର୍ପଣ ନଥିଲା । ତେଣୁ ନସିଂସ୍ ଭଲକରି ନିଜର ଚେହେରା ଦେଖିନଥିଲା ।

କେତେଥର ନିଜର ଚକଚକିଆ ଡାଲ ଉପରେ ସେ ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଦେଖିଥିଲା, ମାତ୍ର ତାହା ଅତି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଓ ବଙ୍କାଟଙ୍କା । ସେହି ଦେଖୁଥିବା ପୋଖର ପାଣିରେ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଦେଖି ତାକୁ ସେ ଚିନ୍ତିତାପାରିଲାଣି । ତାହା ଗୋଟିଏ ଜଳପତ୍ର ବୋଲି ମନେକଲା । ପ୍ରତ୍ୟୁନ ଯେପରି ନରସିଂହକୁ ଦେଖିଲାମାତ୍ରେ ଭଲ ପାଇଥିଲା, ନରସିଂହ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହି ପରି ଆପଣାର ପ୍ରତିବିମ୍ବକୁ ଦେଖିଲାମାତ୍ରେ ଭଲପାଇଲା ।

ସେ ଜଳପତ୍ରକୁ ବହୁତ ଡାକିଲା—କିନ୍ତୁ କିଛି ଉତ୍ତର ମିଳିଲା ନାହିଁ । ସେ ଡାକିଲାବେଳେ ପାଣିରେ ଜଳପତ୍ରର ଓଠ କିଛି କହିଲାପରି ହଲିଯାଏ, ମାତ୍ର ସେ ପତ୍ରକୁ ଧରିବାପାଇଁ ପାଣି ଭିତରେ ହାତ ବୁଡ଼ାଇଲାକ୍ଷଣି ପତ୍ର କୁଆଡ଼େ ଉଠେଇଯାଏ । ସେ ପୋଖର କୂଳରେ ବସିରହିଲା । ପାଣି ପୁଣି ଛୁରି ହୋଇଗଲା । ନରସିଂହ ପାଣିକୁ ଚାହିଁ ପୁଣି ସେହି ପତ୍ରର ମୁହଁ ଦେଖିଲା, ମାତ୍ର ଯେତେ ଡାକିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ କିଛି ଉତ୍ତର ଦେଲାଣି ନାହିଁ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାହେଲ—ମାତ୍ର ନରସିଂହ ପୋଖରକୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ କୁଆଡ଼େ ଗଲା ନାହିଁ । ସେ ଚାହିଁଥିଲା ଜଳପତ୍ର ପାଣିରୁ ବାହାରିଆସି ତା ପାଖରେ ବସୁ, ଖୁସିଗପ କରୁ । କିଛି ସମୟ ପରେ ତନ୍ତ୍ର ଉଠିଲା । ତାର କରଣି ପାଣି ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ନରସିଂହ ପାଣିକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ଆଗଭଳି ପତ୍ର ତା’ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ଯେତେ ଡାକିଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଉତ୍ତର ମିଳିଲାଣି ନାହିଁ ।

ପତ୍ରକୁ ପାଇନପାରି ନରସିଂହ ମନରେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ହେଲା । ସେ ଯେ ଭୁଲରେ ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବକୁ ଭଲପାଇଛି, ତାହା ଜାଣିପାରିଲାଣି । ଖାଇବା ପାଇବା ସବୁ ଛାଡ଼ି ସେ ସେହି ପୋଖରକୂଳରେ ବସି କେବଳ ସେହି ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ହେଲା । ଦିନକୁ ଦିନ ତାର ଦେହ ଶୁଖିଆସିଲା, କିନ୍ତୁ ସେ ସେହିପରି ପାଣିକୁ ଚାହିଁଥାଏ । ପତ୍ରର ମୁହଁ ମଧ୍ୟ ଏଣିକି ଶୁଖିଲା ଦିଶିଲା । ପତ୍ରର ଶୁଖିଲା ମୁହଁ ଦେଖି ନରସିଂହ ମନରେ ଆହୁରି ଦୁଃଖହେଲା ।

ଏହିପରି କେତେଦିନ ଗଲା । ନରସିଂହଙ୍କର ଦେହ ଶୁଖି କଣ୍ଟା ରହିଲା । ମାତ୍ର ସେ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ସୁଦ୍ଧା ପତ୍ର ପାଣିରୁ ବାହାରି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଲାଣି କି କିଛି କହିଲାଣି ନାହିଁ ।

ଏଣେ ପ୍ରତ୍ୟୁନ ପୋଖର ପାଖରେ ଲୁଚି ରହି ନରସିଂହର ଅବସ୍ଥା ଦେଖୁଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ନରସିଂହ ମନକଣ୍ଠରେ ‘ଆହା’ ବୋଲି କହନ୍ତି, ପ୍ରତ୍ୟୁନ

ଭୁଣ୍ଡରୁ ବାହାରିପଡ଼େ ‘ହା’ । ନର୍ସିଂସ୍‌ଙ୍କର ଏ କଷ୍ଟ ଦେଖି ସେ ଅଭିଶାପ ଦେଇଥିଲା ବୋଲି ମନଦୁଃଖକଲ୍ଲ । ମାତ୍ର ଏବେ ପ୍ରତିକାରର କିଛି ଉପାୟ ନଥିଲା ।

ନିଖାଇ ନପିଇ ଯୋଗାଣକୂଳେ ପଡ଼ି ପଡ଼ି ନର୍ସିଂସ୍ ଆଉ ଉଠିପାରିଲା ନାହିଁ କି ପାଣି ଭିତରକୁ ଚାହିଁପାରିଲା ନାହିଁ । କିଛି ସମୟ ପରେ ତାର ପ୍ରାଣବାୟୁ ବାହାରିଗଲା । ସ୍ୱର୍ଗର ଦେବତାମାନେ ଦେଖିଲେ, ଯୋଗାଣକୂଳରେ ସୁନ୍ଦର ସୁବକଟିଏ ମରି ପଡ଼ିଛି । ସେମାନେ ତାହାକୁ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଧଳା ଫୁଲ କରିଦେଲେ । ଏହି ଫୁଲର ନାମ ହେଉଛି ନର୍ସିଂସ୍ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ତୁମେ ଯୋଗାଣକୂଳରେ ନର୍ସିଂସ୍ ଫୁଲ ଦେଖିପାରିବ । ଫୁଲ ଯୋଗାଣକୂଳରୁ ପାଣି ଭିତରକୁ ଓହ୍ଲାଇପଡ଼ି ନିଜର ପ୍ରତିବିମ୍ବକୁ ଦେଖୁଥିଲାପରି ମନେହେବ ।

ନର୍ସିଂସ୍ ମରିଯିବାରୁ ପ୍ରତିଯୁଦ୍ଧର ମନରେ ଦୁଃଖ ଓ ଅନୁତାପ ହେଲା । ସେ ଯୋଗାଣକୂଳକୁ ଆସି ନର୍ସିଂସ୍‌ର ଶେଷ ଚିହ୍ନ ସେହି ଧଳା ଫୁଲକୁ ଚାହିଁରହେ । ବେଳେ ବେଳେ ତାକୁ ହାତରେ ଆଉଁସିଦିଏ ।

ପ୍ରତିଯୁଦ୍ଧର ମନରେ ଏତେ ବେଶି ଦୁଃଖ ହେଲା ଯେ ସେ ପଟ୍ଟତରୁହା ଛାଡ଼ି ଆଉ ବାହାରକୁ ଆସିଲା ନାହିଁ । କେବଳ କାଠୁରୀଆମାନେ ପଟ୍ଟତରୁ ଆସି କିଛି କହିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଶେଷକଥା ପଦକ କହିଦିଏ । ନର୍ସିଂସ୍‌ଙ୍କ କଥା ଚିନ୍ତାକରି ପ୍ରତିଯୁଦ୍ଧ ଦିନକୁ ଦିନ ଶୁଖିଆସିଲା । ସେ ଖିଆପିଆ ଛାଡ଼ିଦେଲା । ଶୁଖି ଶୁଖି ଶେଷକୁ ତାର ଦେହରେ କିଛି ରହିଲା ନାହିଁ—ଖାଲି ରହିଗଲା ତାର ସ୍ମରତି ।

ଲୋକମାନେ କହନ୍ତି ପ୍ରତିଯୁଦ୍ଧ ଏବେ ମଧ୍ୟ ବଞ୍ଚିଛି, ତାର ଦେହଟା କେବଳ ଉଭେଇ ଯାଇଛି । ମାତ୍ର ସେ ଚାରିଆଡ଼େ ଲୁଚିରହିଛି । ପାହାଡ଼ରେ, ବଣରେ, ଯୋଗାଣକୂଳରେ, କି ନିର୍ଜନ ପଡ଼ିଆରେ ତୁମେ ଯେବେ କିଛି କହିବ, ସେ ତୁମ କଥାର ଶେଷପଦଟି କହି ଉଠିବ ଦେବ । ତୁମେ ଯଦି କହିବ ‘କିଏ ରେ’ ପ୍ରତିଯୁଦ୍ଧ ଉଠିବ ଦେବ ‘ରେ ଏ ଏ’ । ଯାହାହେଉ ସେ ସୁନ୍ଦର ପକ୍ଷ ପ୍ରତିଯୁଦ୍ଧକୁ ଆଉ ତୁମେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବ ନାହିଁ—କେବଳ ତାର ସ୍ମର ଶୁଣିପାରିବ ।

ଜାସନ ଓ ସୁନାର ଲେମ

ଜାସନ୍ ଜଣେ ରଜାଙ୍କର ପୁଅ । ସେହି ରଜାଙ୍କର ନାମ ଥିଲା ଏଇସନ ।
ପେଲିଅସ୍ ବୋଲି ଜଣେ ଲୋକ ଏଇସନ୍‌ଙ୍କୁ ରଜଗାଦିରୁ ତଡ଼ି ନିଜେ ରଜା
ହୋଇ ବସିଥିଲା । ଏଇସନ୍ ରଜ୍ୟ ହରାଇ ଅନେକ ଦିନ ଏଣେ ତେଣେ ବୁଲି
ଶେଷରେ ମଲେ । ପେଲିଅସ୍ ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ସିଂହାସନରେ ବସି ରଜ୍ୟ
ଭୋଗକଲ ।

ହମେ ଜାସନ ଯୁବକ ହେଲେ । ସେ ମହାପଣ୍ଡିତ ବରନଙ୍କ ପାଖେ
ପାଠପଢ଼ି ଅନେକ କଥା ଶିଖିଲେ । ତାଙ୍କର ପାଠପଢ଼ା ଶେଷହେଲା । ସେ
ଜାଣିପାରିଲେ, ପେଲିଅସ୍ ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କୁ ତଡ଼ି ରଜ୍ୟ ଅଧିକାର କରି ବସିଛି ।
ବାପାଙ୍କ ଅନ୍ତେ ସେ ରଜାହେବାର କଥା । କିପରି ପେଲିଅସ୍‌ଙ୍କୁ ସିଂହାସନରୁ
ତଡ଼ି ନିଜେ ରଜା ହେବେ ଏହାହିଁ ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଚିନ୍ତା ହେଲା ।

ଜାସନ ଗୁରୁଙ୍କ ଆଶ୍ରମରୁ ବିଦାୟନେଇ ବାହାରିଗଲେ । ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରେ
ଗୋଟିଏ ବାଦରୁଲ ଓ ଦୁଇ ହାତରେ ଦୁଇଟି ବକ୍ରା ଥିଲା । ବାଦ ଗୁଲରେ ସେ
ନିଜକୁ ଶର ବର୍ଷାରୁ ରକ୍ଷାକରିପାରିବେ ଓ ବକ୍ରାରେ ଶତ୍ରୁକୁ ମାରିପାରିବେ ।
ଆଉ ବା କଅଣ ଦରକାର ? ଏହା ଛଡ଼ା ତାଙ୍କର ଆଉ ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ ଥିଲା,
ପାଦରେ ଥିଲା ହଳେ ଜୋତା । ଏ ଯୋଡ଼ିକ ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କର ଥିଲା । ଜୋତା
ଉପରେ ଅତି ସୁନ୍ଦର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଜାସନ ଏହି ଜୋତା ପିନ୍ଧି
ବୁଲିଥାନ୍ତି । ଲୋକେ ତାଙ୍କ ଚେହେରା ଆଉ ଏ ଜୋତା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଯାଉଥିଲେ । ଭାବୁଥିଲେ ଏ ଗାର ଜଣକ କିଏ ?

ଜାସନ କାହାକୁ ଖାତିର ନକରି ବୁଲିଥାନ୍ତି । କେତେ କୋଣ ବାଟ
ଯିବାପରେ ଗୋଟାଏ ନଈ ପଡ଼ିଲା । ସେଥିରେ ପ୍ରବଳ ସୁଅ ଚାଲିଥାଏ ।
ଜାସନ ଭାବିଲେ—ଡଙ୍ଗାତ ନାହିଁ ନଦୀକୁ ପାରହୋଇ ଯିବେ କିପରି ? ଏଇ
ସମୟରେ ପଛରୁ କିଏ ଜଣେ କହିଲା, “ଟୋକାଟା କିପରି ନଈ ପାରହେବ
ବୋଲି ଭାବିହେଉଛି । ଜୋତାହଲକ ଓଦାହୋଇଯିବ ବୋଲି ଭୁଲୁଛୁପର !”

ଜାସନ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟହୋଇ ପଛକୁ ବୁଲିପଡ଼ି ଦେଖନ୍ତି ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ୀ ଛୁଡ଼ାହୋଇଛି । ସେହି ବୁଢ଼ୀ ଏ କଥା କହୁଥିଲା । ବୁଢ଼ୀ ଗୋଟିଏ ବାଡ଼ି ହାତରେ ଧରିଥିଲା । ସେ ବାଡ଼ି ଅଗରେ ଗୋଟିଏ କୋଇଲିର ଛବି । ବୁଢ଼ୀର ଚମ ଲେଖକୋରୁ ହୋଇଯାଇଥାଏ କିନ୍ତୁ ଆଖି ଦୁଇଟା ଖୁବ୍

ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିଶୁଥାଏ । ବୁଢ଼ୀ ଆଉ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ପାଗଲ ଡାକମ୍ବ ଧରିଥିଲା । ସେ ଦିନେ ଡାକମ୍ବ ଫଳେନାହିଁ । ବୁଢ଼ୀ ଏହାକୁ ପାଇଲ କାହୁଁ ? ବୁଢ଼ୀପାଖକୁ ଲାଗି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ମୟୂର ଥିଲା । ଏ ବିକସ ବୁଢ଼ୀଙ୍କ ଦେଖି ଓ ତାର କଥା

ଶୁଣି ଜାସନଙ୍କ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ବୁଢ଼ୀ ପଚାରିଲା, “ଜାସନ, ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?”

ଏହା ଶୁଣିଲାପରେ ଜାସନର ସନ୍ଦେହ ଆହୁରି ବଢ଼ିଗଲା । ତାର ନାଆଁ ସେ ଜାସନ, ବୁଢ଼ୀ ଏହା ଜାଣିଲା କିପରି ? ସେ ଭାବିଲେ—“ବୁଢ଼ୀ ଯିଏ ହେଉ ପଛକେ ତାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଆଗତ ଭବିଷ୍ୟ ଜଣା ।”

ଜାସନ ଉତ୍ତର କଲେ, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ରକ୍ଷାକୁ ଯାଉଛି । ମୋ ପେଲିଆସ୍ ରଜାହୋଇ ବସିଛି । ସେ ରକ୍ଷା ଥିଲା ମୋ ବାପାଙ୍କର । ମୁଁ ଯାଉଛି, ତାକୁ ଚଡ଼ି ବାପାଙ୍କ ରକ୍ଷାରେ ପୁଣି ରଜା ହେବ ।”

ବୁଢ଼ୀ କହିଲା, “ଏଥିପାଇଁ ଏତେ ତରତର ହେଉଛୁ କାହିଁକି ? ମତେ ତୋ ପିଠିରେ ବସାଇ ନଈ ଆରପାରିକ ନେଇଯାଆ ।” ଜାସନ କହିଲେ— “ମୁଁ ତୁମକୁ ନେଇ ନଈ ପାରିହୋଇପାରିଲେ ଆନନ୍ଦରେ ତାହା କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଦେଖ, ନଈର ପୁଅ କେଡ଼େ ପ୍ରବଳ । ଏଥିରେ ପଶିଯିବାକୁ କିଏ ବା ସାହସ କରିବ ? ତୁମକୁ ନେଇ ଯାଉ ଯାଉ ଗୋଡ଼ ଖସିଲେ ଦୁହେଁ ଯାକ ମରିବା ।”

ବୁଢ଼ୀ କହିଉଠିଲା, “ଏଇ ସାମାନ୍ୟ କାମପାଇଁ ତ ତୋର ସାହସ ନାହିଁ— ତୁ କିପରି ପେଲିଆସ୍କୁ ସିଂହାସନରୁ ତଡ଼ିବୁ ବୋଲି ସାହସ କରିଛୁ ?”

ବୁଢ଼ୀର କଥା ଜାସନଙ୍କୁ ବାଧା ନାହିଁ । ବୁଢ଼ୀ ଯାହା କହିଲା ତା’ ମିଛନୁହେଁ । ସେ ବୁଢ଼ୀ କଥାରେ ଲଜ୍ଜିତହୋଇ କହିଲେ, “ମାଆ ତୁମ କଥା ସତ । ଆସ, ମୋ ପିଠିରେ ଲଢ଼ି ହୋଇପଡ଼ । ମୁଁ ତୁମକୁ ନେଇ ନଈ ପାରିହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।” ବୁଢ଼ୀ କହିଲା, “ସୁଅ, ଶିଶୁର ତୋର ମଙ୍ଗଳ କରିବେ । ତୁ କିଛି ଭୟକରନା— ଅମେ ନଈ ପାରିହୋଇଯିବା ।”

ବୁଢ଼ୀ ଜାସନଙ୍କର ବେକକୁ ଧରି ତାଙ୍କ ପିଠିରେ ନାଈହେଲା । ମୟୂର ଉଡ଼ିଯାଇ ବୁଢ଼ୀ କାନ୍ଧରେ ବସିଲା । ଜାସନ ଦୁଇ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ବକ୍ସାଇ ନଈରେ ପଶି ଚାଲିଲେ । ଜାସନ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲୁଥାନ୍ତି । ସୁଅରେ ପାଦ ଟଳମଳ ହେଉଥାଏ । ଏଇ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ପଥର ସନ୍ଧିରେ ଲାଗିଗଲା । ସେ ଗୋଡ଼ ବାହାରକରି ଆଣିବାକୁ ଟାଣିଓଟାଣି ହେଲେ । ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ବାହାରିଆସିଲା, କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ଗୋଡ଼ର ଜୋତାପଟକ କୁଆଡ଼େ ଘସିଗଲା । ସେ ପାଟିକଲେ, “ଓଃ, ଘସିଗଲା, ଚଲା !”

ବୁଢ଼ୀ ପଚାରିଲା, “କଣ ହେଲରେ ବାପ ?”

ଜାସନ ଉତ୍ତର କଲେ, “ମୋର ପଟେ ଜୋତା କୁଆଡ଼େ ଘସିଗଲା । ଏବେ ପଟେ ଜୋତା ପିନ୍ଧ ପେଲିଅସ୍ ପାଖକୁ ଚଲେ ଲେକେ ଦେଖି କଅଣ କହିବେ ?”

ଏହା ଶୁଣି ବୁଢ଼ୀ କହିଲା, “ସେଥିପାଇଁ ବିନ୍ଦା କରୁଛୁ କାହିଁକି ? ଜୋତା ପଟେ ହଜିଯିବା ତୋର ଗ୍ରାମ୍ୟର କଥା । ଏବେ ମୁଁ ତୋତେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନିଲି । ତୋର କଥା ମତେ ଗାରୁଆନ ଗଛ କହୁଥିଲା ।”

ବୁଢ଼ୀ ଯାହା କହିଲା ସେ କଥା ଶ୍ରବଣପାଇଁ ଜାସନଙ୍କର ବେଳ ନଥିଲା । ସେ କଷ୍ଟେମକ୍ଷ୍ଟେ ନଦୀ ଆରକୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ତା’ପରେ ଜାସନ ଅନ୍ଧାରରେ ବୁଢ଼ୀକୁ ବାସଉପରେ ଡିହାଇଦେଲେ । ବୁଢ଼ୀ ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି କହିଲା, “ତୁ କେତେ କଷ୍ଟ କରି ମତେ ଆଣିଲୁ । ଶୁଣ୍ଢାର ତୋର ମଙ୍ଗଳ କରିବେ । ପଟେ ଜୋତା ହଜିଗଲା ବୋଲି ମନଦୁଃଖ କରିବୁ ନାହିଁ । ତୋର ଏଇ ଖାଲ ଗୋଡ଼ଟାକୁ ଦେଖି ପେଲିଅସ୍ ଉପରେ କମ୍ପିଉଟିବ । ଏବେ ତୋ ବାଟରେ ଯାଆ । ମୁଁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଛି— ତୁ ରଜାହୋଇ ସିଂହାସନରେ ବସିବୁ ।” ବୁଢ଼ୀ ହସି ହସି ଏଡ଼କି କହି ଛୋଟେଇ ଛୋଟେଇ ଚାଲିଗଲା ।

କେତେଦିନ ଚାଲି ଚାଲି ଜାସନ ଆୟୁଳକସ୍ ରାଜ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ସହରରେ ପଶିଲାକ୍ଷଣି ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି କୁହାକୁହା ହେଲେ, “ଦେଖିଲା, ଏତେ ଦିନ ପରେ ସେହି ଲୋକ ଆସିଛି । ତା’ ପାଦରେ ପଟେ ଜୋତା ଅଛି ପର ! ରଜା ତାକୁ ଦେଖିଲେ କଅଣ କହିବେ ?” ଜାସନ ଲୋକମାନଙ୍କର ଏଭଳି କଥାବାଣୀ ଶୁଣିଲେ, ମାତ୍ର ଏଥିରୁ କିଛି ବୁଝିପାରିଲେନାହିଁ ।

ଏ ଖବର ରଜା ଜାଣିଲେ । ଅନେକ ବର୍ଷ ତଳେ ଜଣେ ଲୋକ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ କରିଥିଲେ ଯେ, ପେଲିଅସ୍ ଦିନେ ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ପାଦରେ ପଟେ ଜୋତା ପିନ୍ଧିଥିବା ଜଣେ ଯୁବକ ତାଙ୍କୁ ସିଂହାସନରୁ ତଡ଼ି ରଜା ହେବ । ଏବେ ଜାସନକୁ ପଟେ ଜୋତା ପିନ୍ଧିଥିବା ଦେଖି ତାଙ୍କ ମନରେ ଭୟହୋଇଗଲା, କିନ୍ତୁ ବାହାରେ ଭୟର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ନ ଦେଖାଇ ସେ ଜାସନକୁ କହିଲେ, “ତୁମେ ମୋ ରାଜ୍ୟକୁ ଆସିଥିବାରୁ ମୁଁ ଆନନ୍ଦିତ । ତୁମର ନାଆଁ କଅଣ ? କେଉଁଠାରୁ ଆସିଲ ?”

ସୁବକ ଉତ୍ତର କଲେ, “ମୋର ନାମ ଜାସନ । ମୁଁ ଗୁରୁ ଚରନଙ୍କ ପାଖେ ରହି ପଢ଼ୁଥିଲି । ପଡ଼ାସାରି ଆସିଛି ।”

ରଜା ମନକଥା ମନରେ ରଖି କହିଲେ, “ମୁଁ ଜାଣେ ଚରନଙ୍କ ଶ୍ରବଣମାନେ ଖୁବ୍ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ । ମୋର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବ ।” ରଜା ପଚାରିଲେ, “ଆଜ୍ଞା କୁହତ, ସବୁଠାରୁ କଷ୍ଟ କାମ କ’ଣ ?”

ଜାସନ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—ମୋ ବିଚାରରେ ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବା ସବୁଠୁ ବଳି କଷ୍ଟକାମ ।

ଜାସନ ‘ସୁନାର ଲେମ’ କଥା କହିବାର ଗୋଟିଏ କାରଣ ଥିଲା । ଏଭଳି କଠିନ କାମ ସେତେବେଳେ ଆଉଁକିଛି ଥିବାର ଜଣାନଥିଲା । ଏହାକୁ ଆଣିବାକୁ ହେଲେ ଝାଟଣ ସମୁଦ୍ର ପାରହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଇ ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବାକୁ ଯେତେ ବାର ଯାଇଥିଲେ, କେହି ଜଣେହେଲେ ପ୍ରାଣହାନୀ ଫେରିନଥିଲେ ।

ରଜା ପେଲିଅସ୍ ଜାସନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ମୁଁ ଦେଖୁଛି ଚରନଙ୍କ ପାଖରେ ରହି ତୁମେ ଖୁବ୍ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜିଛ । ଏବେ ମୋର ହୃଦୟ—ତୁମେ ଯାଇ ମୋ ପାଇଁ ସୁନାର ଲେମ ନେଇଆସିବ ।”

ଜାସନ ଏଥିରେ ଡରିନଯାଇ କହିଲେ, “ମହାରାଜ, ମୁଁ ଯିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେବେ ସୁନାର ଲେମ ନେଇ ଫେରିଆସେ ତେବେ ଆପଣଙ୍କର ଏ ରଜ୍ୟ ଓ ସିଂହାସନ ମୁଁ ଅଧିକାର କରିବି ।”

ରଜା ଶ୍ରବଣେ—ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବାକୁ ଯାଇ ତ କେହି ଜଣେହେଲେ ଫେରିନାହାନ୍ତି—ଜାସନ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କଭଳି ମରିବ । ତେବେ ଚିନ୍ତା କ’ଣ ? ଏହିପରି ବିଚାର ସେ କହିଲେ, “ବେଶ୍ ଭଲକଥା । ତୁମେ ଯେବେ ଫେରିଆସିବ ମୁଁ ରଜଗାଦି ଗ୍ରହଣକରିବି ।”

ଜାସନ ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବେବୋଲି ପ୍ରତିଜ୍ଞାକରି ବାହାରିଲେ । ତାଙ୍କର ମନେପଡ଼ିଲା, ଆସିଲାବେଳେ ବୁଢ଼ା କହୁଥିଲା ଯେ ଶାଗୁଆନଗଛଠାରୁ ସେ ତା କଥା ଶୁଣିଥିଲା । ତେବେ ଆଗେ ସେଇ ଶାଗୁଆନ ଗଛକୁ ପଚାରିବ । ଯେଉଁ ଗଛ ମଣିଷପରି କଥା କହିପାରେ ତାର ନିଶ୍ଚୟ ଅଭୁତ ଗୁଣ ଥିବ । ତା’ ଠାରୁ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିବ ।

ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳ ବୁଲି ବୁଲି ଜାସନ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶ୍ଟ ବଣରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଇ ବଣମଝିରେ ଏକ ବିଶାଳ ଶାଗୁଆନ ଗଛ । ତାର ଡାଳଗୁଡ଼ାକ ବହୁ

ଦୂରଯାଏ ଲମ୍ବିଯାଇଛି । ଜାସନ ସେଇ ଗଛମୂଳେ ଛୁଡ଼ାହୋଇ ଉପରକୁ ଚାହିଁ କହିଲେ, “ହେ ବୃକ୍ଷଦେବତା, ମୁଁ ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବାକୁ ବାହାରିଛି । ମୋତେ କଣ କରିବାକୁ ହେବ କହିଦିଅନ୍ତୁ ।” ଛେର ଗଣି ପାଖରୁ ଶୁଣାଗଲା, “ଜାସନ, ତୁମେ ଆର୍ଗସ୍ ପାଖକୁ ଯାଅ । ତାକୁ କହିବ ସେ ତୁମପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଜାହାଜ ତିଆରି କରିଦେବେ । ସେଠାରେ ପରୁଣି ଆସୁଲ ଥିବ । ତାପରେ ଯାହା କରିବାର କଥା ମୁଁ ପରେ କରବ ।”

ଜାସନ ସହରକୁ ଫେରିଯାଇ ଆର୍ଗସ୍‌କୁ ଭେଟିଲେ । ଆର୍ଗସ୍ ଭଲ ଜାହାଜ ତିଆରିକରି ଜାଣନ୍ତି । ଜାସନ ତାଙ୍କୁ ଜାହାଜର ବରଦଦେଲେ । କିଛି ଦିନରେ ଆର୍ଗସ୍ ଓ ତାଙ୍କ କାରିଗରମାନେ ଜାସନଙ୍କ ବରଦ ଅନୁସାରେ ଗୋଟିଏ ଜାହାଜ ତିଆରି କରିଦେଲେ । ସେଠାରେ ପରୁଣି ଆସୁଲ ଥିଲା । ଜାହାଜ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବାରୁ ଜାସନ ପୁଣି ଶାଗୁଆନ ଗଛ ପାଖକୁ ଯାଇ ପଚାରିଲେ, “ଜାହାଜ ହେଇଗଲା, ଏବେ ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ?”

ଏଥର ଛେର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଡାଲ କହିଲା, “ମୋତେ କାଟିନେଇ ମୋ କାଠରେ ଗୋଟିଏ ମୂର୍ତ୍ତି ତିଆରିକରାଅ । ତାକୁ ଜାହାଜର ଆଗ ମୁଣ୍ଡରେ ଖଞ୍ଜିଦେବ ।”

ସେକାଳରେ ଜାହାଜର ଆଗମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ କାଠର ମୂର୍ତ୍ତି ଖଞ୍ଜା ଯାଉଥିଲା । ଲେକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା, ଏଇ ମୂର୍ତ୍ତିରେ ଦେବତା ରହି ଜାହାଜକୁ ଚଳାନ୍ତି ଓ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷାକରନ୍ତି । ଜାସନ ଗଛର ଡାଲଟିକୁ କଟାଇ ଜଣେ କାରିଗରକୁ ଦେଇ କହିଲେ, “ଏଠାରେ ମୋ ଜାହାଜପାଇଁ ଗୋଟିଏ ମୂର୍ତ୍ତି କରିଦିଅ ।” କାରିଗର କାମରେ ଲାଗିଲା । ତାକୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା, ସତେଅବା ସେ ମୂର୍ତ୍ତି ତିଆରିକରି, କିଏ ଜଣେ ତା ହାତକୁ ତଳାଇ ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢ଼ୁଛି । କାମ ସରିବାରୁ ଦେଖାଗଲା, ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ନାଶ୍ଟ ମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇଛି । ମୂର୍ତ୍ତିର ଡାହାଣ ହାତଟି ଆଗକୁ ଲମ୍ବିରହିଛି । ଜାସନ ଏହି ସୁନ୍ଦର ମୂର୍ତ୍ତିଟିକୁ ଦେଖି ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ଏଥିନି ଦେଖାଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି ଠିକ୍ ଏହିପରି । ସେ ଭାବିଲେ ଯେ ଏହି ମୂର୍ତ୍ତିରେ ଏଥିନି ଦେବୀ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି । ସେ ଏହି ମୂର୍ତ୍ତିଟି ନେଇ ଜାହାଜ ଆଗମୁଣ୍ଡରେ ଖଞ୍ଜିଦେଲେ ।

ଜାହାଜ ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା— ଏବେ ଜାସନ କ'ଣ କରିବେ ? ଶାଗୁଆନ ଗଛର ପରମର୍ଶ ମାଗିବାକୁ ସେ ବାହାରିଛନ୍ତି, ଏହିସମୟରେ

ଜାହାଜର ସେହି ମୂର୍ତ୍ତି କହିଲେ, “ଆଉ ଗଛପାଖକୁ ଯିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଭୂମର ଯାହା ଜାଣିବାର କଥା ଏଣିକି ମୋତେ ପଚାରିବ ।”

ମୂର୍ତ୍ତି କଥାକହିବାର ଶୁଣି ଜାସନ ଆତ୍ମର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ଗଛ କଥାକହୁଥିଲା, ଏବେ ସେ ଗଛର କାଠରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ମୂର୍ତ୍ତି ମଧ୍ୟ କଥା କହୁଛି । ଏଥିରେ କିଏ ଅବା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବନାହିଁ ? ଜାସନ ସେହି ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ପଚାରିଲେ, “ଜାହାଜରେ ପରୁଗଟି ଆତ୍ମକୁ ଲାଗିଛି । ଏହାକୁ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ପରୁଗଜଣ ନାଉଁସ ଦରକାର । ଏପରି ନାଉଁସ ମୁଁ କାହୁଁ ପାଇବି ?” ମୂର୍ତ୍ତିଟି କହିଲା, “ସେଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତାକରିବାର କାରଣ ନାହିଁ । ଭୂମେ ଯାଇ ଗ୍ରୀସ୍‌ର ଶାରମାନଙ୍କୁ ଡାକ । ନାଉଁସର ଅଭାବ ରହିବ ନାହିଁ ।”

ଜାସନ ଗ୍ରୀସ୍‌ର ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରକୁ ଲୋକପଠାଇ ଜଣାଇଦେଲେ ଯେ ସେ ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ସେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରୁଗଜଣ ସାହାଯ୍ୟ ଖର ବୁଝାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଜାହାଜ ଚଳାଇ ଦୂରଦେଶକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏ ଖବର ଶୁଣି ଗ୍ରୀସ୍‌ର ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରରୁ ଶାରମାନେ ଆସି ତାଙ୍କପାଖେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକେ ଏଥିପୂର୍ବରୁ ସ୍ୱପ୍ନସମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧକରି ସୁନାମ ଅର୍ଜିଥିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଅପୂର୍ବ ଉତ୍ସାହ । ଜାସନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବାକୁ ଯିବା କଅଣ କମ୍‌ ସ୍ୱର୍ଗର କଥା !

ଶାରମାନେ ଆତ୍ମଲୁଧର ଜାହାଜ ଚଳାଇଲେ । ଏତେ ବଡ଼ ଜାହାଜ । ତଥାପି ଜାହାଜ ସମୁଦ୍ର ଉପରେ ଉଡ଼ିଗଲପରି ଚାଲିଥାଏ । ସେମାନେ କୂଳ ଛାଡ଼ିଲାବେଳେ ଲୋକେ ସେମାନଙ୍କର ଶୁଭମନାସିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଜୟଧ୍ୱନି କଲେ । କେବଳ ରାଜା ପେଲିଅସ୍‌ଙ୍କ ମନ ଖରାପ । ତାଙ୍କ ମନ ରାଗରେ ଜଳି ଉଠୁଥାଏ । ସେ ଗୋଟାଏ ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ଛୁଡ଼ାହୋଇ ଜାହାଜ କୂଳଛାଡ଼ିବାର ଦେଖିଲେ । ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୟଧ୍ୱନି ଶୁଣି ସେ ବିରକ୍ତ ହେଉଥାନ୍ତି । ସ୍ୱରୁଥାନ୍ତି ଜାହାଜଟା ଝଡ଼ତୋଫାନରେ ଖଣ୍ଡି ଖଣ୍ଡି ହୋଇଗଲେ ଭଲହୁଅନ୍ତା ।

ଜାହାଜ ଚଳାଉଥିବାବେଳେ ଜାସନଙ୍କ ସଙ୍ଗୀମାନେ କେବଳ ସୁନାର ଲେମ ବିଷୟରେ ଗପ କରୁଥାନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ଏହିକଥା ଶୁଣିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ କେହି ଏହାକୁ ଦେଖି ନଥିଲେ । ଲେମ ସିନା ମେଣ୍ଟାଦେହରେ ଥାଏ—ସୁନାର ଲେମ ପୁଣି କଅଣ ?

ସୁନାର ଲେମ କଅଣ ଏଠାରେ କହିରଖିବା ଦରକାର । ଅତି ପୂର୍ବ କାଳରେ ଗୋଟିଏ ମେଣ୍ଟା ଥିଲା । ଥରେ ସେ ଦୁଇଟି ପିଲାଙ୍କୁ ବପଦରୁ ରକ୍ଷା କରିବାପାଇଁ ପ୍ରାଣପଣ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା । ପିଲା ଦ୍ଵିତୀ ହେଉଛନ୍ତି ଭାଇ ଭଉଣୀ । ସେ ଏହି ପିଲା ଦ୍ଵିତୀଙ୍କୁ ପିଠିରେ ବସାଇ କେତେ ରାଜ୍ୟ, କେତେ ବଣ ପାହାଡ଼ ବୁଲିଲା । ପିଲାଦୁଇଟି ରକ୍ଷାପାଇଗଲେ, ମାତ୍ର ମେଣ୍ଟାଟି ହାଲିଆହୋଇ ପଡ଼ି ମରଗଲା । ଯାମାନ୍ୟ ମେଣ୍ଟାଟିର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେବତାମାନେ ଖୁସିହୋଇ ତାର ଚମଡ଼ାକୁ ସୁନାକରିଦେଲେ । ତା ଦେହରୁ ଏକପ୍ରକାର ଜ୍ୟୋତି ବାହାରିଲା । ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ଏହାଭଳି ଅପୂର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଉକିଛି ନଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଗଛତାଳରେ ଏହି ବିରାଟ ଚମଡ଼ାଟି ଓହ୍ଲାଇଥାଏ । ତାର ଲେମର ଜ୍ୟୋତିରେ ସେ ଅଞ୍ଚଳଯାକ ଆଲୁଅ ହୋଇଯାଉଥାଏ । ଏହାକୁ କାଳେ କିଏ ନେଇଯିବ ବୋଲି ଗୋଟାଏ ଦୈତ୍ୟ ଗଛମୂଳେ ଏହାକୁ ଜଗି ରହୁଥାଏ । କେତେ ବର, କେତେ ରାଜାଙ୍କର ଏହି ସୁନା ଲେମ ଉପରେ ଲୋଭ । କେତେ ଯେ ବର ଏହାକୁ ନେବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟାକରି ପ୍ରାଣହରାଇଥିଲେ ତାର ସଂଖ୍ୟା ନାହିଁ । ଏବେ ଜାସନ ଓ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗୀମାନେ ଏହି ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବେ ବୋଲି ବାହାରିଥିଲେ ।

ସେମାନଙ୍କୁ ବାଟରେ ଅନେକ ବପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । କେତେ ଅସୁର ମାରିବାକୁ ହୋଇଥିଲା । ଯାହାହେଉ ସେମାନେ ଏସବୁ ବପଦ ପାରହୋଇ ସୁନା ଲେମଥିବା ଦେଶରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏ ରାଜ୍ୟର ରାଜା ଥିଲେ ଏଇଟିସ । ଯେଉଁ ସାମ୍ବାର୍ଯ୍ୟର କଥା ତୁମେ ଆଗରୁ ପଢ଼ିଛ, ସେ ହେଉଛି ଏହି ଏଇଟିସଙ୍କର ଭଉଣୀ । ଭଉଣୀପରି ଭାଇ ବି ବଡ଼ ନିଷ୍ଠୁର ଥିଲେ । ଲୋକଙ୍କର କଷ୍ଟ ଦେଖିଲେ ସେ ଆନନ୍ଦ ପାଉଥିଲେ । ପୁଣି ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା, ସୁନାର ଲେମ ସେ ନିଜେ ରଖିବେ । ଜାସନଙ୍କୁ ଦେଖି ରାଜା ଏଇଟିସ୍ କହିଲେ, “ତୁମେ ସୁନା ଲେମ ନେବ ବୋଲି ଆସିଛ ସତ, କିନ୍ତୁ ସେଠାକୁ ଯିବା ଆଗରୁ ତୁମ ବଳ ବୁଦ୍ଧିର ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ହେବ । ମୋର ଯୋଡ଼ିଏ ଷଣ୍ଢ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଯୋଡ଼ିକୁ ସ୍ଵର୍ଗର କାରିଗର ଭଲକାନ୍ ତିଆରିକରି ମୋତେ ଦେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଦେହ ପିଞ୍ଜର ଓ ପେଟ ଭିତରେ ବୁଲିପରି ସବୁବେଳେ ନିଆଁ ଜଳୁଥାଏ । ନିଶ୍ଚାସ ନେଲାବେଳେ ତାଙ୍କ ନାକ ଓ ପାଟିରୁ ନିଆଁ ବାହାରିଥାଏ । କେହି ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ ସେହି ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ି ପାଉଁଶ ହୋଇଯିବ ।

ଆଗେ ସେ ଷଣ୍ଢ ଦୁଇଟାକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ । ତା'ପରେ ସେ ଦୁହେଁକୁ ଲଙ୍ଗଳରେ ଯୋଡ଼ି ସହରମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ପଡ଼ିଆ ଗୁଡ଼ିକର ବାଟ ଦେଖିବ । ଜାସନ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ଏଇଟିସ୍ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ, “ପିଲା ମନେ ମନେ ଖୁସିହେଉଛି । ଆଗ ମୋ ଷଣ୍ଢ ହାବୁଡ଼େ ପଡ଼ିଯାଉ, ସେତେବେଳେ ମଜା ବାହାରଯିବ ।” ତାହାପରେ ଜାସନଙ୍କୁ ଶୁଣାଇ କହିଲେ, “ବେଶ୍, କାଲିସକାଳେ ଦେଖିବା ତୁମେ କିପରି ଗୁଡ଼ିକର ବାଟ ଦେଖିବ ।”

ରାଜା ଓ ଜାସନଙ୍କ ଭିତରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚାଲିଥିବାବେଳେ ରାଜାଙ୍କ ସୁନ୍ଦର ଝିଅ ମିଡ଼ିଆ ତାଙ୍କର ସିଂହାସନ ପଛରେ ଛୁଡ଼ାହୋଇ ସବୁ ଶୁଣୁଥିଲା । ଜାସନ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରୁ ଚାଲିଗଲାପରେ ସେ ତାଙ୍କୁ ଭେଟି କହିଲା, “ଜାସନ, ମୋଠାରେ ତୁମର ବଶ୍ୟାସ ଥିଲେ ତୁମେ ମୋ କଥା ଅନୁସାରେ କାମ କର । ଷଣ୍ଢକୁ କିପରି ଆୟତ୍ତ କରିହେବ ସେ ଉପାୟ ମୁଁ ବତାଇଦେବି ।”

ଜାସନ ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ କହିଲେ, “ତୁମର ଏ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ମୁଁ ଜୀବନଯାତ୍ରା ଗୁଣୀ ରହିବି । ତୁମେ ଖୁବ୍ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତ । ତୁମେ କିଛି ଗୁଣିବଦ୍ୟା ଜାଣ କି ?”

ମିଡ଼ିଆ କହିଲା, “ହଁ ଜାଣେ । ମୋର ପିଉସୀ ସାୟାର୍ସ ସେ ବିଦ୍ୟାରେ ଧୂରନ୍ଧର । ତାଙ୍କଠାରୁ ମୁଁ କିଛି ଶିଖିଛି । ତୁମର ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ସାହସୀ ଥାଏ, ତେବେ ମୁଁ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । ମୋ ବାପାଙ୍କ ଷଣ୍ଢର ନିଖୋସରେ ଯେ କେହି ପୋଡ଼ିଯିବ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତୁମକୁ ଗୋଟିଏ ମନ୍ତ୍ରର ଚୈତ ଦେବି । ଦେହରେ ଚାହା ଲଗାଇଲେ ତୁମ ଦେହ ଷଣ୍ଢର ନିଖୋସ ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ି ଯିବନାହିଁ ।” ଏହା କହି ସେ ଜାସନଙ୍କ ଦେହରେ କିଛି ତେଲ ବୋଳିଦେଇ କହିଲେ, “ରାତିଅଧରେ ନଅର ଆଗରେ ମୋସାଙ୍ଗେ ଦେଖାକରିବ । ତେଣିକି କଅଣ କରିବାକୁ ହେବ ମୁଁ କହିଦେବି ।” ଏହା କହି ମିଡ଼ିଆ ଚାଲିଗଲା ।

ରାତି ଅଧରେ ଜାସନ ନଅର ଆଗରେ ମିଡ଼ିଆକୁ ଭେଟିଲେ । ସହରର ଲେକେ ସେତେବେଳକୁ ଶୋଇପଡ଼ିଥିଲେ । ଜାସନ ମିଡ଼ିଆର ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲେ । ଦୁହେଁଯାଇ ସହର ବାହାରେ ଥିବା ଏକ ବଡ଼ ପଡ଼ିଆରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏହି ପଡ଼ିଆକୁ ଗୁଡ଼ିକ କରିବାକୁ ହେବ । ସେତେବେଳକୁ ଷଣ୍ଢ

ଦୁଇଟା ପଡ଼ିଆର ଗୋଟାଏ ମୁଣ୍ଡରେ ଥାଆନ୍ତି । ମିଡ଼ିଆ ରୂପକର ଜାସନଙ୍କ କାନପାଖରେ କହିଲା, “ଏଇ, ସେପଟେ ଖଣ୍ଡ ଦୁଇଟା ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ତୁମକୁ ଦେଖିଲାମାତ୍ରେ ପବନବେଗରେ ମାଡ଼ିଆସିବେ । ତାଙ୍କର ନାକ ଓ ପାଟିରୁ ନିଆଁ ବାହାରିବା ଦେଖି ଡରଯିବ ନାହିଁ ।”

ଜାସନ ମନ ଦୃଢ଼କରି ଖୁବ୍ ସାହସରେ କିଛିଦୂର ଆଗକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ, ଗୋଟାଏ ଆଲୁଅ ବଣୁଛି । ଏହି ଆଲୁଅ ଖଣ୍ଡ ଦୁଇଟାଙ୍କର ନାକରୁ ବାହାରିଥିଲା । ଜାସନ ଯେତିକି ଆଗକୁ ଗଲେ ନିଆଁ ସେତିକି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେଖାଗଲା । ସେ ଗୋଟାଏ ଗଛମୂଳରେ ଛିଡ଼ାହୋଇରହିଲେ । ଏହା ଭିତରେ ଖଣ୍ଡ ଦୁଇଟାର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଦୁହଁଙ୍କର ମୁହଁରୁ ଏତେ ନିଆଁ ବାହାରିଲା ଯେ ଗଛଟା ଜଳିଉଠିଲା, ପଡ଼ିଆଯାକ ଦିନଭଳି ଆଲୁଅ ହୋଇଗଲା । ଜାସନକୁ

ଦେଖିପାରି ଶଶୁ ଦୁଇଟା ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ମାଡ଼ିଆସିଲେ । ମାସ ତୈଳ ଗୁଣରୁ ସେମାନଙ୍କ ନିଆଁରେ ତାଙ୍କର କିଛି ହେଲନାହିଁ ।

ଜାସନ ଜଗିରହଲେ । ଶଶୁ ଦୁଇଟା ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଶିଫ ଉଠାଇ ମାଡ଼ିଆସିଲାଣି ସେ ଗୋଟାକର ଶିଫ ଓ ଆଉଗୋଟାକର ଲୁଞ୍ଜ ଧରି ପକାଇଲେ । ଜାସନଙ୍କର ଏ ସାହସ ଦେଖି ଶଶୁ ଦୁଇଟାର ଭୟହୋଇଗଲା । ସେମାନେ ଆଉ ଜାସନଙ୍କୁ ମାରିବାକୁ ସାହସ କଲେନାହିଁ । ଜାସନ ଶଶୁ ଦୁଇଟିକୁ ନେଇ ଲଙ୍ଗଲରେ ଯୋଗଦେଲେ । ଏଣିକ ସେମାନଙ୍କ ନାକରୁ କିମ୍ବା ମୁହଁରୁ ନିଆଁ ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ପୋଷା ବଳଦପରି ଜାସନଙ୍କ କଥା ମାନ ଠିଆହେଲେ ।

ଜାସନ ସେ ଦୁଇ ଶଶୁକୁ ଜୁଆଳରେ ବାନ୍ଧ ପଡ଼ିଆଟା ଚାଷ କଲେ । ସକାଳ ହେବାବେଳକୁ ସାରାପଡ଼ିଆଟି ଚାଷ ହୋଇଗଲା ।

ମିଡ଼ିଆ କହିଲା—“ଏଥର ରଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ଜଣାଇଦିଅ ଯେ ତାଙ୍କ ହକୁମ ଅନୁସାରେ କାମ ହୋଇସାରିଛି ।”

ଜାସନ ରଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ସେହିପରି କହିଲେ । କିନ୍ତୁ ରଜା ଏଥରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହୋଇ ବିରକ୍ତ ହୋଇଉଠିଲେ । ସେ କହିଲେ, “ତୁମେ ଏକୁଟିଆ ଏ କାମ କରିପାରିନଥାନ୍ତି । ମୋ ଝିଅ ମିଡ଼ିଆ ତାର ମନ୍ଦବଳରେ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି । ତାହା ହୋଇ ନ ଥିଲେ ତୁମେ ଏତେବେଳକୁ ପାର୍ଜଣ ହୋଇସାରିଥାନ୍ତି । ମୁଁ ତୁମକୁ ମନାକରୁଛି, ସୁନାଲେମ ଆଣିବାପାଇଁ ଆଉ ଚେଷ୍ଟା ନ କରି ପ୍ରାଣଦେନ ରୁଲିଯାଅ ।

ଏକଥା ଶୁଣି ଜାସନଙ୍କ ମନରେ ଯେତକ ଦୁଃଖ ସେତକ ରାଗ ହେଲା । ରଜା ପାହା କହିଲେ ଜାସନ ତାହା ମିଡ଼ିଆକୁ ଜଣାଇଲେ । ମିଡ଼ିଆ କହିଲା, “ବାପାଙ୍କର ବିଚାର ମୁଁ ଜାଣେ । ତୁମ ଜାହାଜରେ ନିଆଁ ଲଗାଇଦେଇ ତୁମକୁ ଓ ତୁମର ସାହସୀ ସଙ୍ଗୀମାନଙ୍କୁ ମାରିଦେବା ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା । ତୁମେ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ସୁନାର ଲେମ ନେଇଆସ । ରାତି ନ ପାହୁଣୁ ଏ କାମ ଶେଷକରି ଭେରରୁ ଜାହାଜ ଛାଡ଼ିଦିଅ ।”

ଅନ୍ଧାର ରାତି । ମିଡ଼ିଆ ଓ ଜାସନ ଦୁହେଁଯାକ ଗଛଲତା ଭିତରେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଯାଇ ଗୋଟିଏ ତୋଟାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସବୁଆଡ଼େ ଅନ୍ଧାର ହେଲେହେଁ ତୋଟାଟି ଆଲୁଅରେ ଝଲମଲ ହେଉଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଗଛ ଡାଳରେ ସୁନାର

ଲେମ ଝୁଲୁ ଥିଲା । ତାହାର ତେଜରେ ତୋଟାସାର ଆଲୁଅ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଜାସନ ଅଧୀରହୋଇ ସୁନାର ଲେମ ଆଣିବାପାଇଁ ଧାଇଁଯାଉଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ମିଡ଼ିଆ ତାଙ୍କୁ ଧରିପକାଇ କହିଲା, “ଟିକଏ ଅପେକ୍ଷାକର । ଗଛମୂଳେ ଅସୁର ଜଗିଛି—କଣ ଭୁଲିଗଲା ? ରହ, ମୁଁ ତୁମ ସଙ୍ଗରେ ଯିବି ।” ଏହା କହି ସେ ଗୋଟିଏ ସୁନା ଫରୁଆ ଧରି ବାହାରିଲା । ଏହି ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ହରିଣ ସେ ଗଛ ପାଖକୁ ଦଉଡ଼ିଗଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ଗଛମୂଳର ସେ ରକ୍ଷସଟା ମୁଣ୍ଡ ଲମ୍ବାଇ ସେ ହରିଣଟାକୁ ଗିଳିଦେଲା । ରକ୍ଷସ ମୁହଁଟା ମେଲା କଲବେଳେ ତାହା ରଜାଘର ଫାଟକପରି ବିରାଟ ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ଏହା ଦେଖି ଜାସନକର ରକ୍ତ ଯେମିତି ପାଣି ହୋଇଗଲା । ମନରେ ସାହସ ବାନ୍ଧ ସେ ରକ୍ଷସକୁ ମାରିବାପାଇଁ ଖଣ୍ଡା ବାହାରକଲେ ।

ମିଡ଼ିଆ ପୁଣି ଜାସନଙ୍କ କାନପାଖରେ କହିଲା, “ଏତେ ତରବର ହୁଅ ନାହିଁ—ଟିକଏ ଅପେକ୍ଷାକର ।” ବୋଧହୁଏ ଏଇ ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ କଥାର ଶବ୍ଦ ରକ୍ଷସ ଶୁଣିପାରିଲା । ସେ ପାଟି ମେଲକରି ତିରିଶ ହାତଯାଏ ତାର ମୁଣ୍ଡଟା ଲମ୍ବାଇଦେଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମିଡ଼ିଆ ତାର ଫରୁଆରୁ ଗୁଡ଼ିଏ ବଟିକା କାଢ଼ି ତା ପାଟି ଭିତରକୁ ପକାଇଦେଲା । ଚୁହୁଁ ଚୁହୁଁ ରକ୍ଷସଟା ଆଖି ବୁଜି ଶୋଇପଡ଼ିଲା । ମିଡ଼ିଆ ଜାସନଙ୍କୁ ବୁଝାଇଦେଇ କହିଲା, “ଏହା ଏକପ୍ରକାର ନିଦ ଔଷଧ । ତାହା ଖାଇ ରକ୍ଷସଟା ଶୋଇପଡ଼ିଛି । ଇଚ୍ଛାକରିଥିଲେ ମୁଁ ତାକୁ ଔଷଧତେଇ ମାରିପାରିଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ବେଳେ ବେଳେ ଏଭଳି ରକ୍ଷସମାନେ ବହୁତ କାମକରନ୍ତି । ତେଣୁ ତାକୁ ମାରିଲିନାହିଁ । ଏବେ ତୁମେ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ସୁନାର ଲେମ ନେଇଆସ ।”

ଜାସନ ସୁନାର ଲେମ ନେଇଆସି ଜାହାଜପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେତେବେଳକୁ ପୂର୍ବଦିଗରେ ସିନ୍ଦୂର ଫାଟିଆସୁଥିଲା । ଜାହାଜର ଆଗରେ ଥିବା ମୁଣ୍ଡି ଡାକିଲା, “ଜାସନ, ଶୀଘ୍ର ଜାହାଜ ଉପରକୁ ଉଠିଆସ ।” ଜାସନ ମିଡ଼ିଆକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇ ଜାହାଜରେ ବସିଲେ । ତାଙ୍କର ସଙ୍ଗୀମାନେ ସୁନାର ଲେମ ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ ଜୟଧ୍ବନି କଲେ । ବାଣାବାଦକ ଅରୁଣିଅସ୍ ବାଣା ବଜାଇଲେ ଓ ଜାହାଜ ପବନବେଗରେ ଚାଲିଲା । ଯଥାସମୟରେ ଜାସନ ନିଜ ଦେଶରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ଏଣି ଅସ୍ ଓ ବାମନଜାତ

ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ଏଣି ଅସ୍ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ମଣିଷ ଥିଲା । ସେ ଆକାରରେ ଯେକୌଣସି ରାକ୍ଷସଠାରୁ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ହେବ । ତା' ଦେହରେ ବହୁତ ବଳ, କିନ୍ତୁ ତାର ସ୍ୱଭାବଟି ଭଲ । ତା ପାଖରେ ରହୁଥିଲେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟିକି ଟିକି ମଣିଷ । ଏଭଳି ଛୋଟ ଛୋଟ ମଣିଷ କି ଏଣି ଅସ୍ ଭଳି ଏତେ ବଡ଼ ମଣିଷ କେହି କେବେ ଦେଖିନଥିବେ ।

ଏଣି ଅସ୍ ଓ ଏହି ବାମନଜାତର ଲୋକେ ଏକ ମାଆ ପୃଥିବୀ ଭିତରୁ ଜନ୍ମ । ତେଣୁ ଏଣି ଅସ୍ ବଡ଼ଭାଇ, ବାମନମାନେ ସାନଭାଇ । ଆତ୍ମିକା ମହାଦେବର ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ସମସ୍ତେ ରହିଥାନ୍ତି । ବଡ଼ଭାଇ ସାନଭାଇ-ମାନଙ୍କୁ ଭାରି ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଦିନ ସୁଖରେ କଟିଯାଉଥିଲା ।

ବଡ଼ଭାଇ ଏତେ ଉଚ୍ଚ ଯେ ସେ ଠିଆହେଲବେଳେ ତା' ମୁଣ୍ଡଟା ଆକାଶରେ ଲାଗିଲାପରି ଜଣାଯାଏ । ସାନଭାଇମାନେ ଦୂରଗାନ୍ଧବମନ୍ତ୍ର ନଧରଲେ ତାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖିପାରନ୍ତିନାହିଁ । କୁହୁଡ଼ି ପଡ଼ିଥିଲାବେଳେ ବହୁ କଷ୍ଟରେ କେବଳ ତା ଗୋଡ଼ ଦେଖିହୁଏ । ତାର ଗୋଟିଏ ମାସ ଆଖି, ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଶଗଡ଼ ଚକପରି କଫାଳ ମଝିରେ ଜକ୍ ଜକ୍ ହେଉଥାଏ । ଦେହକୁ ଚାହିଁ ହାତ ଗୋଡ଼ । ଏଣି ଅସ୍ ଚାଲିଲାବେଳେ ଗୋଟାଏ ପବତ ମାଡ଼ିଆସିଲାପରି ବୋଧହୁଏ ।

ଏଣି ଅସ୍ ଗୋଟିଏ ଶାଳଗଛର ଗଣ୍ଡିକୁ ହାତରେ ବାଡ଼ିପରି ଧରି ଚାଲେ । ଏଇ ବାଡ଼ିଟି ପରୁଣାଫୁଟ ଉଚ୍ଚ ଓ ତାର ଗୋଲେଇ ଆଠଫୁଟ ହେବ ।

ମାସ ବାମନମାନଙ୍କ ଆକାର ଖୁବ୍ ଛୋଟ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ କେହି ଛଅ-ସାତଇଞ୍ଚ ଉଚ୍ଚହେଲେ ତାକୁ ସବୁଠାରୁ ଡେଙ୍ଗାଲୋକ ବୋଲି ସେମାନେ ମନେକରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଘରଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିବାକୁ ଛୋଟ ଚଢ଼େଇ ପିଞ୍ଜରପରି । ସେମାନଙ୍କ ସହରର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ରଥାର ଓସାର ଭଳି ଫୁଟରୁ ବେଶି ନଥିଲା । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଦେଉଳର ଉଚ୍ଚତା ଚାରିଫୁଟ ହେବ । ସେମାନେ ଟିକି ଟିକି ବଳଦ ଯୋଗି ଟିକି ହଳରେ ଜମି ଚାଷ କରୁଥିଲେ । ଫସଲ ଅମଳକର

ଖାଉଥିଲେ । ଆକାରରେ ଛୋଟ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନେ ଆମରିଭଳି ସବୁ କାମକରି ନିଜ ନିଜ ଅଣ୍ଟାବ ମେଣ୍ଟାଉଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସୈନ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ ଓ ତରବାଣ, ଡାଲ, ଧନୁଶର ପ୍ରଭୃତି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ଜଣେ ସୈନ୍ୟର ତରବାଣ ତିନିଈଞ୍ଚରୁ ଅଧିକ ଲମ୍ବ ନ ଥିଲା । ଏମାନଙ୍କର ପିଲାମାନେ ବି ସେହିପରି ଛୋଟ ଥିଲେ । ଆମର ଗୋଟିଏ ଜୋଡାରେ ଦଶ ପନ୍ଦରଜଣ ବାମନ ପିଲା ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଖୋଇପାରନ୍ତେ ।

ବାମନମାନେ ବଡ଼ଭାଇ ସାଙ୍ଗରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ଭଲପାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ଠିଆହୋଇ ଉପରକୁ ରୁହଁ ପାଟିକରନ୍ତି, “ଭାଇ କେମିତି ଅଛ ?” ଖୁବ୍ ପାଟି ନ କଲେ ଭାଇଙ୍କ କାନକୁ ଯେକଥା ଶୁଣାଯାଏନାହିଁ । କେହି କେହି ଭଲ ଶୁଣାଯିବ ବୋଲି ପୁଞ୍ଜା ଧରି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି । ଏଣ୍ଟିଅସ୍ ସେମାନଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ହସି ହସି କହେ, “ହଁ, ମୁଁ ବେଶ୍ ଭଲଅଛି । ତୁମେ ଭଲଅଛ ତ ?” ଏଣ୍ଟିଅସ୍ କଥାକହିଲେ ତା ସ୍ବର ଘଡ଼ଘଡ଼ି ପରି ଶୁଣାଯାଏ । କେହି କେହି ସେ ସ୍ବରରେ କାଲି ହୋଇଯାଇଥିବାର ଶୁଣାଅଛି । ସେ ଶବ୍ଦରେ ଘରଗୁଡ଼ାକ ଥରିଯାଏ, ମାଝ କୁଟା ଓ ପକ୍ଷୀପରିରେ ତଥାପି ହୋଇଥିବାରୁ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼େନାହିଁ ।

ଏଣ୍ଟିଅସ୍ ବଢ଼ିଗଲେ ଫୁଙ୍କିଦେଇ ହଜାର ହଜାର ଲୋକଙ୍କୁ ଉଡ଼ାଇଦେଇ ପାରନ୍ତା, ପାଦ ପକାଇ ଦେଲମାସେ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ସହର ରୁନା କରିପାରନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ସେ ତାର ଟିକି ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଭାରି ଭଲପାଏ । ସେମାନଙ୍କର ଯେପରି କିଛି ହେଲେ ଅନିଷ୍ଟ ନହୁଏ ସେଥିପାଇଁ ସାବଧାନଥାଏ । ଚାଲିଲେ ବେଳେ ତଳକୁ ରୁହଁ ଖୁବ୍ ସାବଧାନରେ ପାଦ ପକାଇବାକୁ ହୁଏ— କାଲେ କେଉଁଠି କିଏ ଯାଉଥିବ କି ପିଲୁଏ ଖେଳୁଥିବେ । ଏଣ୍ଟିଅସ୍ ବାମନମାନଙ୍କୁ ଯେପରି ଆଦରକରୁଥିଲା, ସେମାନେ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଆଦର କରୁଥିଲେ ।

ବାମନମାନଙ୍କର ଦରକାର ପଡ଼ିଲାମାତ୍ରେ ଏଣ୍ଟିଅସ୍ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାହାରିପଡ଼ୁଥିଲା । ଏଇ ଟିକିଲୋକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଜାହାଜ ଚଳାଇ ନପାରିଲେ ସେ ଟିକିଏ ଫୁଙ୍କିଦେଉଥିଲା । କେଉଁଠି କଲ ଚଳାଇ ନ ପାରିଲେ ତାର ଆଙ୍ଗୁଳିଟିକିଏ ବାଜିଲାମାତ୍ରେ କଲ ଚାଲିଲା । ସେହିପରି କଠିନ କାମ ନପଡ଼ିଲେ ସେମାନେ ଏଣ୍ଟିଅସ୍ ସାହାଯ୍ୟ ନେଉନଥିଲେ । ସେମାନେ ଆପେ ନିଜ କାମ କରିଯାଉଥିଲେ ।

ଯେତେବେଳେ ଏକ୍ଷିଅସ୍ ରୁରପାଖେ ବାମନମାନେ ବୁଲୁଥାନ୍ତି ହୁଙ୍କା ତଳେ ପିନ୍ଧିତ ବୁଲୁଥିବାପରି ମନେହୁଏ । ସେ ଶୋଇଥିବାବେଳେ ପିଲମାନେ ନିଶ୍ଚିତରେ ତା ମୁହଁ ଉପରକୁ ଚଢ଼ି ଦାଢ଼ି ଭିତରେ ଲୁଚକାଳି ଖେଳନ୍ତି । କେହି କେହି ପିଲ ତା ଆଙ୍ଗୁଳି ସନ୍ଧରେ ଲୁଚିଯାନ୍ତି ।

ପୁଣ୍ୟପଦ୍ମଦିନ ଖେଳ କୌତୁକ ହୁଏ । ଏକ୍ଷିଅସ୍ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ ଗୋଟିଏ ପାହାଡ଼ପରି ଦିଶେ । ତାରିଉପରେ ଦୌଡ଼ି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହୁଏ । ବେଳେବେଳେ କେହି ଚରଲ ଏକ୍ଷିଅସ୍‌କୁ କହେ, “ଭାଇ, ତମ ଚମଡ଼ାଟା କେତେ ମେଟ ?,” ଏକ୍ଷିଅସ୍ ଉତ୍ତର କରେ, “ତୁ ପରୀକ୍ଷାକରି ଦେଖୁନୁ !” ସେ ତା ଖଣ୍ଡାଟା ଆଣି ଏକ୍ଷିଅସ୍ ଦେହରେ ଭୁସିଦିଏ । ଅବଶ୍ୟ ଏଥିରେ ତାର କିଛି କ୍ଷତି ହୁଏନାହିଁ, ଖାଲି ଟିକିଏ ଚମୁଟିବାପରି ଲାଗେ । ଏମାନଙ୍କର ଏପରି ଖେଳ କୌତୁକରେ ଯେ କେହି ବିରକ୍ତ ହୋଇଉଠନ୍ତା, କିନ୍ତୁ ଏକ୍ଷିଅସ୍ ଆଦୌ ରାଗେନାହିଁ । ସାନଭାଇମାନଙ୍କ ସାଥରେ ଏଭଳି ଖେଳିବାରେ ତାର ଆନନ୍ଦ ।

ବାମନଗୁଡ଼ିକ ଆକାରରେ ଛୋଟହେଲେ କଅଣହେବ, ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ବଡ଼ଭାଇ ପ୍ରତି ଭାରି ସ୍ନେହ । ସେମାନେ କହନ୍ତି, “ଆମ ଭାଇଭଉଣି କେହି ଦୁଃଖୀ ନାହାନ୍ତି । ଜଣେ ସାଜସାଥୀ ନାହିଁ ଯେ ଟିକିଏ ଦୁଃଖସୁଖ ହେବ । ପାଖରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ କେହି ନାହିଁ । ବିରୁରର ମନରେ କେତେ କଷ୍ଟ ହେଉନ ଥିବ ? ଆମେ ତା ମନ ଭୁଲାଇବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ନ କଲେ ହେବ କିପରି ?

ଦିନେ ଏକ୍ଷିଅସ୍ ତା ପାଖରେ ବାଡ଼ିଖଣ୍ଡି ରଖିଦେଇ ଶୋଇଥିଲା । ଦୁଇ ରୁରହଜାର ବାମନ ଏଣେତେଣେ ଆଖପାଖରେ ବୁଲୁ ଥିଲେ । ତା ଦେହଟା ରଜ୍ୟର ଅଧେ ମାଡ଼ିବସିଥିଲା । ତା ଦୁଇହାତର ମେଘର ଗର୍ଜନପରି ଶୁଭ୍ରଥିଲା । ଜଣେ ବାମନ ତା କାନ୍ଧଉପରେ ଚଢ଼ି ଦୂରଦୂରାନ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରରେ ରୁରଆଡ଼ର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁଥିଲା । ଏକପାଖରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଅଭୁତ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିଲା । ଗୋଟାଏ ପବ୍‌ତ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଆସୁଥିବାପରି ତାକୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା । ସେଦିଗରେ କୌଣସି ପବ୍‌ତ ନ ଥିଲା — ପବ୍‌ତଟାଏ ଆସିଲା କାହୁଁ ! ସେଇଟା ସୁଦ୍ଧା ରୁଲୁ ଛୁ କିପରି ?

ଲୋକଟି ସେହିପରି ରୁହିଁରହିଥାଏ । କିଛି ସମୟ ପରେ ପବ୍‌ତଟା ଟିକିଏ ପାଖକୁ ଆସିବାରୁ ସେ ଦେଖିଲା ଯେ ଏଇଟା ପବ୍‌ତ ନୁହେଁ, ଏକ୍ଷିଅସ୍ ଭଳି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ମଣିଷ । ଉଚ୍ଚତାରେ ଏକ୍ଷିଅସ୍‌ଠାରୁ ଟିକିଏ କମ୍ ହେଲେହେଁ

ଝୁର୍ ବଡ଼ ମଣିଷଟାଏ । ସେ ଲୋକଟି ଏଣିଅସ୍ କାନପାଖକୁ ଦଉଡ଼ିଯାଇ ଡାକପକାଇଲା, “ଭାଇ ଉଠ, ଉଠ । ତମରିଭଳି କିଏ ଗୋଟାଏ ଆସୁଛି ।”

ବହୁତ ଡାକ ପରେ ଏଣିଅସ୍ କହିଲା, “ଓଃ, କାହିଁକି ଗୁଣୁଗୁଣୁ ହେଉଛି । ଦେଖୁନୁ, ମତେ ନଦମାଡୁଛି ।”

ଏଣେ ସେ ଲୋକଟା ପାଖେଇ ଆସୁଥାଏ । ତା’ ମୁଣ୍ଡର ଟୋପି ଉପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟକରଣ ପଡ଼ି ଚକ୍ ଚକ୍ ଦିଶୁଥାଏ । ତା ଦେହର ସାଞ୍ଜୁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଚକ୍‌ଚକ୍ କରୁଥାଏ । ପିଠିଉପରେ ସେ ଗୋଟାଏ ସିଂହର ଛିଲ୍ ପକାଇଥାଏ । ଡାହାଣ କାନ୍ଧରେ ସେ ଯେଉଁ ଗଦା ଧରିଥିଲା, ସେଇଟା ଏଣିଅସ୍ ବାଡ଼ିଠାରୁ ଆହୁରି ଲମ୍ବ । ତାର ଅଣ୍ଟାରେ ଗୋଟାଏ ଖଣ୍ଡା ଓହ୍ଲାଇଥାଏ ।

ଏପରି ଏକ ପ୍ରକାଶ୍ ମଣିଷକୁ ଦେଖି ବାମନଜାତର ଲୋକେ ଚିତ୍କାର କରିଉଠିଲେ । ଶେଷରେ ଏଣିଅସ୍ ଆଖି ମଲି ମଲି ଉଠି ବସିଲା । ହାଇମାରି ଏପାଖ ସେପାଖକୁ ଚାହିଁଲା । ଏହି ନୂଆ ରାସ୍ତା ଉପରେ ତାର ନଜର ପଡ଼ିଲା । ସେ ଠେଙ୍ଗାଟା ଧରି କେତେ ପାହୁଣ୍ଡରେ ମାତ ତା ଆଡ଼କୁ ଭିଜି ଚାଲି ମାଇଲ ଚାଲିଗଲା । ଏଣିଅସ୍ ଚିତ୍କାରିଲା, “ତୁ କିଏ ? ତୁ କାହିଁକି ଏଠିକି ଆସିଛୁ ?” କଥା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ତା ଠେଙ୍ଗାଟା ହଲୁଥାଏ ।

ଅସୁର କିଛି ନକହି ଠିଆହୋଇରହିଲା । ଏଣିଅସ୍ ପୁଣି କହିଲା, “କରେ, ତୋତେ କଣ ଶୁଭ୍ରନାହିଁ ? ତୋ ନାଁ କଣ ? ତୁ ମୋ ରାଜ୍ୟରେ ପଶିଲୁ କାହିଁକି ?”

ଏବେ ଅସୁରର ଛୁଣ୍ଟି ଫଟିଲା । ସେ ଧୀରସ୍ଥିର ଭାବରେ କହିଲା, “ମୁଁ ଦେଖୁଛି ତୁ ବଡ଼ ଅଭଦ୍ର ଲୋକ । ମୁଁ ଏଠୁ ଯିବାଆଗରୁ ତୋତେ ଭଦ୍ରତା ଶିଖାଇଦେବି । ମୋ ନାଁ ହେଉଛି ହରକୁଲସ୍ । ମୁଁ ଯାଉଛି ସୁନାର ଆତପଳ ଆଣିବାକୁ । ଆମ ରାଜାଙ୍କ ପାଇଁ ସେଥିରୁ ତନୋଟି ଫଳ ଆଣିବି ।”

ହରକୁଲସ୍ ବଳକଥା ଏଣିଅସ୍ ଆଗରୁ ଶୁଣିଥିଲା । ତାଭଳି ବା ତା’ଠାରୁ ଅଧିକ ବଳୁଆ ହରକୁଲସ୍‌କୁ ଏଣିଅସ୍ ଭାରି ଦୃଶା । ଏବେ ତାକୁ ଆଗରେ ଦେଖି ଯେ ରାଗିଉଠି କହିଲା, “ନା, ଆଉ ଆଗକୁ ଯିବାକୁ ମୁଁ ତୋତେ ଛାଡ଼ିଦେବି ନାହିଁ । ପଛକୁ ଫେରିଯିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଦେବନାହିଁ ।”

ହରକୁଲସ୍ କହିଲା, “ମୋର ଯୁଆଡ଼େ ଇଚ୍ଛା ମୁଁ ଯିବି । ତୁ ମତେ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ କିଏ ? କପରି ଅଟକାଇ ରଖିବୁ ଦେଖିବି ।”

ଏକ୍ଷିଅସ୍ ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ବଳୁଆ ମନେକରୁଥିଲା । ସେଥିରେ ଏକ ବିଶେଷ କାରଣ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ସେ ହେଉଛି ପୃଥ୍ବୀମାତାଙ୍କ ପୁଅ । ତାକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାକର

ପୃଥ୍ବୀମାତା ବରଦେଇଥିଲେ ଯେ—ତୁ ଯେତେଥର ମୋତେ ଛୁଉଥିବୁ, ତୋର ବଳ ପ୍ରତିଥର ଦଶଗୁଣଲେଖାଏଁ ବଢ଼ିଯାଉଥିବ । ଏହି ହେତୁରୁ ଏକ୍ଷିଅସ୍

ଦଶ-ପରୁଣ ମାଇଲ ଚାଲିଗଲେ ହାଲିଆ ହୋଇପଡ଼େନାହିଁ, ଓଲଟି ତାର ବଳ ଶହେଦୁଇଗହଣୁଣ ବଢ଼ିଯାଏ । ସେହିପରି ସେ ଭୂଇଁରେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ, ଉଠିଲବେଳକୁ ତାର ବଳ ବଢ଼ିଯାଇଥାଏ । ଏଥିରେ ଏଣିଅସ୍ କାହାକୁ ଖାତିର କରିବ କାହିଁକି ?

ହରକୁ୍ୟଲସ୍‌ର ଧମକ ଶୁଣି ଏଣିଅସ୍‌ର ରାଗ ବଢ଼ିଗଲା । ସେ ତାର ଖଣ୍ଡା ବାହାରକରି କହିଲା, “ତୋତେ କିପରି ଅଟକାଇବ ? ମୋର ଏଇ ଖଣ୍ଡାକୁ ଦେଖ । ଏଇଥିରେ ତୋ ମୁଣ୍ଡକୁ କାଟିଦେବି । ମୋର ବଳ ତୋ’ଠାରୁ ପରୁଣଗୁଣ ବେଶୀ । ଥରେ ମାଟିକୁ ଗୋଇଠାଟିଏ ମାରିଦେଲେ ମୋ ବଳ ଦଶଗୁଣ ହୋଇଯିବ । ତୋତେ ଏପରି ଶାସ୍ତିଦେବି ଯେ, ଖଣ୍ଡା ଆଉ ଗଦା ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ତୁ ମୋ ଶରଣ ପଶିବୁ ।”

ଏଣିଅସ୍ ଓ ହରକୁ୍ୟଲସ୍‌ ନିଜନିଜର ଖଣ୍ଡାଧରି ଲଢ଼େଇରେ ମାଡ଼ିଗଲେ । କିଛିସମୟ ଲଢ଼େଇରେ ଦୁହଁଙ୍କ ଖଣ୍ଡା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ତା’ ପରେ ଏଣିଅସ୍ ତାର ଠେଙ୍ଗା ଉଠାଇ ପାହାରେ ପିଟିଲା । ହରକୁ୍ୟଲସ୍ ତା ଗଦାଟା ଦେଖାଇଦେଲା, ତେଣୁ ପାହାରଟା ତା ଦେହରେ ନବାଜି ଗଦାରେ ବାଜିଲା । ତହୁଁ ହରକୁ୍ୟଲସ୍ ତା ଗଦାରେ ଏଣିଅସ୍‌ର ମୁଣ୍ଡକୁ ଏପରି ପାହାରେ ପିଟିଲା ଯେ ସେ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ବଡ଼ଭାଇର ଏ ଦଶା ଦେଖି ବାମନମାନେ କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ । ପୃଥିବୀରେ ଯେ ତାଙ୍କ ଭାଇଠାରୁ କେହି ବଳୁଆ ଥାଇପାରେ, ଏହା ସେମାନେ କଳ୍ପନା କରିନଥିଲେ । ଏବେ ସେମାନେ ହାହାକାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଏଣିଅସ୍ ଏପରି ଏକ ପାହାର ଖାଇଲେ ସୁଦ୍ଧା ପୁଣି ଉଠିପଡ଼ିଲା । ତାର ବଳ ଦଶଗୁଣ ବଢ଼ିଯାଇଥାଏ । ସେ ଠେଙ୍ଗାଧରି ହରକୁ୍ୟଲସ୍‌କୁ ପୁଣି ପିଟିବାକୁ ବସିଲା । ଏଥର ମଧ୍ୟ ଲାଖ ଠିକ୍ ରହିଲା ନାହିଁ । ଠେଙ୍ଗାଟା ହରକୁ୍ୟଲସ୍‌ର ଦେହରେ ନ ବାଜି ଭୂଇଁରେ ବାଜି କେତେଦୂରଯାଏ ପୋଡ଼ି ହୋଇଗଲା । ମାଟିଭିତରୁ ସେ ଠେଙ୍ଗାଟାକୁ ଟାଣି ବାହାର କରୁ କରୁ ହରକୁ୍ୟଲସ୍ ତାକୁ ଗଦାରେ ପିଟିଦେଇଗଲା । ଏଣିଅସ୍ ରାଗରେ ଏଡ଼େ ଗର୍ଜନ କଲା ଯେ ସେ ରାଜ୍ୟଟା ଥରଉଠିଲା । ବାମନମାନଙ୍କ କଥା କହିଲେ ନସରେ । ଏ ଦୁହଁଙ୍କର ପିଟାପିଟି, ଗର୍ଜନ ଚର୍ଚ୍ଚନରେ ଭୂମିକମ୍ପ ହେବାରୁ ସେମାନଙ୍କର କେତେ ସହର ଭୂଇଁରେ ମିଶିଗଲା । କେତେ ଲୋକ ଭୟରେ

ମୁକ୍ତା ହୋଇଗଲେ । ଆଉ କେତେକ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଡାକରା ଗୁଡ଼ିଲେ । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କର କୋଳାହଳ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଙ୍କର ରଡ଼ି ଭିତରେ ଉଠେଇଗଲା ।

ଏଣି ଅସ୍ ଆଖିଟା ରାଗରେ ଲାଲପଡ଼ିଗଲା । ସେ ଭୂଇଁରୁ ଉଠିଲାମାତ୍ରେ ଦୁଇ ଗୁରୁ କୁଦା ଡେଇଁଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ତା'ର ବଳ ବଢ଼ିଉଠିଲା । ସେ ଗର୍ଜନ କରି ଡାକିଲା, “ଆ ଆ, ତୁ କେଡ଼େ ଗର ଦେଖିବ ।” ହରକୁ୍ୟଲସ୍ ଦେଖିଲା, ଏଣି ଅସ୍ କୁ ଭୂଇଁଉପରେ ପକାଇଲେ ଲଭ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ବରଂ ତା'ର ବଳ ବେଶି ହେଉଛି । ତେଣୁ ସେ ତା'ର ଗଦାଟା ଚଳେ ଫିଙ୍ଗିଦେଇ ମଞ୍ଜୁଷା କରିବାକୁ ବାହାରିପଡ଼ିଲା । ଏଣି ଅସ୍ କହିଲା, “ମୁଁ କଅଣ ସେଥିକି ଡରିବ ?”

ଏଣି ଅସ୍ କୁଦାମାର ଡେଇଁପଡ଼ି ହରକୁ୍ୟଲସ୍ କୁ ମାଡ଼ିବସିବାକୁ ଗଲା । ସେତେବେଳକୁ ତା'ର ବଳ କେତେଶହ ଗୁଣ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ହରକୁ୍ୟଲସ୍ ଭାରି ରୁଲ୍ଲଖ । ସେ ସୁବଧା ଉଣ୍ଡୁଥାଏ । ଏଣି ଅସ୍ ତା ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ିଆସିଲା ବେଳକୁ ସେ ଏଣି ଅସ୍ ର ଅଣ୍ଟାକୁ ଧରି ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଟେକିଦେଲା । ସେ ଏକ ବିବିଧ ଦୃଶ୍ୟ । ହରକୁ୍ୟଲସ୍ ର ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ କିଛି ଉଚ୍ଚରେ ଏଣି ଅସ୍ ଗୋଟାଏ ପବଂତପରି ରହି ହାତଗୋଡ଼ ପିଟିହେଉଥାଏ, କିନ୍ତୁ ହରକୁ୍ୟଲସ୍ ତାକୁ ନ ଗୁଡ଼ି ସେହିପରି ଧରିଥାଏ । ମାଟିଉପରି ଗୁଡ଼ି ଶୂନ୍ୟରେ ଏତେ ସମୟ ରହିବାରୁ ଏଣି ଅସ୍ ର ବଳ କମିଆସିଲା । ହାତ ଗୋଡ଼ ଗୁଡ଼ିବାକୁ ମଧ୍ୟ ତାର ବଳ ରହିଲା ନାହିଁ । ଅସଲ କଥା ହେଲା, ପ୍ରତି ପାଞ୍ଚ ମିନଟରେ ଅନ୍ତଃଃ ଥରେ ପୃଥିବୀକୁ ନଞ୍ଜୁଇଁଲେ ଏଣି ଅସ୍ ର ବଳ ଦଶଭାଗରୁ ଭାଗେ ହୋଇଯାଏ । ସେତେବେଳେ ଏଣି ଅସ୍ ଏକବାରେ ଦୁବଳ ହୋଇପଡ଼ିଲା, ହାତଗୋଡ଼ ହଲେଇପାରିଲା ନାହିଁ, ସେତେବେଳେ ହରକୁ୍ୟଲସ୍ ତାକୁ ଦୂରକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲା । ମାଇଲଏ ଦୂରରେ ସେ ଗୋଟାଏ ପାହାଡ଼ପରି ପଡ଼ିଲା ଓ ତାର ପ୍ରାଣବାୟୁ ବାହାରିଗଲା ।

ବାମନଜାତର ଲୋକମାନେ ବଡ଼ଭାଇଙ୍କର ଏ ଦଶା ଦେଖି କାନ୍ଦୁଉଠିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ହୋଇ ଲୁହ ବୋହିଗଲା । କିନ୍ତୁ ହରକୁ୍ୟଲସ୍ ର ସେଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ କାନ୍ଦଣା ଶୁଣି ସେ ମନେକଲା, କେଉଁଠି ଚଢ଼େଇଗୁଡ଼ାଏ ଚୈଁ ଚୈଁ ହେଉଛନ୍ତି । ଏଣି ଅସ୍ ସାଥରେ ଲଢ଼େଇକରି ତାକୁ ହାଲିଆ ଲଗୁଥିଲା । ସେ ସିଂହ ଗୁଲଟା ପାରି ତା ଉପରେ ଶୋଇପଡ଼ିଲା ।

ବାମନମାନେ ଦେଖିଲେ, ଅସୁରଟା ଶୋଇଛି । ସେମାନେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ସଭା କଲେ । ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ବାମନଜାତିର ଲୋକ ଆସି ସେ ସଭାରେ ଯୋଗଦେଲେ । ଏତେ ବଡ଼ ସଭା ସେ ରାଜ୍ୟରେ ଆଗରୁ କେବେ ହୋଇନଥିଲା । ଜଣେ ବକ୍ରା ମଞ୍ଚପରିକୁ ଯାଇ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ବକ୍ତୃତା ଦେଲେ, “ଭାଇମାନେ ଆଜି ଏଠାରେ ଯେଉଁ ଦୁଃଖଦାୟକ ଘଟଣା ଘଟିଗଲା, ତାହା ଆପଣମାନେ ନିଜଆଖିରେ ଦେଖିଛନ୍ତି । ଆମର ବଡ଼ଭାଇ ଏଣ୍ଡିଆନ୍ ଏଇଠାରେ ମରିପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ବିଦେଶୀ ଶତ୍ରୁ ଅନ୍ୟାୟ ଯୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଛି । ଏବେ ସେହି ଦୁଷ୍ଟ ଶତ୍ରୁ ବିଜୟଗଡ଼ରେ ଏଠାରେ ଶୋଇରହିଛି । ଏଣ୍ଡିଆନ୍ ଥିଲେ ଆମର ବଡ଼ଭାଇ । ସେ ଚରକାଳ ଆମ ସହିତ ଶାନ୍ତିରେ ରହିଆସିଥିଲେ । ଆପଣମାନେ ଜାଣନ୍ତି, ଝଡ଼ ବର୍ଷାବେଳେ ସେ ଛୁଡ଼ାହୋଇ ଆମ ସହରକୁ କେତେଥର ରକ୍ଷାକରିଛନ୍ତି । ଆମର ପିଲାମାନେ ତାଙ୍କ ବାଳରେ, ତାଙ୍କ ଦାଢ଼ିରେ ଖେଳି କେତେ ଆନନ୍ଦ ପାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଆମ ପ୍ରତି ଦୟା ଭୁଲିହେବନାହିଁ । କାଳେ କେହି ତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ଚିପିହୋଇଯିବ, ଏହି ଭୟରେ ସେ ତଳକୁ ବୁଝି ବୁଝି ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଦ ପକାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଦୟା, ସ୍ନେହ ଆମର ଅପାସୋର । ଶତ୍ରୁକୁ ମାରି ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଦୋଷୀକୁ ଦଣ୍ଡଦେବାକୁ ହେବ । ଆମ ଦେଶରେ ଗରର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଶତ୍ରୁପାଶରେ ଆମ ଜାତି କେବେ ମୁଣ୍ଡ ଦୁଆଁଇନାହିଁ । ଆସ ଆଜି ଆମ ସାହସର, ଆମ ଗର୍ଭର ପରିଚୟ ଦେବା । ଶତ୍ରୁକୁ ଧ୍ୱଂସ କରିବା । ତାର ହାତ ଆମ ଏଣ୍ଡିଆନ୍ ହାତପାଶରେ ଜମାହୋଇ ରହିବ । ଆମର ଏଇ ଗର୍ଭି ସୁନାର ଅକ୍ଷରରେ ଆମ ଇତିହାସରେ ଲେଖାହୋଇ ରହିବ । ଆମର ପୁଅ ନାତିମାନେ ତାହା ପଢ଼ି ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ଗର୍ଭର କଥା ଜାଣିବେ ।”

ସଭାରେ ବାରମ୍ବାର ହାତତାଳି ଶୁଣାଯାଉଥାଏ । ବକ୍ରା ନିଜର ଅଶାରୁ ତରବାର ବାହାରକରି ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଟେକି କହିଲେ, “ଆମର ତରବାର ଆଜି ଶତ୍ରୁର ରକ୍ତ ଚୁହେଁ । ଆସ, ସମସ୍ତେ ମିଶି ଶତ୍ରୁକୁ ଶେଷକରିବା । ଯୁଦ୍ଧ କରି ତାକୁ ମାରିବା ନହେଲେ ମରିବା । ଆପଣମାନେ ଯଦି ଭୟକରି ଯୁଦ୍ଧକୁ ବାହାରିବେନାହିଁ, ତେବେ ମୁଁ ଏକାକୀ ଏହି ଖଣ୍ଡାଧରି ସେ ଦୁଷ୍ଟସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବି । ଧର୍ମର ଜୟ ସୁନାଶୁଣି ।”

ଏହି ବକ୍ରାଙ୍କ ପରେ ଆଉ କେତେଜଣ ବକ୍ରା ଦେଇ ସେଇକଥା କହିଲେ । ଅସୁର ଶୋଇଥିବାବେଳେ ତାକୁ ମାରିଦେବା ଠିକ୍ କରାଗଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆସିମଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା । କୋଡ଼ିଏହଜାର ସୈନ୍ୟ ଧନୁରେ ଶର ଯୋଗି ଆଗେ ଆଗେ ଚାଲିଲେ । ଆଉ କୋଡ଼ିଏହଜାର ସୈନ୍ୟକୁ ଆଦେଶ ଦିଆଗଲା ଯେ ସେମାନେ ନଡ଼ା କୁଟାର ବୋଟ ନେଇ ଆଗ ସେ ଅସୁରର ନାକ ମୁହଁ ବନ୍ଦକରିଦେବେ । ତାହାହେଲେ ସେ ନିଃଶ୍ୱାସ ନେଇପାରିବନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏ ଆଦେଶ ପାଳନ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ସୈନ୍ୟମାନେ ତାର ମୁହଁ ପାଖକୁ ଚାଲିମାସେ ତା'ର ନିଃଶ୍ୱାସ ପବନରେ ଉଡ଼ିଗଲେ—କୁଟାରେ ତା'ର ନାକ ମୁହଁ ବନ୍ଦକରିବେ କେତେବେଳେ ?

ନେତାମାନେ ମିଳି ପୁଣି ଏକ ସଭା କଲେ । ଏଥିରେ ଘୁରିହେଲା ଯେ ସୈନ୍ୟମାନେ ରାଜ୍ୟର କାଠିକୁଟା, ଶୁଖିଲା କାଠ ଆଦି ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣନ୍ତୁ । ସେସବୁ ଶସ୍ତ୍ର ମୁଣ୍ଡ ଚାରିପାଖେ ଜମାକରାଇ ସେଥିରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦିଆଯିବ । ନିଆଁରେ ସେ ପୋଡ଼ିହୋଇ ମରିବ । ଶସ୍ତ୍ର ଉଠିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ସବୁ ସୈନ୍ୟ ଏକାବେଳକେ ତା ଉପରକୁ ଶର ମାରିବେ ।

ଏହିପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା । ସୈନ୍ୟମାନେ ବହୁତ କାଠିକୁଟା ଆଣି ହରକୁଲସ୍ ମୁଣ୍ଡ ଚାରିପାଖେ ଜମାକଲେ । ଖୁବ୍ ସାହସୀ କେତେଜଣ ସୈନ୍ୟ ଯାଇ ସେଥିରେ ନିଆଁ ଲଗାଇଦେଲେ । ନିଆଁର ତାତି ଦେହରେ ବାଜିଲାଣି ହରକୁଲସ୍ ଉଠି ବସିପଡ଼ିଲା । ସେ ଚାରିଆଡ଼କୁ ବୁଲି କହିଲା, “ଏ କ'ଣ ?” ଏଣେ କୋଡ଼ିଏହଜାର ସୈନ୍ୟ ଏକସଙ୍ଗରେ ହରକୁଲସ୍ ମୁହଁଉପରକୁ ଶର ମାରିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାର ମୋଟା ଚମଡ଼ା ଭିତରକୁ ଶର ପଶିପାରିଲା ନାହିଁ । ଗୋଟାଏ ଦୁଇଟା ତା ଦେହରେ ଲାଗିରହିଲା ମାତ୍ର । ଦେହରେ କଣ୍ଟା ବାଜିଗଲା ପରି ସେ ଅନୁଭବ କଲା ।

ସହସ୍ର ସହସ୍ର ବାମନ ସୈନ୍ୟଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ଶୁଣାଗଲା, “ସଇତାନ, ତୁ ଆମ ଭାଇ ଏକ୍ଷିଅସ୍ ପ୍ରାଣ ନେଇଛୁ । ଆମେ ତାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବୁ । ଆମର ବୀରଜାତି ଏ ଅପମାନ ସହିନପାରେ, ଆମେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରୁଛୁ ।”

ହରକୁଲସ୍ ଦେଖିଲା, ତା ପାଦପାଖରେ ହଜାର ହଜାର ପୋକପରି ମନୁଷ୍ୟ, ଟିକି ଟିକି ଧନୁରେ ଶର ମାରିବାକୁ ତିଆରିହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ସେ

ହାତବତାଇ ଗୋଟାଏ ସୈନ୍ୟକୁ ଦୁଇଆଙ୍ଗୁଳିରେ ଧରିନେଇ ତାର ବାହାତ ପାୟୁଲଭରେ ରଖିଦେଲା । ଦୈବାର୍ ଏହି ସୈନ୍ୟଟି ହେଉଛି ସେହି ବକ୍ତା, ଯିଏ ପ୍ରଜ୍ଞା କରିଥିଲା—ଏକାକୀ ଯୁଦ୍ଧକରି ହରକୁଲସ୍‌କୁ ମାରିବ ।

ହରକୁଲସ୍ ବିମ୍ବିତ ହୋଇ ପଚାରିଲା, “ତୁ କ’ଣ ରୁହୁଁ ?”

ସାର ସୈନ୍ୟଟି ଉତ୍ତର କଲା, “ମୁଁ ତୋର ଶତ୍ରୁ । ଆମ ଜାତିର ସାର, ଆମର ଶ୍ରାବ୍ଧ ଏଣି ଅସ୍ତ୍ର ତୁ ମାରିଛୁ—ଆମେ ତୋତେ ମାରିବୁ ବୋଲି ପ୍ରଜ୍ଞା କରିଛୁ । ଆ, ମୋ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧକର ।”

ହରକୁ୍ୟଲସ୍ ଏହି ବକ୍ତୃତା ଶୁଣି ଯେତିକି ବିସ୍ମିତ ହେଲା, ସେତିକି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲା । ବାମନର ଦେହଟି ଛୋଟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତା ମନଟି ଛୋଟ ନୁହେଁ । ତା'ର ମଧ୍ୟ ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ସଙ୍ଗେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ଓ ବୀରଭ୍ରମ ପ୍ରଭୃତି ଗୁଣ ଅଛି । ହରକୁ୍ୟଲସ୍ କୁ ହସମାଡ଼ିଲା ।

ସେ କହିଲା, “ଜୀବନରେ କେତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା ଦେଖିଛି । କାହାର ନଅଟା ମୁଣ୍ଡ, କାହାର ଛଅଟା ଗୋଡ଼, କାହାର ଦେହଟା ଗୋଡ଼ାର କିନ୍ତୁ ମୁଣ୍ଡଟା ମଣିଷର । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଏ ଯେଉଁ ବିଚିତ୍ର ମନୁଷ୍ୟ ଦେଖିଲି, ସେପରି କେବେ ଦେଖିନଥିଲି । ତୋର ଦେହଟା ଛୋଟ ହେଲେହେଁ ମନଟା ଛୋଟ ନୁହେଁ । ଆଜ୍ଞା କହିଲୁ, ତୋ ମନଟା କେତେ ବଡ଼ ?”

ସୈନିକଟି ଉତ୍ତର କଲା, “ମୋ ମନ ତୋ ମନଠାରୁ ଛୋଟ ନୁହେଁ, ବରଂ ବଡ଼ ।”

ଏଡ଼େ ସାମାନ୍ୟ ଜୀବଟିର ସାହସ, ବୀରଭ୍ରମ ଓ ଉଦାରଭାବ ଦେଖି ହରକୁ୍ୟଲସ୍ ର ମନ ଚରିକିଗଲା । ସେ ଭାବିଲା, ଛୋଟ ହେଲେବି ସେ ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ । ସେ ମୋର ଭାଇ । ସେ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଖେ ଆଶ୍ରୋଇପଡ଼ି କହିଲା, “ମାନୁଛି ତୁମେମାନେ ଏକ ବୀରଜାତି । ତୁମର ଛୋଟ ଦେହରେ ଯେଉଁ ବିରାଟ ମନ ଅଛି ତାର ତୁଳନା ମିଳିବ ନାହିଁ । ତୁମର କ୍ଷତ କରବା ମୋ ପକ୍ଷରେ ଘୋର ଅନ୍ୟାୟ ହେବ । ମୁଁ ନଜାଣି ତୁମର ଭାଇକୁ ମାରି ଯେଉଁ ଅନ୍ୟାୟ କରୁଛି, ସେଥିପାଇଁ କ୍ଷମା ମାଗୁଛି । ତୁମେମାନେ ଶାନ୍ତରେ ରହ । ମୁଁ ତୁମ ଦେଶ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବି । କାଳେ କାହାର ଉପରେ ପାଦ ପଡ଼ିଯିବ, ସେଥିପାଇଁ ସାବଧାନ ରହିବ । ମୋତେ ବିଦାୟହୁଅ, ମୁଁ ଏଣିକି ତୁମର ବନ୍ଧୁ— ଶତ୍ରୁ ନୁହେଁ ।”

ହରକୁ୍ୟଲସ୍ ତାର ଗଦାଧରି ଯିବାକୁ ବାହାରିଲା । ସେ ହସି ହସି କହିଲା, “ଜୀବନରେ କେତେ ଗୁଣସଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧକରି ଜିଣିଥିଲି, କିନ୍ତୁ ଆଜି ଏହି ଛୋଟ ଜୀବଙ୍କ ପାଖେ ପ୍ରଥମକରି ହାରିଲି ।”